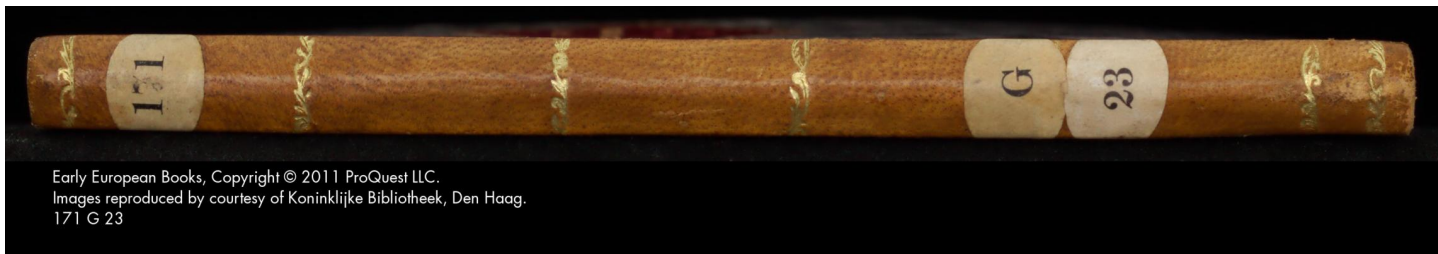
The image shows the front cover of an antique book. The cover is bound in brown leather, visible on the spine and corners. The main surface is covered in marbled paper with a dark, swirling pattern. A red, diamond-shaped label with a gold-stitched border is centered on the cover. The text on the label is printed in gold.

VIRGILII
BUCOLICA.
DAV. BREDA.
1492.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 23

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 23

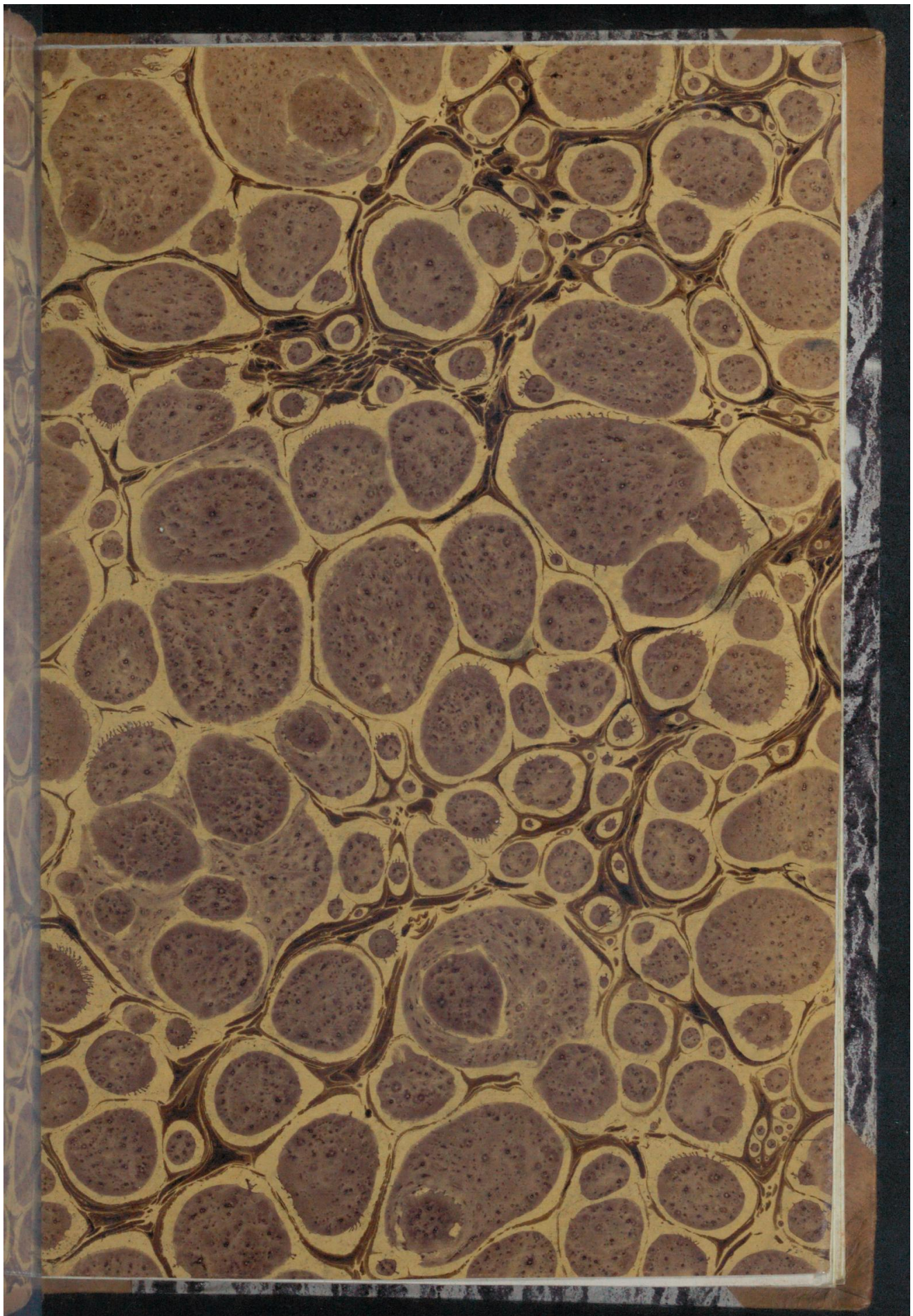

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 23

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 23

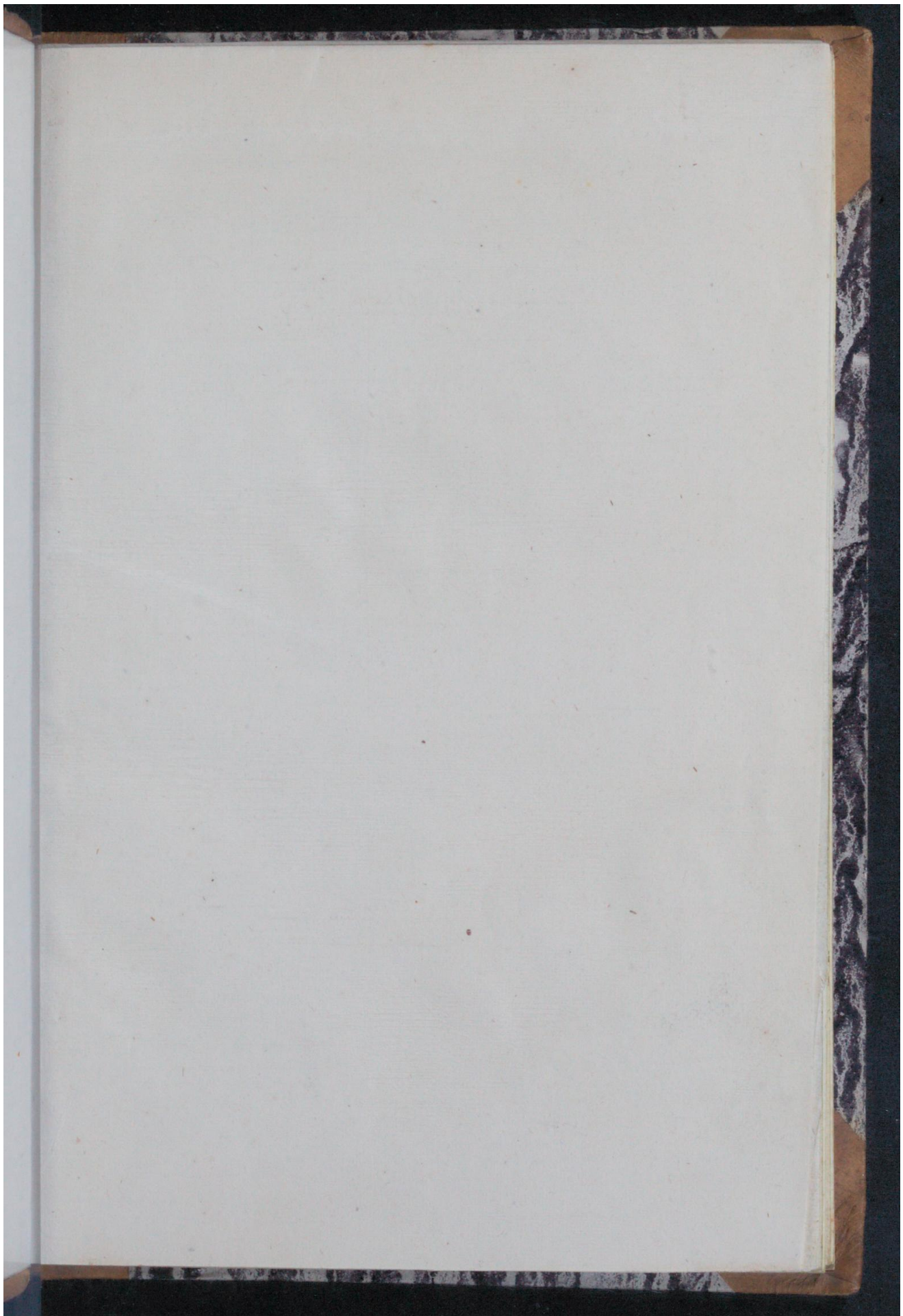

~~422~~

171

923.

CA. 1737

ro
lia

73
**Bucolica. D. virgilii Pa
ronis cum commēto fami
liarissimo**

[Faint, mostly illegible handwritten text, possibly a library inventory or ownership record, with some lines crossed out.]

Koninklijke
Bibliotheek
te 's-Grave.

Vita Maronis.

Sicut dicit Seruius sup **E**neidē. In exponendis autoribz de nomine vita z moribus actoris: de qualitate sermonis z de intentione vel fine ppter quem scribitur solet queri. vbi dicit Seruius qd virgilius fuit etiam filius virgilij natus in mantua ciuitate venetię verecundissim⁹ poeta. vno tamen vicio laborabat. quia lubricus valde fuit z impatiēs libidinis. sic qd quidam vocauerunt eum balistam: quia balista non potest continere impetum. Ideo super eius tumulum scriptum fuit Monte sub hoc lapidum tegitur balista sepultus. **C**atholicon dicit qd dicitur est Virgili⁹ a matre sua virgilia. quia ipsa pregnās vidit in somnis virgam ascendentem ex vtero suo ad coelum scz filium suum astrologum z philosophum magnum. **V**ita eius fuit studiosa. Studuit em̄ neapoli. cremonę. mediolani. **E**t cum esset. xvij. annoz scripsit bucolica spacio trium annorum sicut dicit in fine quarti georgicorum. **C**armina quę lusi pastorum: audeat inuenta **T**iryre tu patule recubās sub tegmine fagi. **F**ecit vero georgica in octo annis. z eneidem in duodecim annis. **E**t correxit bucolica z georgica. bucolica quidem ad preces z contemplationem pollionis **S**ed georgica ad preces messenatis presidis. morte vero prędictus dimisit **E**neidem incorrectā quam ideo iussit post vitam suam cremari. cōtra quem exclamat augustus cęsar. **E**rgo ne supremis potuit vox improba verbis. **T**am dirum mandare nefas: ergo ibit in ignes. **M**agnaq; doctiloqui morietur musa maronis: **I**deo augustus cęsar condolens tantum opus extingui prohibuit ipsum cremari z dedit ipsum corrigendum duobus magnis philosophis scz tucę et varroni sub tali lege qd superflua demerent z nihil adderēt. ideo in eneide reperiuntur versus truncati z incompleti. **R**eperiuntur etiam versus detracti qui nō sunt scripti in corpore libri sicut ibi. **I**lle ego qui quondam gracili modulatus auena rē. vsq; arma vtrumq; cano. **S**i autem in bucolicis reperiuntur aliqui versus incōpleti sicut ibi incipe menalios. hoc non est ppter incorrectionem. sed ex pigritia scriptorum quos piget sepe scribere z ostendere versum in terscalarem vt dicitur suo loco. **E**x istis potest recolligi qd virgili⁹ scz qd vixit quinquaginta annis. habebat em̄. xvij. annos quādo composuit bucolica quę fecit in tribz ānis z georgica i octo et eneidē in duodecim et hoc ē ver⁹ si illos scēpserit sine pausatōe. **N**ā virgili⁹ in eneide vsus est stilo grādiloquo z metro heroico qd tenet p̄a z ficta z humana z diuina. **I**n georgicis p̄o vsus ē sermōe mediocri. **S**z in bucolicis vsus ē stilo hūili fm̄ materiā humilē de q loquit. **U**n ipse dicit in bucolicis **S**i canim⁹ siluas sunt siluę psule. digne. i. fm̄ altitudine materię dz esse stil⁹ al⁹rior. **B**ucolica autē carmina dicunt^r a bus qd est bos z icos custos. qz sūt carmina scā de pastoribz bouum vel alioz pecoz quę p boues intelligunt. **E**t sunt in libro bucolicorū decem egloge. **D**icit^r autem egloga ab egle. quod est capra z logos sermo q̄si caprinus sermo. qz loquit^r de paruis z vilibus rebz z sic patet qualitas metri.

Tityre tu patule recubans sub tegmine fagi.
 Siluestrem tenui musam meditaris auena.
 Hos patrie fines et dulcia linquimus arua.
 Hos patria fugim? tu tityre lent? in umbra
 Formosaz resonare doces amaryllida siluas.

Construe sic. **T**ityre. i. o virgili. tu recubās. i. iacens. quietus sub tegmine. i. sub umbra. fagi. i. illi? arboris frōdose. patule. i. late spaciouse. meditaris. i. cantas musam siluestre. i. carmē rusticum. auena tenui. i. culmo vel stipula dulci. agili. **H**os. i. mantuani. linquim? id ē dimittim? non spē nra. fines. i. methodū: terminos. patrie. i. mantue ciuitatis nre. et linquimus inq̄. arua dulcia. i. campos amēnos: delectabiles. **H**os. i. mantuani. fugim?. i. relinquimus patriā. i. mātuā. et o tityre. i. virgili. tu lentus. i. quietus ociosus in umbra. doces id ē facis siluas. id ē nemoza resonare. i. cantare. amaryllida formosam. i. carmen tuū de amaryllide id est de amica tua compositum.

Intētio aut? hgilij scribētis bucolica fuit sub iocundis verbis et in psona rusticorū pastorū laudare augustū cesarem p bñficijs sibi ab eo collatis. laudare etiā ptectores suos pollionē et mecenatē in q̄ relucet magnū ingenū virgilij scz pphendere magnā rem in qua videlz impatores senatores et alios ptesides in psona pastorū: sicut in georgicis deliquit apes sub noib? regum vel ducū qñ dē in q̄rto. **H**agnanimosq; duces. **D**icit ergo in pncipio bucolicorū absq; p̄hemio. **T**ityre tu patule etc. vbi introducit duos pastores scz tityrē et melibceū p tityrē intelligit ipse hgilij. et p melibceū intelligit quidā seruus vicaneus vel vicin? mātuā? noie cornelius gallus **U**bi ē notandū q? vigente bello civili int? augustū cesarem et anthoniū august? fuit victor et obtinuit cremonā quā dimisit suis militib? p stipendijs suis. **S**z qz terra cremonēsis nō sufficiebat eis: ideo dedit eis august? mātuā quare mātuani expulsi sunt a suis possessionib? et dictū est eis p̄bfi duz. veteres migrate coloni. et habet in sequētib?. man tua ve misere nimū vicina cremonē. **S**z hgilij? hoc videns venit rhomā vbi vsus patrociniū pollionis et mecenatis ipetrauit ab impatore agros scz quos milites sibi abstulerāt. qd vidēs gallus corneli? quasi inuidens foelicitati hgilij q? solus recuperat agros a se demptos dē ei. **T**ityre. i. virgili tu es multū foelix qz tu quiet? sub umbra vel tegmie fagi. arboris frōdose cantas carmīa lēta auēua tenui scz modici stili. **E**t loquit mo? re pastorū q? faciūt phistulas suas de culmo l? stipula auēne. **E**t notāda est dēna int? patēs et patulū. qz patulū est qd naturalr p̄z vel aperit sicut nars. sed patēs est illud qd aliqñ aperit et aliqñ claudit. vt ostiū vel oculi. **F**agus aut? est naturalr patēs larga arbor. **P**rimo aut? tpe fruct? fagi comedebant ideo dē fag? a fagin qd est comedere. **H**os patriā fugim?. i. nos mātuani patriā relinqm? et nō relinqm? spē nra imo qd plus est fugim? patriā nrām coacti fugere. et nos etiā tristes linqm? arua nra: scz tu doces siluas resonare amaryllida. i. amicā tuā. qz facis carmīa iocosa de pollione et de cesare q̄s amas et illa carmīa resonāt p siluas. i. p maiores et antiq̄s viros. **E**t loq̄tur more rustico q? pastores cantāt in siluis.

O melibœ deus nobis hæc ocia fecit
Nâq; erit ille mihi semp deus. illius aram
Sepe tener nostris ab ouilibo imbuet agnus.
Ille meas errare boues (vt cernis) et ipsum
Ludere quæ vellem calamo permisit agresti.

Ti.

Construe sic. **O** melibœ o pastor deus. i. cesar august' fecit. i. dedit hæc ocia id est ista bona vel quiete. **N**âq; ille. i. cesar erit mihi. i. vigilio semp per de'. i. in vita z post mortem suam agn'. i. ouis tener. i. iuuenis ab ouilibo nostris. i. a pecoribus nr̄is imbuet. i. sacrificabit arā id est sup altare illius scz angust' cesaris. **I**lle scz cesar pmisit meas boues. i. vaccas errare id est p campos esse vt cernis. i. vt vides z pmisit ipm id est me vigilius ludere calamo agresti id est phystula rustica q̄ vellem. i. q̄cūq; carmina vellem ludere. **O** melibœ. rndet tityrus. i. vigil' ad melibœum dices q̄ deus scz cesar dedit sibi illa ocia. i. facultatem viuēdi ex pprijs agris sine graui labore. **N**âq; erit ille id est cesar erit mihi deus i vita sua z post mortem. Nam alij impatores reputabatur inter deos post mortem. scz augustus cesar in vita sua meruit deitatem z habere templum sicut deus.

Illius aram zc. id est quamdiu vixero faciam sacrificium supra altare luum z irrigabo aram suam de sanguine agni. **I**lle meas errare boues id est cesar dedit mihi agros z libertatem cantadi carmina rustica metri quæcūq; vellem ludere nō p minas siue p coactionem sicut etiam ipse virgilius dicit in georgicis. carmina q̄ lusi zc. **S**elibœ

Non equidem inuideo. miroz magis vndiq; totis

Usq; adeo turbatur agris. en ipse capellas

Protinus eger ago: hâc etiam vix tityre duco.

Hic inter densas corzylas modo. nâq; gemellos

Spem gregis ab silice in nuda connixa relinquit.

Sepe malum hoc nobis (si mens non leua fuisset)

De celo tactas memini predicere quercus.

Sed tamen iste deus qui sit da tityre nobis.

Construe sic. **E**quidem id est certe nō inuideo id est nō habeo inuidiā miroz magis id est admiror q̄ turbatur id est q̄ nos mātuanī turbamur vndiq; id est ex omni parte totis agris id est in agris nostris vsq; adeo. id est intantum vel multum en id est ecce. ipse id est ego melibœus eger. id est nō sanus ago. i. duco protinus id est longe a finibus capellas. i. capras. o tityre vix. i. cū difficultate duco. i. cōduco hâc scz caprā hæc capra scz cōnixa est. i. pepit hic. i. in isto loco. inter corzylas id est illas arbores densas. i. spissas gemellos. i. duos filios existētes suple spē gregis. i. spem future generatois. z ipsa inq; relinquit ab interiectio admirantis illos gemellos i silice nuda id est supra lapidem durum. memini quercus. i. illas arbores tactas. i. fulminatas de celo. i. desup predicere. i. significare hoc malū. i. nos pdituros agros sepe. i. multoties nob mātuanis si mēs. i. co

gitatio nō fuisset leua. i. bene p̄siderasset. S̄sus est. nos p̄dere agros res
 manifesta s̄z quercus p̄dicabat s̄z nos mentis imprudētia capti intelli/
 gere nequiuim. S̄z tityre. i. virgili da id est dic nobis q̄s est iste deus q̄
 dat tibi ista ocia. Nō equidem. Loq̄tur itez melibœus s̄z ne videat loq̄
 ex inuidia dicit se nō inuidere sed mirari de foelicitate p̄gilij q̄ alij mātu
 ani patiūtur omnes misērias q̄ turbātur in agris ipsoz vsq̄ adeo. id est
 multum. Et est turbat̄ verbum impsonale quod indifferēter se habet ad
 onnem p̄sonam. in quo vult melibœus latēter redarguere augustum ce
 sarēm nō designādo illum qui turbat. vult etiā ostendere q̄ omnes man
 tuani fuerūt turbati sine aliqua discretōe. z etiā sine culpa. q̄ non fue/
 rūt expulsi p̄pter sua demerita. sed p̄pter viciniam ad cremonā vt dcm̄
 est. Et non dicit̄ turbamur q̄i p̄bum p̄sonale designaret paucos z nō om
 nes. **E**n ipse capellas. **H**ic melibœus monstrat euidenter suas turba/
 tiones dicēs q̄ ipse eger corpe z animo vir ducit secum duas capras id ē
 m̄rē̄m z vxorem z cā laboris est q̄ capra sua id est vxor de nouo cōnixa
 est. i. est enixa vel peperit gemellos id est duos filios qui sunt spes futuri
 gregis z future generatōis. **E**t augmētatio laboris est q̄ nō pepit in le/
 cto molli. sed supra silicem vel lapidem duz z sine vestimētis vel stramī
 nibus ad inuoluēdum gemellos. **S**epe malum hoc nobis. **H**ic meli
 bœus dicit q̄ si ipse fuisset sapiēs z p̄siderasset signa z auguria ipse potu
 iss̄et p̄cauere istā turbatōem q̄ āno p̄cedēt̄ quercus que sunt arbores glā
 disere z pertinētes q̄sui fuerūt tacte de celo. i. leniter fulminate. **Q**uere
 sunt arbores in tutela iouis z sibi cōsecrate ideo nō p̄misit eas dure ful
 minari z quādo arbor iouis fuit tacta et turbata signum erat q̄ mātua/
 ni qui erāt in tutela augusti turbaretur. **S**z tamē iste deus. **O** tityre da
 id est dic mihi quis est ille deus qui dedit tibi ocia z ludere q̄ velles **U**bi
 notādum est q̄ dare significat tria s̄z dicere. cōtribuere. z cedere. iuxta
 illos p̄sus. **D**ico cōtribuo cōcedo significat do. **E**t̄era videātur sup̄ tex
 tu. de allegoria autem quā aliqui volūt in eis versibus p̄dictis q̄ dicit̄
 carmina cātari a p̄gilio de vrbe romana v̄de seruiū z alios expositores

Cityrus.
Urbem quā dicunt rhomā melibœe putauī
Stultus ego huic nostre similem quo sepe solemus
Pastores ouium teneros depellere fetus.
Sic canibus catulos similes. sic matribz hēdos
Noram. sic paruis componere magna solebam.
Uerum hęc tm̄ alias inter caput extulit vrbes
Quantum lenta solent inter viburna cupressi.

Construe sic. **E**go tityrus stultus. i. imprudēs o melibœe putauī. i. cre
 didi vr̄bem. i. ciuitatem quā s̄z vr̄bem dicunt. i. vocāt rhomā esse supple
 similem. i. equalē huic nostre. i. mātue quo. i. ad quā nos pastores ouium
 id est capraz sepe solem⁹. i. p̄sueuim⁹ depellere. i. a lacte remouere seu enu
 trire foet⁹ teneros. i. agnos nouit̄ natos. **S**ic. i. eodē mō p̄guera rhomam
 esse similem mātue sicut norā. i. nouera catulos. i. quos canes esse siles canī

A iij

bus magnis et sicut noxam inq̄ hēdos. i. hircos teneros esse filios matris
bus suis. Sic solebā p̄ponere. i. p̄pare magna. i. res magis p̄mis. i. rebus
mimis p̄p̄. i. certe hęc sc̄z rhoma t̄m extulit caput. i. maior inf̄ alias vr/
bes. i. ceteras c̄itates q̄tū cupressi. i. illę arbores magnę solēt se extollere
su p̄ple inf̄ viburna lēta. i. inf̄ illas arbores quas seu curuas. **U**rbē quā
cūt rhomā zē. Tityrus r̄ndet more rustico p̄ lōgas ambages q̄s fuit ille
deus et q̄ null' homo p̄t esse sine loco. i. describit locū in quo est augustus
sc̄z rhomā et facit topographiā sicut si aliq̄s describeret parisiū ad oñda
dum q̄s sit rex. **U**rbē q̄ meliboe ego stultus et ignar' pastor q̄n audiebā
loq̄ de rhoma putabā q̄ esset q̄dā paup̄ ciuitas sicut mātua n̄ra in q̄ nos
pastores ouīū depascim' agnos. **S**z talis est d̄na inf̄ rhomā et mantuā
qualis est inf̄ magnos canes et puos sc̄z catulos. vel inter hēdos et capras
q̄ rhoma excedit alias vrbes sicut cupressus viburna. i. fructices **C**upress/
sus em̄ est arbor alta et viburnū est puū arbustū **De.**

Et que tanta fuit rhomā tibi causa videndi

Construe. Que cā. i. q̄ occasio tāta id est tā magna fuit tibi tityro vi
dendi id est eundi rhomā id est illā vr̄bem. **U**rbē q̄ tāta. Querit itēz me
liboens q̄ fuit cā finalis q̄re tityrus venit rhomā q̄ magna cā requiritur
ad magnum effectum **Li.**

Libertas. que sera t̄m respexit inertem

Landidior postq̄s tondenti barba cadebat.

Respexit t̄m et longo post tpe venit.

Postq̄s nos amaryllis habet galathea reliquit

Nāq̄ fatebor enim. dum me galathea tenebat

Nec spes libertatis erat. nec cura peculi.

Quāuis multa meis exiret victima septis

Pinguis et ingrātē p̄meretur caseus vr̄bi

Non vnq̄s grauis ere domum mihi dextra redibat.

Construe. Libertas cādidior. i. pura fuit cā quare ego veni rhomā q̄ li
bertas sera. i. tarda t̄m respexit. i. respexit me inertem. i. pigz postq̄s barba
mea cadebat. i. cedebat tondenti. i. radenti t̄m libertas respexit me et venit. i.
aduenit mihi longo tpe. i. p̄ longum tempus post. i. postea et postq̄s ama
ryllis. i. rhoma h̄z. i. possidet nos. i. me tityz galathea. i. mātua reliquit.
id est dimisit me. fatebor em̄. i. dicā veritatem dum galathea. i. mātua te
nebat. i. possidebat me tityz spes. i. fiducia libertatis habēde nō erat mi
hi nec cura. i. sollicitudo peculi. i. gregis erat mihi q̄uis multa victima
id est multa sacrificia exiret. i. p̄cederet ex meis septis. i. ex meis ouilibz et
q̄uis pinguis caseus p̄meret. i. fieret. vr̄bi ingrātē. i. ad mantuā ingrātā.
Non vnq̄s id enunq̄s dextra sc̄z manus redibat. i. reuertebat domū meā q̄
uis. i. plena ere. i. argēto. **L**ibertas. respōdet tityrus q̄ libertas fuit cā q̄
re venit rhomā sc̄z vr̄ esset liber vn̄ seruus vult libertatē vt careat serui/
tute. sz nobilis vel ingenuus vult libertatem vt viuat fm̄ suū arbitriū.
Nō erat aut̄ alibi libertas sicut rome. **Q**ue sera tamen. **H**ic tityrus in/

crepat seipsum quia prius non venerat rhomam ut esset liber fuit enim
piger querendo libertatem quous finaliter ipsam habuerit. Candidior.
Hic more rustico designat tempus a quo fuit liber scilicet ab illo tempore
quo habuit amicum amaryllidem vel ab illo tempore quo rafa fuit bar
ba sua. Sic enim computabatur rustici tempora scilicet anno quo fuerunt
coniugati quia nesciunt aliter distinguere tempora. Et notandum est quod ca
didior non est adiectiuum de barba quia tunc virgilius nondum habebat
barbam candidam vel canam cum ipse esset. xxviii. annorum quando fecit
hunc librum. Sed candidior est adiectiuum de libertas et est sensus libertas
candidior respexit eum ab illo tempore quo barba sua tondebatur. vel quod
postea dicit fortunatē senex ideo potest dici quod est mutatio personę et quod vir
gilius loquitur in persona cuiusdam veteris. ¶ **Postquam** et. Per amarylli
dem intelligit rhomam. et per galatheam intelligit mantuam. et dicit quod
libertas sibi venit quando dimisit mantuam et venit rhomam. ¶ **Hanc**
fatebor enim. Hic supfluit illa coniunctio enim causa metri complēdi et dicit
tityrus quod quodam malisset mantuę nunquam fuisset diues aut liber. Ubi nota
tur quod non est p̄morio nisi in bonis urbibus. quia miseri sunt castra sequen
tes. Et dicit peculi p̄ apocopam id est peculi quod significat diuitias. dicit
tur enim a pecudibus quia totę diuitię antiquorum erant in pecudibus et armen
tis. quous loquitur more rusticoz qui ex laboribus suis sibi sufficiunt et ad
ministrat alimēta et tamen ciues urbium sepe derident eos et faciunt eos ex
pendere suas pecunias in ludis et tabernis. exactionibus. impositionibus.
gabellis et sic quod quando redeunt ad domos suas vix reportant lucrum de caseis vel
alijs alimentis que vendiderunt.

Mirabar quid mēta deos amarylli vocares

Qui pendere sua pateris in arbore poma.

Tityrus hinc aberat. ipse te tityre pinus

Ipse te fontes. ipsa hec arbuta vocabant.

¶ **Construe sic.** Q amarylli id est o rhoma mirabar id est admirabar quod
id est quare tu mēta id est tristis vocares id est vocabas deos id est su
perbos et mirabar cui id est in cuius honorem pateris id est seruares po
ma id est officia vel dignitatem pendere id est esse in sua arbore id est in vr
be principali scilicet quia rhome pendebat officia. tityrus id est virgilius
aberat id est absens erat hinc id est a rhoma et o tityre id est o virgili ipse
pinus id est ille arbores vocabant id est appellabant te virgilium et ipsi fo
ntes vocabant inquam te et ipsa arbuta id est alie arbores vocabant inquam te vir
gilium. ¶ **Mirabar.** Hic melibœus loquitur ad urbem rhomam sub
nomine amaryllidis quā tityrus amabat dicens quod ipse mirabatur qua
re amaryllis tristis vocabat deos scilicet rhoma orabat ut ad eam veniret
virgilius. mirabat etiam cui ipsa amaryllis seruabat pulcra poma in sua ar
bore scilicet pulcra officia seruabatur rhome et pulcra dignitates pro virgilio
quod erat absens. ¶ **Ipse te tityre.** Hic scio o virgili quod alie pinus et alie arbores
urbis rhomana et cesar. et sacri fontes id est sapientes senatores qui sunt
pleni sapientia et arbuta id est populus rhomanus vel parui seculares
expectabant te.

¶ **Tityrus.**

Quid facerem, neq; seruitio me exire licebat.

Nec tam p'sentes alibi cognoscere diuos.

Hic illum vidi iuuenem melibœe, quot annis

Bissenos cui nostra dies altaria fumant.

Hic mihi responsum p'mus dedit, ille petenti

Pascite vt ante boues pueri, summittite thauros.

Construe sic. **Q**uid facerē mātue supple. neq; licebat. i. non potuissē exire. i. liberare me p'gillū a fuitio. i. a seruitute nec licebat inq; agnosce re. i. inuenire alibi. i. in alijs ciuitatib; a rhoma diuos. i. dños tā pñtes. i. tā p'rios et o melibœe vidi. i. agnoui illū iuuenē. i. octavianū augustū z vidi inq; quot ānis. i. singulis ānis augustū cui. i. augusto nra altaria fu mā. i. sacrificāt bisseuos dies. i. p' duodecī dies in āno hic. i. august' dedit id ē tribuit p'm'. i. in p'ia mea petitoē. m'sum. i. libertatē z ille. i. august' dixit su p'ple mihi petētī. i. q'renti libertatē. o pueri i. o pastores pascite. i. nutrite boues. i. vaccas vt ante. i. sicut fecistis z summittite idest p'ūgite thauros cū vaccis. **Q**uid facerē. r'ndet tityrus. **M**elibœe qd fecisset si nō venissem rhomā. qz manēs i mātua sp' fuissem fu'. nec iuenissem de os vel dños tam p'picios sicut hic nec aicos adiutores. **H**ic illū. **G**locat octavianū augustū iuuenē nō puez. qz senat' decreuerat vt nemo vocarē eū puez ne diminueret laus ip'ij. qz ve t're c' rex puer ē. d' g' hic. i. rhomē v' di q' ānis. i. singul' ānis augustū q' ē mihi ille de' de q' q'rebat melibœeus. **B**issenos cui id ē isti deo ego sacrifico semel i mēse. qz q'libet mēse fa ciebat festū augusti. **H**ic mihi. i. iste fuit q' p'rio dedit mihi libertatem in p'ma mea petitoē dicēs mihi z alijs pastorib; meis pascite vt ante bo nes. i. viuite libere sicut an' solebatis. i. an' t'pa belloz z p'ūgite thauros cū vaccis z eqs cum iumētis ad g'natōem. sicut d' deus **B**en. i. **C**rescite et multiplicamini zc.

CDe.

Fortunate senex ergo tua rura manebūt.

Et tibi magna satis, q̄uis lapis omnia nudus.

Alimosoq; palus obducatur pascua iunco.

Non insueta graues tentabunt pabula fetas.

Nec mala vicini pecoris contagia ledent.

Fortunate senex hic inter flumina nota

Et fontes sacros frigus captabis opacum.

Dinc tibi que semp vicino ab limite sepes

Hybleis apib; florem depasta salicti

Sepe leui somnū suadebit inire susurro.

Dinc alta sub rupe canet frondator ad auras

Nec tamen interea rauce tua cura palumbes

Nec gemere aëria cessabit turtur ab ylmo.

Construe sic. **T**ityre sene x. i. antiq' fortunate. i. bonā fortunā hās. g'

tua rura .i. tui agri manebunt et magis pascua supple manebunt satietati .i. tityro quis lapis .i. mos nudus .i. discooptus quod per et palus .i. lacus obducatur omnia pascua .i. comestione animalium iuco .i. illa herba limosa .i. paludosa .i. pabula .i. pascua isueta .i. non isueta non terabunt fortas gues .i. non nutriet capellas guidas **N**ec pragia mala .i. male infectoes vicini pecoris .i. gregis: ledet .i. inficiet fortas supple. **F**ortunate senex captabis .i. frequenter capies hic .i. in isto loco inter flumina .i. fluuios nota .i. caros et fores sacros .i. aquas delicatas nymphis frigopacum .i. ymbra delectabilem hic .i. ex alia parte sepes .i. clausura que est a limite .i. termino vicino .i. propinquum tibi se fiet supple depasta .i. comesta flore salicti .i. salicis apibus .i. ab illis animalibus hybleis .i. sic dicitur .i. sepes suadebit .i. incitabit te inire .i. accipe somnum .i. dete susurro leui .i. murmure tenui et frondator canet .i. cantabit sub rupe alta .i. de scopulo magno ad auras .i. ad vetos **N**ec palumbes .i. turtures rauce cessabunt tua cura gemere .i. nec turtur .i. illa avis cessabit gemere .i. cantare ab vltimo id est ab illa arbore. **F**ortunate senex **V**ocat tityrum .i. virgilius senem non ratione gratis .i. ratione fortunę .i. quod habebat bonam et pinguem fortunam sicut solent habere senes vel sensati homines. **D**e tityro tu es felix quod agri tui manebunt et pascua lata circumdata montibus saxosis ex vna parte et aqua paludosa ex alia et oues tue pugnantes .i. forte tue non habebunt pascua insolita imo sicut in matua silia nec ledentur ex pragia vicini pecoris. **F**ortunate senex .i. hic itez melibœus narrat felicitatem tityri quantum ad seipsum dicens .i. o tityre pecora tua sunt fortunata .i. ut diximus tu es etiam felix inter ista fluua iuncta et fores sacros quod in fontibus sunt nymphę sacre .i. hic enim in estate capies frigopacum .i. ymbra delectabilem et hęc ex vno latere sepe et salicem vbi apes pascuntur ex quibus susurro vel tenui murmure dormies. **E**t hic est synecdoche sepes depasta flore salicti. **U**bi notandum quod hic sepes est serpens sed hec sepes est dumus vel clausura. **S**alictum autem est species salicis vel locus in quo crescunt salices quod alio nomine dicitur salicetum et dicitur salix a saliendo quod cito de terra salit crescendo. **V**inc alta sub rupe .i. dicitur ex alia parte audies cantare philomela et palumbes et turtures quod cantus est ut gemitus. **E**t est frondator equiuocum quod fecit illum qui in estate facit manipulos ex frondibus arborum ad nutriendum animalia in hyeme vel fecit illum qui remouet folia de vitibus ut vire mature fiat a sole .i. et etiam fecit auiculam que cantat inter frondes et vix videtur quando cantat. **U**lmus autem est arbor quam italii supponunt vitibus suis. **P**alumbes est avis dicta quasi partes lumbis quod non coit nisi semel in anno vel bis. **S**ed alij columbi dicuntur quasi colentes lumbos quod quolibet mense coeunt et est palumbes agrestis iuxta illud **R**ecta columba subit sua rura palumbes habebit. **S**ed virgilius dicit palumbes est nomen grecum quod latini mutant in vs et est avis cantans rauce sicut homo tulliens.

Tityrus

An te leues ergo pascentur in ethere cerui:
Et freta destituent nudos in littore pisces.
An te pererratis amboꝝ finibus exul
Aut ararim parthys bibet: aut germania tigrim.
Uno nostro illius labatur pectore vultus.

*Virgilius in Georgiis lib. 2. cap. 1. dicit de tityro
 4. Sunt tityri qui sunt in pascuis
 et dicitur tityrus
 et dicitur tityrus*

Construe. **C**erui. i. illa aialia leues id est veloces pascetur. i. nutrien-
tur in ethere. i. aere z freta id est maria destituet. i. relinquet pisces nudos
id est sine aqua in littoze id est in ripa maris. aut ego ero exul id est eiectus
a patria mea et hoc dico finibus. i. regionibus amborum. scz parthorum et
germanorum. pererratis id est circumdatis aut parthus. i. ille populus bibet
erarium. i. illum fluuium aut germania. i. illi populus bibet tygrim. i. illum
fluuium qz. i. anteqz vultus id est memoria illi. i. cesaris labatur. i. rece-
dat a nostro pectore id est a nostro corde. **A**n te leues ergo. **R**esponder
tityrus qz consideratis istis foelicitatibus ipse nunqz desinet amare illum de-
um nec posset facere cotrarium sicut impossibile est mutare rez ordinem
scz ceruum volare: pisces ambulare. et fluuium orientis trasseri in fluuium
occidentis cum sua totali regione.

CDe.

At nos hinc alij sitientes ibimus aphros
Pars scythiam. z rapidum crete veniemus oaxem
Et penitus toto diuisos orbe britannos
En vnqz patrios longo post tempore fines
Pauperis z tuguri congestum cespite culmen
Post aliquot mea regna videns mirabor aristas
Impius hec tam culta noualia miles habebit
Barbarus has segetes. en quo discordia ciues
Perduxit miseros. en quis conseruimus agros
Infere nunc melibce puros. pone ordine vites
Ite meqz quondam felix pecus. ite capelle
Non ego vos post hac viridi piectus in antro
Dumosa derupe pcul pendere videbo
Larmina nulla canam. non me pascente capelle
Florentem cytisum. et salices carpetis amaras

Construe. **A**t. i. sed o tityze supple nos alij scz matuani hinc. i. a regione
nostra ibimus aphros sitientes id est ad aphyricam scz libiam vbi e regio ca-
lidissima z pars nostrum supple ibit scythiam. i. ad illam regionem z ve-
niemus id est ibimus oaxem id est ad illum fluuium rapidum. i. veloci-
ter fluentem crete. i. illius patrie. et veniemus britannos id est ad angli-
cos diuisos id est separtos penitus. i. omnino toto orbe. i. ab omni clima-
te en vnqz. i. nunqd aliquado veniemus ad fines patrios. i. ad patriam no-
stram logo tpe id est p magnum tempus post. i. postqz recesserim z en vnqz
id est nunqd aliquando ego melibceus videbo culmen id est stipulam tuguri
paupis. i. domus pastoralis congestum. i. compositum cespite. i. gleba ter-
re z ego melibceus videns post aliqt aristas id est post multa tpa mea re-
gna. i. meas possessiones mirabor. i. admirabor et miles impius id est malus
habebit. i. possidebit hec noualia. i. noua rura tam culta id e tam bn la-
borata z barbarus miles id e extraneus hbit supple has segetes en quo
id est ad qnā miseriam discordia. i. lis pduxit. i. miserit ciues miseros id e

mātuānos exules en quis. i. quibz conseruimus id est plāta uimus agros
 id est arua o melibœe inferre. i. plāta nūc puros id ē illas arbores ordie. i.
 scdm ordinem z pone id ē dispone uites. i. vineas ordie. o meq capelle qn
 dā id est aliquādo foelix pecus. dico supple ite. i. a me abite. z ego melibœ
 us piect^r id est iacēs in antro id ē fouea nō uidebo uos capras posthac p
 cul. i. a lōge de rupe dumosa id ē ex scopulo spinofo pēdere. i. pascere. **E**t
 ego nulla carmina canā id est nō cāta bo more rustico. z uos capelle non
 carpetis. i. nō comedetis scithysum id est illā herbā z nō carpetis salices
 id ē illas arbores amaras homibz supple. **A**d nos. **H**ic melibœus p^r
 qz narrat uiseras futuras pnoſticit eas dicēs o rityre tu es foelix in
 terra tua. nos aut miseri. i. exules extra solum positi. z ē ibi prolepsis ibi
 m^r vna ps ad oriētem z septētrionez. alia ad aphricā sitiētē scz ad libi
 am ubi ē regio calidissima z quasi inhabitabil^r z p rrarium scithia est
 patria frigidissima in septētrione cui^r frigiditatem ponit xgili^r in quar
 to georgicoz. **P**axos ē fluuius illius regionis uel patrie alb^r qz fluit p ter
 rā cretolam. diuisos orbe britānos qz non sunt nisi septem climata. z in
 ter illa britāni nō sunt inclusi z enumerati britones aut uocat anglicos
 qui uenerūt de saxonā. z expulerunt britones de illa britāniā maiore q
 est mag^r insula inter septētrionem z occidētem sepata a gallia z ab om
 ni alia patria. **E**n vnqz vna dictio est en interrogat vnqz id est aliquā
 do enunqz. i. nunqd aliquādo ueniemus z p modum dolētis plāgit me/
 libœus dicēs heu nunqz uidebo inetemū patriā meam z puū tugurium
 meum cōpositum ex cespite z cooptum culmīs. z dicit tuguri p tuguri
 sicut pūs dixit peculi p peculi. **L**epes est gleba terre herbosa ex qua ru
 stici faciūt muros domoz suarum eas superaddēdo in modum lapidis.
Culmus est calamus nouus crescēs z capif pro stipula q crescit sicut ca
 lami crescūt z inde dicit culmē tectum uel festū domus et culmē hic capif
 pro domo sicut ps pro toto. **P**ost aliquot rē. id est nunqz erit mihi li
 citum post aliqz miseras uidere regna mea. i. possessiones meas z agros
 meos quos regebā. **E**t per aristas itelligit erates z p erates ānos p me
 thatesim. **I**mpius hęc. uocat augustū milite z lateēter increpat eū. qz
 abstulit a mātuānis agros suos sine misericōdia uel qz uictor gessit bellū et
 uile ptra anthoniū. z uocat noualia agros q renouātur noua segere qli
 bet āno. **S**ed pprie noualia sunt siluę nouę crescētes postqz abicisa sūt
 nemora. plāgit ergo melibœus se semiasse z plātasē p alijs extraneis et
 barbaris. **E**n quo discordia ciues. hic exclamat ptra ciuitates discor
 des dicēs q discordia est cā totius miserie qz omne regnum in se diuisuz
 desolabit. **I**nferre nūc melibœe. hic facit apostrophā loquēdo ad seip
 sum pzonice z p modū displicētē hortās seipm ad plātandum arbores z
 ad seminādum segetes. qli diceret q frustra laboraret. **I**te meq. hic do
 lenter recedit a suis possessionibz dicēs ad capras suas ite sub aliud do
 minū qz ego ero sepultus in qdā fouea z nunqz uidebo uos pascendo pē
 dentes arbores z dumos. z cāta bo carmia sicut solent pastores. **E**t ē
 scithysus uirgultum cresces in scithya ciuitate z dicit qdā glose q ē hē
 dera arborē. aliqui etiā dicit q est caprifolium z uocat salices amaras
 nō capris qz eas libēter comedūt sed hoibz sunt amarę.

Hic tamen hac mecum poteris requiescere nocte

Lityr⁹

Fronde sup viridi. sunt nobis mitia poma

Castaneę molles. et pressi copia lactis.

Et iam summa pcul villaz culmina fumant.

Maioresq; cadunt altis de montib; vmbre.

¶ melibœe poteris reqiescere. i. manere mecum hac nocte hie. i. in isto loco fronde sup viridi. i. sup herbã viridẽ poma. i. illi fruct⁹ sunt nobis mitia. i. dulcia z castaneę sunt molles. i. mature z copia. i. abũdantia lactis pressi. i. casei est nobis supple. z culmia summa. i. alti canini villaz id ẽ oppidoz fumãt. i. fumũ emittũt pcul id est a longe z vmbre maiores cadunt id est duplicãtur de altis montib; .i. magnis montibus. **¶** Hic tamen. tityrus z solaf melibœeum qz iã aduesperascit ipm inuitãs ad coenã sup herbã viridem z ad fercula rustica sez ad caseum castaneas z poma.

¶ Et iã summa. Hic p̄gilius p signũ noctis vult ostẽdere finẽ istĩ egloge adesse sicut dies finitur adueniẽte vespa z palumbi recedũt in vespere ad siluas z relinquũt agros q̄ sunt iuxta mare tyzenum. z canini fumãt vel culmina domoz qz p̄paraf coena z nox q̄ est magna vmbra videt̄ cadere de mõrib; altis qui obijciũtur soli. **¶** Cetera videant supra textũ.

¶ Finis primę egloge

¶ Incipit Secunda.

¶ Dramaticon vel Diciton poeta corydona amantem Alexim scribit.

Hermosum pastor corydona ardebat alexim
Delicias domini. nec quid speraret habebat.

Tantum inter densas vmbrosa cacumina fagos

Assidue veniebat ibi hęc incondita solus

Montibus z siluis studio iactabat inani.

O crudelis alexi nihil mea carmina curas.

Nil nostri miserere. mori me deniq; cogis.

Nũc etiam pecudes vmbrias z frigora captant.

Nunc virides etiã occultãt spineta lacertos.

Testilis z rapido fessis messorib; estu

Allia serpillum q; herbas contundit olentes.

At mecum raucis tua dum vestigia lustrò

Sole sub ardenti resonant arbusta cicadis.

Nonne fuit satius tristis amaryllidis iras:

Atq; supba pati fastidia. nonne menalcami

Quãuis ille niger. q̄uis tu candidus esses.

O formose puer nimum ne crede colorì.

Alba ligustra cadunt. vaccinia nigra leguntur.

Construe. corydōn pastor ardebat id est ardēter diligebat alexim id ē
 illum puerum formosum id est pulcrum existētem supple delicias domi/
 ni. z corydō nō habebat illud qđ speraret id est desideraret. siue. ne qđ spe/
 raret habebat id est nec spem potiēdi hēbat z corydōn veniebat assidue.
 id est sepius tātum id est tantūmodo inter fagos. i. illas arbores densas.
 id est spissas z inter cacumia ymbrosa id est int̄ summitates montis ym/
 bram hñtes. z ipse solus ibi. i. in illo loco iactabat. i. fundebat incassum
 hęc p̄ba sequentia scz o crudelis zc. incōdita id est subito dicta in monti/
 bus z siluis. inani studio id est vano labore. o alexi. o puer crudelis id est
 sine misericordia nihil. i. non curas mea carmina. i. me as cātilenas z nil
 id est nō miserere. i. misereris nostri. i. mei corydōnis z tu cogis me cory/
 donem mori. i. perire. obire. z pecudes id ē animalia captāt id est capiunt
 ymbzas. i. frigeratōes z frigora id est loca aprica z spineta. i. sping vel lo/
 cus in quo crescūt sping occultāt id est tegūt lacertos. i. illa animalia z te/
 stilis id est vxor corydōnis vel alia puella contōdit. i. p̄parat allia id ē il/
 la legumina z serpillum. i. illam herbam z herbas olētes id est odorife/
 ras melloribz. i. operarijs fessis. i. fatigatis estu id est calore rapido id est
 v̄hemētī z arbusta resonāt sub sole ardēti id ē calido mecum. i. cum me
 corydōne. cum cicadis. i. illis animalibz raucis. i. rauce cantātibus. dum
 lustro. i. circūdo tua vestigia. i. tuos passus. **N**onne. i. nunqđ fuit sati⁹
 id est melius me pati iras. i. rancozem tristes. i. non fictas: et pati inq̄ fa/
 stidia superba. i. p̄ba superbiē plena amaryllidis. i. illius mulieris. z nō/
 nefuit satius me corydōnem supple amasse menalcam. i. illum pastore.
Quāuis ille scz menalcas esset niger: q̄uis tu alexis esses candid⁹. i. for/
 mosus. **O** puer formose. i. pulcre ne. i. non crede. i. confidas nimium. i.
 multum colorī. i. pulcritudini. Nam ligustra id est illi flores alba. i. pul/
 cra cadūt. i. labūtur z vaccinia. i. ille violē nigra id est purpurei coloris le/
 gūtur. i. colligūtur. **F**ormosum pastor. **S**ecūda egloga sequitur q̄
 sic intitulatur alexis: qz loq̄tur de v̄hemētī amore quem habebat p̄gili
 us ad alexim. In qua egloga introducūt poeta recitās mutuū amorem ī
 ter duos pastores. scz corydōnem z alexim in domo pollionis dicens: qui/
 dam homo scz corydōn pastor ardebat. i. impatiēter amabat alexim. **E**t
 notādum est qz corydōn est p̄gilius. z est nomen fictum a noīe cuiusdam
 auis dulciter cātātis q̄ dicitur corydalis gallice chardonnereau. q̄ interpretat̄
 dulce canēs: qz p̄gilius hic incitat dulciter cesarem ad amores suum. **C**e/
 sar autem in p̄sona alexis introducūt. z interpretat̄ alexis sine responsione:
 qz nihil in ista egloga respōdet. vel interpretatur supbus non dignās r̄de
 re precibz z dicit ab a. qz est sine: et lexis ratio vel respōsio. **E**t quid p̄ ale/
 xim intelligat̄ est diuersus modus dicēdi quia ista egloga in aliquibz lo/
 cis videt̄ sonare vnum z alibi aliud. **D**icūt em̄ aliqui qz virgili⁹ amauit
 tres scz vnum pueruz nomīe alexādrum quem post multas preces dedit
 ei pollio domin⁹ suus specialis quem puerz cum tāta difficultate obtinū
 it qz prima facie desperabat ipsum sibi dari. amauit etiam leriam puellā
 et cebetē puerum quos dedit sibi mecnas ad cui⁹ requestam fecit georgi
 ca. **E**t dicūt quidam qz fecit istam eglogam de amore quo amabat illū
 cesar augustus qui cum maxīma difficultate sibi restituit agros suos. dī

b i

cit ergo primo *ſigilius* in persona alterius poetę q̄ *coridon* quidam pa-
 stor. ardebat alexim id est ardēter diligebat. z capitur ardēter methapho-
 rice z sic dixit doctrinale. *christi* bonus ardet amorem. z ardebat alexim
 id est illum puerum qui erat delicia dñi sui. *s. pollionis*. Et ista *ſba* vidē-
 tur magis sonare de alexandro: sed loquēdo de cesare ardebat alexim id est
 cesarem qui erat delicia dñi id est domin^o delectabilis mutādo *ſ*structio/
 nem transitiuā z intrāsitiuam qz dicit doctrinale. illud quod regitur z re-
 ctor idem tibi signāt. ¶ **N**ec quid speraret habebat. i. nunq̄ sperabat ip-
 sum puerum sibi dari. vel de cesare nunq̄ sperabat habere agros suos q̄s
 tamē postea per importunitatē z frequentiam precādī obrinuit. ¶ **T**an-
 tum inter densas. loquit more hominis desperātis qui tristis vadit ad lo-
 ca solitaria ad deſtendum. dicit ergo q̄ *coridon* nō sperās zē. faciebat car-
 mina sua tristia in montibz z siluis. ¶ **I**nam studio. quia loq̄batur abſē-
 ti z nihil respōdenti. ¶ **C**ruelis alexi. loquit *virgilius* ad alexandrum.
 vel ad augustum vocās eum crudelē z inexorabile et impiū sine mi-
 ſericordia. qz non exaudit p̄ces imo cogit eum p̄ dolore. ¶ **N**unc etiam
 pecudes. **H**ic ostēdit alexim debere misereri sui. quia nō cessauit tota die
 orare eum cum magno sudore z sub estu diei quod ostēdit per signa que
 sequūtur. quia pecudes querūt vmbzā z lacerti virides querūt spineta
Hunc etiam testilis id est vxor *coridonis* vel alia puella portat prandiū
 messoribus sub estu diei. z vritur nomie rustico mulieris quia aliter ru-
 stici vocāt mulieres suas testā vel cortices. quia sunt sicce z squalide. z ē
 mirabile de illo prādio quod in tempore calidissimo fit ex herbis calidis
 simis sicut ex allio z serpillio. Et consonāt dicto rusticozū qui dicūt q̄
 allia refrigerāt. et cōsonāt *plinio* in hystoria qui dicit q̄ omnis medicina
 operatur per simile vel cōtrarium hoc est per se vel per accidēs. calor em̄
 per se calefacit. z per accidēs frigefacit. allia em̄ in viris maximis aperi-
 unt meatus corporis z resoluit a corpore calorem vnde derelinquit cor-
 pus frigidū. sicut ruta facit viros castos z foeminas luxuriant. ¶ **A**t me-
 cum rancis. **A**icada est vernis garrulus z querit vmbzā sub estu diei
 ¶ **N**onne fuit satius. i. nunq̄d fuisse mihi meli^o amasse menalcā pasto-
 rem licet ille sit niger. vel nōne fuisse mihi meli^o amasse quādam rusticā
 mulierē licet iracundā z supbam q̄ pati p̄ te tot labores. **P**er amaryllī-
 dam intelligit leriā z p̄ menalcā cebetē puez quos sibi dedit *mecenas* q̄
 licet nō fuissent tā pulcri sicut alexāder tñ debuissent sufficere *ſigilio*. vlt
 intelligit q̄ fuisse meli^o sequi antoniū q̄ augustum. ¶ **F**ormose puer
Hic appropat q̄ res nigre aliqui plus p̄sunt q̄ albe q̄uis dicat *ſigilius*
 in *georgicis* q̄ aries albus ē melior. non tñ est regula gñalis qz ligustra
 que sunt flores albi cadūt z dimittūtur q̄si vilia z tñ viole purpureę ten-
 dentes ad nigredinē colligūtur tanq̄ p̄ciosa. **H** seruius. aliq̄ dicūt q̄ vac-
 cinū est flos herbe q̄ dicitur vaide gallice. z p̄m alios ligustz est flos sambu-
 ci. et vacciniū m̄ est quoddā granū nigrum quod ad tingendum est aptū
 sic dicit vulgariter q̄ piper est melior q̄ creta.

Despectus tibi sum. nec quis sim q̄ris alexi
q̄ diues pecoris niuci. q̄ lactis abundans

Ville me siculis errant in montibus agne

Lac mihi non estate nouū. non frigore deficit

Canto que solitus. si qñ armenta vocabat

Amphion dirceus in acteo aracyntho.

Nec sum adeo informis. nup me in littoze vidi

Sum placidum ventis stare mare. non ego daphnum

Iudice te metuā. si nunq̄ fallat imago.

Alexi ego sum tibi despectus. i. nō placeo tibi nec q̄ris quis. i. qua-
lis ego sum q̄ diues. i. quātum opulētus pecoris niuei. i. gregis candidi
q̄ abundās. i. copiosus lactis. i. liquoris. mille agne. i. oues mee. i. p̄rie
errāt. i. pascuntur in montibus siculis id est atheniēsis. lac nō deest mi-
hi id est corydoni nouū in estate. id est tempore calido nec lac deficit in fri-
gore sed omni tempore ego habeo. canto. i. cano que amphion id est in-
uentor artis musices dirceus id est rex thebanor solitus est cātare i ara-
cyntho. i. in illo mōte acteo. i. atheniēsi siquādo. i. aliquādo vocabat ar-
mēta. i. greges suo cātū dulci. nec sum adeo id est intātum informis id ē
turpis qz vidi me corydōne. nup in littoze id est i ripa maris. cū mare sta-
ret. i. esset placidū. i. claz vel quietū ventis z non metuā daphnū. i. illū
puez. z hoc dicto te alexi existēte iudice si imago. i. facies nunq̄ me co-
rydonem fallat. i. decipiat. **D**espectus tibi sum. **N**ic corydōn allicie
alexim ad suā amorē per illa tria q̄b vtunt amatores. scz p diuitias. p
pulcritudinē corpis z p cantum. **Q**uā diues. iactat se habere oues ni-
ueas. i. albas q̄ oues sunt meliores vt habet in georgicis z meli⁹ est ha-
bere formellas multas q̄ pariunt z hnt lac q̄ arietes. **L**ac mihi. **F**a-
ctat se habere lac nouū p totum annū qz oues bis pariūt in italia sicut
habet in georgicis. **B**is grauidz pecudes zc. et est laudabilius habere
lac in vtro q̄ tpe q̄ hie caseum q̄ potest seruari p annū. **C**anto que.
Nic se iactat ex cātilena dicēs qz ipse ita bene cātat sicut amphion dir-
ceus q̄ fuit rex thebanor inuētor artis musices q̄ tam dulciter cātabat
qz faciebat montes salire z tripudiare. **A**racynthus est mons theban⁹
quem vocāt atheum. i. atheniēsem. z loq̄tur tanq̄ ignorās loca nobilia
more rusticoz. sicut si a liqs diceret mōtem atheum esse diuionēsem vel
parisiū q̄ tamē est mons rothomagēsis. **N**ec sum adeo informis.

Nic iactat se de pulcritudine corpis. qz respexit se in littoze quādo ma-
re erat placiduz. qz quādo mare est turbidum nō bene repñrat imaginē
et vidit se valde pulcz si imago sua non fallat. qz imago sepe fallit repñ-
tando sicut p̄tz de speculo cōcauo in quo nō repñratur facies sicut est.
nec in aqua vbi apparet qz baculus integer sit fractus. **S**z causa quare
respexit se in littoze est. qz pastores non habēt speculum in campis nisi
fontem vel aq̄ placidam. **N**on ego daphnū. **D**icit se ita pulcz esse
sicut fuit daphnis primus pastor filius mercurij ex vna nymp̄ha p que
intelligit virgilins cornificium per hyzoniam metrificatozem ineptū z
virgilis semper emulum.

Nantum libeat mecum tibi sordida rura

Zetq; humiles habitare casas. 2 figere ceruos.
Hedorumq; gregem viridi compellere hibisco.
Decum vna in siluis imitabere pana canendo.
Pan primus calamos cera coniungere plures
Instituit. pan curat oues. ouiumq; magistros.
Necte pgniteat calamo triuisse labellum
Hec ea dem vt sciret quod non faciebat amyntas.
Est mihi disparibus septem compacta cicutis
Phystula. dametas dono mihi qua dedit olim.
Et dixit moriens te nunc habet ista secundum
Dixit dametas. inuidit stultus amyntas.
Preterea duo nec tuta mihi valle reperti
Caprioli sparsis etiam nunc pellibus albo
Bina die siccant ouis vbera. quos tibi seruo.
Iam pridem a me illos abducere testylis orat.
Et faciet. quoniam sordent tibi munera nostra.

Construe **A**lexi libeat tibi. i. placeat tantum. i. tantum modo habitare. i. frequentare: nura sordida. i. q tu credis esse sordida 2 casas humiles. i. panias domos pastorales. 2 libeat tibi figere ceruos. i. venari illa aialia et libeat tibi compellere. i. ducere mecum gregem. i. pecus hedoz. i. hircoz. hibisco viridi. i. ad virgultum viride 2 imitabere. i. imitaberis mecum. i. cum me corydone vna. i. simul pana. i. deum pastoꝝ in siluis. i. nemoribus canedo. i. cantado. pan. i. ille de' instituit. i. docuit. primus coniungere. i. simul iungere plures calamos. id e phystulas. et pan curat oues. i. est sollicitus de ouibus 2 curat magistros ouium. nec poeniteat. i. no pigeat te alexi triuisse labellu. i. labia tua calamo. i. phystula 2 amyntas optabat super ple vt sciret hec eadem que volo te docere qd no faciebat. i. no sciebat. 2 phystula e mihi corydoni compacta pfecta pucta septem cicutis disparibus. i. septem spacijs diuersis. qua. i. phystula dametas dedit mihi dono. i. i donu et dametas dixit moriens ista phystula h3 te corydone nunc secundu. i. magistꝝ secundu. 2 de dametas hec vba 2 amyntas qda pastor stultus inuidit. pterea duo capoli repti mihi. i. a me no tuta valle. i. in icognita valle. 2 hoc pellibus sparsis. i. tinctis albo siccant. i. desiccant lactendo vbera ouis. i. matris qs. i. capriolos seruo. i. custodio tibi 2 testylis. i. illa mulier: orat. i. rogat iam pde. i. logo tpe abducere id e remouere illos a me. 2 ipsa faciet. i. hebit. quonia nostra munera sordet. i. videtur sordida tibi.
Co tantum libeat. **N**ic virgilius dignificat vita pastoralem vt a lexis no spernat eum dicēs vtiā placeret tibi habitare mecum ista nura q putas esse sordida 2 habitare quas domus 2 qua riguria pastoralia 2 figere ceruos id est delectare mecum 2 ducere hedos ad hibiscum. **E**t est hibiscus genus virgulti mollis 2 flexibilis. dicitur hibisco id est ad hibiscum ponendo datiuū pro accō sicut in engide 2 clarior celo. i. ad coeli. **C**De

cum vna. hic **h**gilius inuitat illum puerum ad delectatōem carnis cum
 dicit cātabis mecum i siluis sicut deus totius naturę qui dicit pan. qđ no/
 men i greco fecit omne vel totū z inde dicit panis. **E**t fuit pan deus rusti
 cus qui pingebat ad similitudinem totius naturę. habebat cornua sicut lu
 na vel ad modum radioꝝ solis z faciem rubeam sicut ignis vel ether qđ
 idē est vt dicit in georgicis. **E**ther em̄ est sphaera ignis vel aer superior. **E**t in
 pectore habebat stellam ad representandum imaginē stellarum, z eius ps
 inferior erat hispida z pilosa ad significandum radices arboris que sunt i
 terra sicut capilli in capite. **E**t habebat pedes curuos ad significandum
 circulum anni. **N**atura em̄ omnia ista hz in se ideo deus naturę sic pingebat.
Iste autem amauit syringam nympham s; ipsa ppter sui turpitudi
 nem noluit ipm diligere. z fugiēs a facie eius implorauit terre auxilium
 et mutata est in calamum quam pan pforauit z fecit phystulam ad suū
 solatium. z inde dicit qđ pan fuit primus phystulatoꝝ z ab illo phystula hz
 dignitatem. ideo corcydon inuitat alexim ad cantandum carmina diuina.
Iste pan habuit luctam cōtra amorem s; amor obtinuit. qz omnia vin
 cit amor vt dicit in eneide. **I**ste cōiungit multas phystulas cū cera insimul
 et inde cātata est optia melodia. **P**er calamū intelligit armonia sphaera
 rum septem planetaz vel septem artes liberales qđ deus instituit vt dicit
 est. **A**ntiqui depingebāt eum hře pedes capnos ventrē pilosum indutum
 pectus pelle capna varia vultū rubicundum. hntem duo cornua sez solem
 et lunam. tenētem in vna manu phystulam z in alia baculum pastorale
 reflexum qđ reflexio denotabat annū z fuit filius vxoris vlixis. **P**lutar
 chus hystoriographus grecus qđ fuit post christum narrat qđ audiuit ab
 auo suo qđ dum veniebāt ad italia nauigādo venerūt iuxta epyrū insu
 lam de directo respiciētem italia z anchorauerūt nauem z nauita pnci
 palis nō nomina bat se suo noie z audierūt vnā vocem ppro noie ter ip
 sum vocātem z dixit qđ pan erat mortuus z qđ nūcia ret illis qđ videret in
 portu maris italie z itali fecerūt magnū plāctum. **H**ec eadem vt sci
 ret. i. amyntas fecisset oia qđ voluissim. p sciēdo ista carmina qđ te volo gra
 tis docere. vñ amyntas itelligit cornifici⁹ qui fuit inuidus p hgilii z scri
 psit ptra eū s; auctoritate romanoꝝ fuit expulsus. **E**st mihi dispib⁹.
Hic corcydon dicit se hře vnā phystulā de septem calamis. i. septez artibus
 liberalib⁹ quā dedit sibi dametas. i. theocrit⁹ magister suus ex qđ cornifici
 us fuit inuidus. **P**reterea dno. **H**ic inuitat eū p donū duoz capriolo
 rū siluestriū hntium adhuc pellas dispas varijs colorib⁹ qz iuuenes sūt.
 et isti caprioli lactēt matres. talia autē aialia multū placēt pueris qz na
 tura gaudet diuersis z p illos capriolos intelligit duas eglogas in quib⁹
 sunt varię sententię velate sub vrbis obscuris. **I**am pridem a me **H**ic ac
 celerat illum iuuenem quia testilis iam petiuit illos z habebit illos nisi
 ipse festinet et veniat statim.

Duc ades o formose puer. tibi lilia plena
Ecce ferūt nymphę calatis. tibi candida nais;
Pallentes violas z summa papauera carpens
Marcissum z florem iungit beneolentis anethi.

b iij

Cum casia atq; alijs interexens suauibus herbis
Mollia luteola pingit vaccinia caltha.
Ipsa ego cana legam tenera lanugine mala
Castaneasq; nuces. mea quas amaryllis amabat
Addā cerea pruna. z honos erit huic quoq; pomo
Et vos o lauri carpam. z te prima myrte
Sic posite quonia suaves miscetis odores.

Q puer formose huc ades id est mecum maneat ecce nymphe id est de-
ferunt colligunt portant lilia. i. illos flores plenis calatis. et nais id est illa
nymphe candida id est pulchra carpas summa papauera id est illos fructus
fert inq; violas illos flores pallentes id est albos tibi alexi. et ipsa nais iu-
git id est componit tibi narcissum id est illuz florem z fert inq; flore anc-
thi id est illius herbe bene olentis id est bonum odorem dantis. tum eri-
am nais interexens id est commiscens cum casia id est herba sua uissimi odo-
ris. atq; interexens alijs herbis id est floribus suauibus. i. delectabilibus pin-
git. i. componit vaccinia mollia caltha id est cum illa herba luteola. id
est talis coloris qualis est color auri z ego legam. i. colligam mala. i. po-
ma cana. i. alba tenera lanugine. z legam castaneas molles quas scz ca-
staneas mea amaryllis. i. amica. amabat. z addam pruna cerea id est il-
los fructus cerei coloris. et honos. i. laus erit huic pomo. o lauri. i. o vos
arbores carpam vos. et o myrte proxima subaudi lauro vel ad odorem
proxima carpam te. i. accipiam vel colligam qm vos arbores sic posite id
est ordinate miscetis. i. datis odores suaves. i. delectabiles. **H**uc ades.
Hic adulat ei laudando suam pulcritudine dicens q in campis sunt fon-
tes z nymphe q colligunt sibi violas z alias herbas odoriferas **I**psa
ego. **I**nuitat eum p donum pomoz z castaneaz qz pueri diligunt talia.
et vocat poma cana costana q ante maturitate ha bet caniciem. vl intel-
ligit poma persica. i. perscas q sunt pilose. et est lanugo prima barba tenu-
is sicut lana. **E**t vos o lauri carpam **A**diugit ad pcedentia lauros z
myrthos z est myrthus feci gnis qz os grecum sepe mutamus in vs mu-
liebre vel pputat sub noie arboris.

Rusticus est cor ydon nec munera curat alexis
Nec si munere certes concedit volas.
Eheu quid volui misero mihi. floribus austrum
Perditus: z liquidis immisi fontibus apros.
Quem fugis ad demens. habitant dñ quocq; siluas
Dardaniusq; paris. pallas quas condidit arces
Ipsa colat. vobis placeant ante omnia silue
Lozua legis lupum sequitur. lupus ipse capellam
Florentem cythi sum sequitur lasciuia capella:
Lecor ydon o alexi. trahit sua quemq; voluptas.

Aspice aratra iugo referunt suspensa iuueni.

Et sol crescentes decedens duplicat umbras:

De tñ vrit amor. quis em̄ modus adlit amori!

Ab corydōn corydōn que te dementia cepit!

Semiputata tibi frondosa vitis in vlmō est

Quin tu aliquid saltem potius quoz indiget vsus

Viminibus molli que paras detexere iunco.

Inuenies alium si te hic fastidit alexis.

Construe sic. **O** corydōn tu es rusticus id est ignarus vel stultus. nā alexis non curat munera. i. dona tua z si certes id est disceptes muneribz pro habēdo pucrum. yolas id est dominus suus nō pcedit id est nō pmittit **E**heu qđ volui. i. opravi mihi corydōni misero: ego pditus destructus deceptus: inimisi. i. posui austrum id est illum vctum floribz. z inimisi id ē posui apros id ē porcos siluestres fontibz liquidis. i. serenis. ah o alexi de mens id est stulte quem. s. amatorem fugis. dij habitauerunt id ē habitauerunt siluas id est nemoza z paris dardanius. i. troianus habitauit siluas. et pallas colat. i. habitet arces id est turrez qz ipsa cōdidit id est composuit siluz. i. nemoza placēt ante omnia. i. bona mūdāna nobis id ē pastozibus legna. i. foemina leonis torua. i. torue ambulās sequit lupum. i. illud animal. z ipse lupus seqtur capellam ad deuozādum. z capella la sciua seqtur cythysum. i. illam herbam florētem. i. virentē. et o alexi corydō seqtur te z sua voluptas. i. amor trahit. i. attrahit queqz id est vnumque qz. o alexi aspice iuueni id est parui boues referūt. i. portāt aratra suspēsa id est supposita iugo. i. collo suo. z sol decedēs. i. p̄sus occidētem tendens duplicat id est cōdensat umbras. tamē amor. s. alexis pueri vrit. i. comburit me. qz modus adlit. i. zueniat amori: ah o corydōn qđ dementia id est stulticia cepit. i. detinuit te: vitis. i. vinea semiputata ē tibi i vlmō. i. in illa arboze frondosa. i. ramosa. quin id est quinimo paras. i. p̄paras detexere. i. componere aliqd. i. aliquod bonum iunco molli. i. ex illa herba flexibili z viminibz. i. p̄gultis aliqd dico eoz supple quoz vsus. i. natura hominum indiget potius id est melius. o corydōn tu inuenies aliū amicum si hic alexis fastidit. i. tedio afficit te **R**usticus ē corydōn. **H**ic poeta loquit ad corydōnē dicēs qđ alexis vel cēsar nō curat carmina sua qz rusticus ē et rustici nō habēt p̄cium inter magnates. **N**ec si muneribz. i. si tu velis dare munera p̄ habēdo illum puez pollio dñs suus nō dabit tibi illū nec cēsar. p̄ muneribz tuis dabit tibi agros mātuānos. **E**heu. **H**ic corydōn increpat seipm̄ per quādam similitudinē pastoralem. qz sicut ille qui immittit porcos i fontē liquidū turbat aquā: et qui dat floribz austrum ventum pluuiosum destruit flores. ita corydōn turbauit seipm̄ petendo frustra qđ non potuit obtinere **Q**uem fugis. loqitur iterum ad alexim̄ et est ah iteriectio dolētis. i. quare dedignaris vitā pastoralem qz dardanius paris qđ fuit filius priami regis troiani fuit pastor in siluis. **U**ñ regio troiana dicit dardana a dardano rege qđ ibi regnauit. **P**allas. hic loquit indignāter id est pallas habitet in turriz vel ciuitatibz qz ipsa

cōdidit. nra autē magis placent pastoribus. Poetę em̄ fingūt mīner
 nam siue palladem fuisse natam ex capite iouis z quia in capite est inge
 nium ideo dicitur dea sapiētie z artium et inuenisse omnes artes z domi
 ficandi. colendi terras zc. **T**orua legna. Hic corydōn excusat seipm̄ q̄
 uis frustra petierit alexim. quia omnis res sequitur suum appetitum vt
 illud in quo delectat sicut p̄z per exempla quia legna sequit lupum ad
 deuorādum z lupus capram. z capra seq̄tur frondes sibi delectabiles. ita
 corydōn sequitur alexim q̄ sibi placet. **A**spice aratra. Hic vult pone
 re finem suę eglogę sicut fecit ibi iā mare thyrrenum. zc. et computat mo
 re rusticorū qui computāt horas diei per ligaturam boum z quādo dissol
 uūt boues tūc est finis diei. **D**e tamē vrit amor id est q̄uis omnia ca
 piāt finem. amor tamē me^o semp̄ durat. **Q**uis em̄ modus. Quia om
 nia vincit amor. vt dictum est pus nam erit ille mihi semp̄ deus. vnde dī
 cit quidam. Nescio quid sit amor nec amoris sentio nodum. Sed scio si
 quis amat nescit habere modum. **A**h corydōn. Loquit poeta ad cory
 donem dicens q̄ melius feciss̄ ei cogitare de p̄p̄is negocijs suis q̄ ama
 re alexim. quia non licet rusticos quoscūq̄ q̄rere ea que sunt supra se
Semiputata tibi. i. stultus es qui vis amare z tamē vitis tua semipu
 tata est. et est in vltimo frondosa. frondes em̄ nocent vitibus. vt habet in
 georgicis. Et p̄ hoc intelligit q̄ vtilius est complere eneidem quam ince
 perat q̄ orare. p̄ agris mantuanorū restituēdis. quia melius sic recupera
 ret grām impatoris. Vel aliter potest intelligi quasi diceret poeta. o co
 rydon tu es bene furiosus z credo q̄ bibisti de vino semiputate vitis. qui
 cūq̄ em̄ sacrificabat tali vino corripiebat furore. vel potest aliquādo in
 telligi id est sicut vitis deserta q̄ non est p̄fecta sed solum semiputata fert
 tarde fructum. maturū. ita tarde vel nunq̄ habebis grām cesaris vela le
 gis. **I**nuenies alium. Hic dat sibi remedium quia fortuna nō est sta
 bilis. z ideo si iste cesar p̄temnat te forsitan post eum veniet alius qui re
 diliger. dicet em̄ post q̄ fors omnia versat. **L**etera videātur supra textū.

In slo. Menalcas z dameta emuli p̄certātes. z palemō iudex. eglo. t̄cia

Temibi dameta cuium pecus. an melibę. **D**e

Cōstrue sic. **D**ameta. id est pastor dicit mihi. i. menalcę cuium
 pecus id est cuius est pecus an. i. nunq̄ est melibę id est illius pastoris.
Tercia egloga q̄ dicitur palemō. z est obiurgatio pastoris quia sunt
 duo pastores altercātes adinucē cum iurgijs. vnde pastor est menalcas
 cornificius inuidēs contra p̄gilium qui extraneus incipiebat esse dilect^o
 cesari. z timebat cornificius illud quod sibi contigit sez postponi p̄gilio.
Secūdus pastor est dametas id est p̄gilius qui respōdet menalcę se de
 fendēs viriliter. z isti duo loquūtur inuicem vsq̄ ad medium eglogę vbi
 introducūt alius pastor qui audit ista iurgia qui vocatur palemō. ibi.

Dicite quādoquidem. z sic in ista egloga sunt tres p̄cipales personę. de
 nominatur tamē a digniori sez a palemō iudice **C**ornificius autez im
 properabat p̄gilio multa cōiūcia sez q̄ possessiōes quas tenebat nō erāt
 suę sed exul extrane^o erat z mercenarius z q̄ nihil habebat. dicebat enim
 q̄ metra q̄ virgilius scribebat non erāt suā sed erat solum aggregato.

Incipit ergo menalcas a iurgijs interrogas da metā. **D**ic mihi da meta
cuium pecus. q. d. bene scio q. nō est tuū sed nunqd est melibœi pastoris.
id est cuius sunt possessiōes q̄s tenes nunqd sunt cesaris vel cui sunt me/
tra q̄ scribis nunqd sunt homeri vel theocriti. **E**nī virgili^o quādo impro/
perabat ei se intamiscere dictis suis aliquos versus homeri. respōdebat
q. fortis est qui eripit clauā ab hercule. **E**t hic notādum q. antiqui dice/
bāt cuius cuiam cuium. sicut dicitur meus mea meū. sicut pr̄z hic **Da.**

Non verum egonis: nup mibi tradidit egon.

Construe. pecus nō est melibœi. sed ē egonis. egon. i. ille pastor tradi/
dit mihi dametę nup. i. non a longo tpe. **N**on verum. **H**ic respondet
dametas. i. virgilius negatiue q. oues nō sunt melibœi sed sunt egonis. qz
egon pastor dedit sibi nup eas id est sciētiam bycolicozum habuit a the
ocrito. **D**enalcas. *He. Nec ad? non*

Infelix o semp ouis pecus: ipse negram

Dum fouet. ac ne me sibi pferat illa veretur.

Hic alienus ouis custos bis mulget in hora.

Et succus pecori z lac subducitur agnis.

Construe. **O** ouis existēs semp pecus. i. aīa infelix. i. infortunatum
dum ipse dametas fouet. i. amplectit̄ negram id est illā amasiā ac pro et.
veretur. i. timet ne illa negra pferat me sibi. i. ne plus me diligat. **H**ic cu
stos. i. dametas alienus ouis ouium mulget id est fugit oues bis in hora
id est in die z succus. i. liquor subducit̄ id est aufertur pecori z lac subduci
tur agnis. **I**nfelix. **D**icit menalcas q. inter alia pecora oues sunt aīa
lia infelicia qz cōmuniter p̄nt miseros pastores. vbi vult diffamare da/
metā id est virgiliū ex inuidia dicēs. **I**psē negrā. z dedignatur ipsum no
minare nomie pprio sicut. ipsa perēda mihi. i. ipse dametas blāditur neg
re pellici cōmuni pastoribz. z timet ne ipsa pponat sibi dametā z sic est in
uidus. **H**ic alienus ouis. i. in isto loco iste pastor bis in hora mulget
oues z sic est valde auarus et fugit totā substāciam ouium z agnorum
tanq̄ mercēnarius z non verus pastor. q. d. cornificius q. virgilius nō erit
predilect^o a cesare qz nō est nisi tyrānus z crudelis exactor ppli. **Da.**

Parcius ista viris tamen obijcienda memento.

Nouimus. et qui te trāsuerfa tuentibus hircis.

Et quo (sed faciles nymphę risere) sacello

Construe. **M**enalcas memento ista scz p̄ba esse obijciēda id est dicēda p̄tus id
est modestius viris scz fortibz. nā nouimus te su p̄ple z nouim^o qui te cor
rup erit su p̄ple et nouimus q̄. i. i quo loco sacello id ē templo z hoc dicto
hircis tuentibz trāsuerfa sed nymphę faciles ad misericōdiam risere. i. derise/
re te. **P**arcius ista viris. **R**espondet virgilius dicēs. tu non debuisses
obijcere talia friuola viro constāti qui nō timet talia p̄ba inutilia z spe
cialiter tu quem bene cognosco esse infamem qz qui videt te videt vnum
hircum z ecōtra. viso em̄ vno hircō q̄ respicit trāsuerfabilit̄ z tu videris.
id ē tu es valde immundus luxuriosus sicut hircus q̄ tempore libidinis

respicit oblique. et capitur ibi transuersa aduerbia liter. i. nomen pro ad/
uerbio. ¶ Et quo. i. nonne bñ scio q tu comisisti stupz in loco sacro. i. in
templo nympharum quod est sacrilegium et meruisti lapidari si nymphy
nō fuissent tibi misericordes. faciles id est benigne. et exorabiles id ē gra/
tiosq. derisus tamen es a deabus tanq̄ turpis. **De.**

Tum credo: cum me arbutum videre miconis
Atq; mala vites incidere falce nouellas.

¶ **D**ameta credo q nymphy derisere qñ videre id est viderunt me. i. me
malcam. incidere. i. amputare arbutū. i. arbores in tali loco exñtes mico/
nis. i. illius pastoris. et etiā qñ viderunt me incidere vites nouellas. i. te/
neras mala falce. i. malo instrumento. ¶ **Tum credo.** Rñdet menalcas
rustice et naturaliter. rustice ei qñ obijciunt eis obprobria nō purgant se
a primis obiectis sed addunt alia vt forte ostendāt non cēpicia magna q
dicāt non feci qd̄ dicis. immo etiā hoc et hoc: sed ista nō sunt magna vicia
Naturaliter ei hoies irati hoc faciūt. audent enim nō solū fecisse mala i/
mo et illa fateri sine verecundia. Et ergo menalcas. bñ credo q nymphy ri/
sere qñ viderunt me ppter stupz. et hoc fuit vez. etiam qñ pmisi vnū ali/
ud crimen. s. quando abscidi nouellas vites qd̄ tñ est capitale crimen. s.
antique pñt bene sine damno abscindi. q. d. et si ego comisi hoc et illud qd̄
tibi est qz nō potes me corrigere. **De.**

Aut hic ad veteres fagos: cum daphnidis arcum
Fregisti. et calamos. que tu peruerse menalca
Et cum vidisti puero donata. dolebas.
Et si non aliqua nocuisses mortuus esses.

¶ **M**enalca nymphy supple viderūt te hic. i. in isto loco. s. ad veteres
fagos cū fregisti id est rupisti arcū et calamos. i. phystulas. daphnidis id
est illius pueri. que sez arcum et calamos. o peruerse id est pessime menal/
ca cum vidisti donata id est data puero id est daphnidi. dolebas id ē tri/
stebaris. et si nō aliqua. i. aliquatenus vel aliqua rōne nocuisses. i. maluz
fecisses puero tu mortuus esses. i. tu perires ex iuidia. ¶ **Aut hic.** Dame/
ta. i. virgilius itez redarguit cornificiuz inuidie et detractionis. qz pridie
erāt data daphnidi. et ex iuidia mortuus fuisset si nō nocuisset ei in aliq̄
Pastores em̄ hñt arma vt dr̄ in georgicis. Armaz amyleū canem cres/
sasq; pharetras. In hoc vult ostēdere q cornificius erat sibi iuidus qz ce/
sar dederat sibi agros. vult etiā dicere q cornificius lacerauerat carmina
hesyodi poete. in georgicis etiā vtebat illis tanq̄ suis. Inuidebat etiam
virgilio q̄ habebat artem poeticam. **De.**

Quid domini facient. audent cum talia fures.

Non ego te vidi damonis pessime capzum

Excipere insidiis multum latrante lycisca:

Et cum clamarem (quo nunc se proripit ille)

At yre cogere pecus. tu post carecta latebas.

Quid dñi. i. principes faciēt cum fures. i. latrones audēt facere talia fa-
 cta. supple o menalca pessime. i. peruerse nō. i. nonne ego vidi te dametam
 excipere. i. furari capz damonis. i. illius pastoris. insidijs. i. occulte. z hoc
 dicto licysca. i. cane siluestri latrante. i. clamāte z cum clamare. i. dicerem
 tityro. o tityre coge. i. duc pecus vl serua. quo. i. ad que locum. ille. i. dame-
 tas se proripit. i. transportauit. z tu latebas. i. absconditus eras post care-
 cta. i. illum locū in quo crescunt carices. **Q**uid dñi. Denalca vocat
 nunc dametā furem. dicens qd fieret si loqueret vni dño quādo iste fur au-
 det sic ridere. **S**unt at quedā noīa que significantur p officia. sicut ama-
 tor philosophię dicitur phis. z nomē trium lrāz dicitur fur. sicut **Plaut**⁹ cuidā la-
 troni dicit. tu es hō trium lrāz z sic ex officio furādī. vult etiā dicere qd hgi-
 lius ē seruus miser z indigens qz soli tales furantur. dicit enim **Cattho**. Cum
 deest aliena sequuntur. Nunqd ego te vidi furārem capz damonis pasto-
 ris. z qñ ego clamaui licysca clamauit. z tu te abscondisti retro carecta. **E**t
 hoc pfirmat se esse furē. qz visus ē certissimus sensuū. z vult dicere qd hgi-
 lius furatus ē ab homero z a tpeocrito z hesyodo carmina q dicebat esse
 sua. vel qd furatus est possessiones vel agros cesaris. **E**t ē licysca vel licy-
 scus canis qui ex lupo z cane generatur. z est optimus canis ptra lupos.
 ideo dicit qd in furādo licysca latrabat z hgiilius se abscondit in carectis id
 est locus vbi crescunt carices. *Capz damonis q. a. h. a. t. y. s.* **Da.**

*hgi
 capz*

An mihi cantando victus non redderet ille:
Quem mea carminibus meruisset phystula capz:
Si nescis meus ille caper fuit: z mihi damon
Ipse fatebatur: sed reddere posse negabat. *to the fure qd in furo vult
 capz et supraty*

In ille. i. damon victus supatus cantando non reddere mihi damete
 capz supple quem scz caprum mea fistula meruisset carminibus id est cā-
 tibus. o menalca si nescis id est si ignoras ille caper meus fuit et damon
 id est ille pastor fatebatur mihi damete illū capz esse meum sed negabat
 se damonē posse reddere id est restituere. **A**n mihi **R**espondet dame-
 tas id est virgilius non multiplicando vicia sicut prius fecit menalca.
 sed dicit se non esse furem nec coepit rem alienā inuito dño. qz ille caper erat
 suus quod bñ sciebat damon z pfitetur sed dicebat se ipsum non posse
 reddere qz differebat ipsum dare donec faceret carmen vel tragœdiaz. **E**t
 interrogabat virgilius cornificiuz dicens. **N**ūquid bene scis qd ego possū
 bene obtinere illum capz ex carmine meo. id est nunquid bene scis qd pos-
 sum z bene scio facere tragœdiaz z carmina que sic vocātur. a tragos qd
 est hircus quia pmiūm tragicoz erat hircus. z sic dato qd non fuisset me-
 us. tamen poterā illum licite accipere quia paratus eram illum mereri
 cantando. z per hoc significatur qd virgilius si tenebat agros nō tenebat
 nisi suos. et cesar hoc bene sciebat. sed vix poterat eos sibi restituere quia
 eos dederat suis militibus verumtamen ppter sui scientiam z magnam
 prudentiā z subtilia carmina cuz deuotis z humilibus pibz meruit eos
 sibi restitui. z sic meruit capz cantādo sicut dicit **Horatius**. Carmine qui
 tragico vitem cantauit ob hircum. **Re.**

sp. v. n. h. i. *et est melioris nris p. p. f. k.*
Cantando tu illum: haud vnq̄ tibi phystula cera
Iuncta fuit. non tu in triujs indocte solebas
Stridenti mulerum stipula disperdere carmen?

Construe sic. **D**eruisti supple habere illum capz cantādo. **Q**si dice-
ret non qz haud p non phystula nunq̄ fuit tibi iuncta. i. cōiuncta cera. nō
id est nunq̄ solebas indocte. i. inutiliter. vel indocte potest esse vocatiui
casus disperdere id est vlulare carmen miser in triujs id est in biujs sti-
pula. i. phystula stridēti. i. male resonāti. **C**ātādo tu illum. **O**biurgat
iterum menalcas. i. cornificius cōtra p̄gulum dicens tu meruisses caprū
cantādo. tu mentiris. qz nunq̄ sciuisti cātare nisi solum vlulare in biujs
et nunq̄ habuisti bonā phystulā iuncta z cera. sed solūmodo phystulam
scissam male z stridule resonātem. i. nunq̄ habuisti bonos libros ad stu-
dendum nec vnq̄ bonā p̄iam sciuisti. **E**t sciendum qz pastores q̄ ven-
debāt lac timebāt esse in quadruujs vbi vlulabāt ad denunciādum lac
esse venale in memoriā cereris. qz quādo q̄rebat filiā suam proserpinam
vlulabat in vrbibus z triujs sicut dicitur in engide. **N**octurnisq̄ echate tri-
ujs vlulata per vrbes. **Da.**

Vis ergo inter nos quid possit vterq̄. vicissim

Experiamur: ego hanc vitulam (ne forte recuses

Bis venit ad multram. binos alit vbere fetus)

Depono. tu dic mecum quo pignore certes.

Menalea vis. i. cōsentis vt experiamur. i. pbemus inter nos qd vterq̄
nostz possit sez cātare z ego dametas depono. i. in vadiū pono hāc vitu-
lā z ne forte recuses. i. refuses eā dico tibi qz ipsa venit bis ad multram
id est bis mulgetur in die et alit id est auerit binos fetus id est duos vi-
tulos vbere. id est māmilla sua z dic mihi quo pignore id est quo va-
dio certes mecum. **V**is ergo. **R**espondet dametas. id est p̄gulus tu di-
cis qz nescio cātare. vis tu qz cātemus ambo inter nos qz nō habem⁹ iudi-
cē qz adhuc nō venit palemō z ponam⁹ vadia int̄ nos q̄ succedāt victo-
ri. z ego depono vel assigno p̄cium vel vadiū carnis sez vnā vaccā inuē-
tā que licet sit iuuenis tñ bis in die venit ad multrā. sez mane z sero. et
possumus dicere multrā vel multrum vel multrariū vas in quo mul-
get lac. dicitur em̄ in geoz zicis implēt multraria vacce. **T**u dic mecum quo
pignore certes. i. qd vadiū vis ponere. **De.**

De grege non ausim quicq̄ deponere tecum.

Est mihi nanq̄ domi pater. est iniusta nouerca.

Bisq̄ die numerant ambo pecus. alter z hēdos.

Verum id quod multo tute ipse fatebere maius:

In sanire libet. quoniam tibi pocula ponam.

Fagina. celatum diuini opus alchimedontis.

Lenta quibus toruo facili superaddita vitis

Diffusos hēdera vestit pallente corymbos.

**In medio duo signa conon. et quis fuit alter:
Descripsit radio totum qui gentibus orbem?
Tempora que messor. que curuus arator haberet.
Necdum illis labra admoui sed condita seruo**

Non ausim. i. non auderem deponere id e sequestrare quicq. i. aliquo id de grege. i. ex ouib. nãq. pater est mihi domi. z nouerca iniusta est domi. q. pro et ambo scz pater z nouerca numerat id est computat pecus id est oues bis in die. scz mane z sero. z alter numerat hedos. verum deponam supple id quod tu fatebere. i. dices esse maius. scz vadum q. sit vacca. z li bet. i. expedit te insanire qm. pono tibi ista supple. Nam ponã pocula id e vasa fagina id est de fago fca. q. sunt opus celatum. alchimedontis diuini id e illius p. clari sculptoris. quib. i. in quibus poculis vitis lenta supad dita torno facit vestit. i. cooperit corymbos id e vuas hederaz diffusos. id est disp. sos hedera. i. arbore pallete id est pallida in medio illoz pocu loz sunt duo signa scz conon. i. imago cononis ducis z quis fuit alt. agri colę nesciunt supple scz fuit ille qui descripsit totum orbem gentib. i. hoib. bus radio id e cum p. ga z descripsit q. tempora messor. i. vindemiatorez ha beret z descripsit q. tempora arator haberet id est rustic. possideret z ego menalcas necdum id e non adhuc admoui. i. apposui labra illis poculis

De grege Respondet menalcas. i. cornificius sicut ille qui timet vinci. q. ipse nã auderet deponere aliqd. aial de grege q. habebat nouercam et p. em qui bis i die numerabãt gregem scz mane z sero et d. r. iniusta q. cõ muniter nouerçe sunt iniuste p. mo genitis. **N**ex id qd. multo zc. Et ti bi dabo vnum aliud p. cium qd. est melius q. vacca tua scz vnum vas de fago ad potadum qd. factum est ab eximio sculptore scz ab alchimedon te. in quo scripta e hedera alba habes corymbos. i. baccas vel grana q. da. et supra illã hederam est tornata vel cum torno fca. vna vitis q. coo perit illos corymbos. z in medio illi. vasis e imago cononis q. fuit dux et imago vnus alterius phi. **D**escripsit radio. i. cum virga qua vtuntur geometri q. fuit astrologus. **N**ecdum illis. i. illa pocula nã sunt adhuc in vsu sed sunt noua id e recentia. **D**er ista intelligit q. cornificius time bat vxorem suã z nã audebat deponere nisi poculum solum. i. quedam li brum de quo mulier non curat. et vult dicere q. habet quendã libz quem virgilius nuncq. vidit.

Et nobis idem alchimedon duo pocula fecit.

Et molli circum est ansas amplexus achanto.

Orpheaq. in medio posuit. siluasq. sequentes.

Necdum illis labra admoui. sed condita seruo.

Si ad vitulam spectes nihil est q. pocula laudes.

Et idem alchimedon. i. ille sculptor fecit duo pocula z ille alchimedõ amplexus e ansas id est illud p. quod tenem. vasa circum. i. vndiq. achã to. i. illa herba molli id est flexibili z ipse posuit orpheã. illum cantore. z posuit. siluas. i. nemora sequentes scz cantum orphci necdum. i. non ad/

huc admouit. i. posui labra illis vasis. sed seruo illa dicitur. i. abscondita et
si spectes. i. respicias ad vitulum. i. vaccam nihil est q. i. quare laudes po-
cula. **¶** Et nobis idem. Respondet da metas dēmandando pocula que me-
nalca reputabat p̄ciosa. Illud em̄ non est p̄ciosum quod est p̄mune. De
ergo Virgilius. ego. etiā habeo duo pulchra pocula ab alchimedonte et
circa ansas est sculptus achantus herba volubilis. et in medio posuit or-
pheum q̄ fuit optimus cantor q̄ faciebat silvas cozeare et ideo in poculis
meis sunt sculpte silue sequentes orpheū. **¶** Necdum illis. Derisorie re-
perit verba cornificij. et est hypallage. qz non mouemus labra ad pocula
sed e contra. et sic si p̄sideres vitulam meā non laudabis pocula tua respe-
ctu eiusdem. **De.**

Nunq̄s hodie effugies. veniam quocūq̄ vocaris.

Audiat hec tantum: vel qui venit: ecce palemon.

Efficiam post hac. ne quenquam voce lacesles.

¶ Dameta nunq̄s effugies. i. vitabis disputationem hodie quocūq̄
i. ad quēcūq̄ locum vocaris. i. vocaueris veniā. i. descendam. aliq̄s sup-
ple audiat hec. i. hanc disputationem. vel ille qui venit audiat nos et ecce
palemon q̄ audiet nos et ego efficiā. i. faciam post hac ne lacesles. i. pu-
ces quenq̄s. i. aliquem voce. i. verbis tuis. **¶** Nunquā hodie. Loquit me-
nalca. i. cornificius non effugies disputationem ego veniā tecum quocū-
q̄ volueris. et veniat aliquis qui audiat nos. et nō curo quis sit. vel veiat
a casu. ecce palemon. i. quidā pastor vel mecenās q̄ audiet nos. **Da.**

Quin age si quid habes. in me mora non erit vlla.

Nec quēquam fugio. tantum vicine palemon

Sensibus hec imis (res est non parua) reponas

¶ Construe. Quin. i. quinimo age. i. dic si habes quid. i. aliquid ad dicen-
dum vlla mora. i. aliqua tardatio non erit in me dameta. nec fugio. i. effu-
gio quēquam. sed o palemon vicine repones. i. iudices hec. i. istā disputa-
tionem sensibus imis. i. bona prudentia qz res. i. disputatio non est pua.
¶ Quin age. Respondet dametas. si scias aliquid ostende illud coram q̄
cūq̄ iudice. **¶** Em̄ vicine Palemon. caprat benivolēriam qz notat eū
suum vicinum et aduertit eum vt bene p̄sideret argumentatōem amboꝝ
qz de magna re agitur. **Palemon.**

Dicite quando quidem in molli consedimus herba:

Et nunc omnis ager. nunc omnis parturit arbor.

Nunc frondent silue. nunc formosissimus annus.

Incipe dameta. tu deinde sequere menalca.

Alterius dicetis. amant alterna camene.

¶ Vos ambo dicite carmina v̄rā q̄nquidem p̄sidimus. i. quiescimus i
herba molli. et nunc omnis ager pturit. i. germinat nunc. Et ois arbor p-
turit nunc. et silue nūc frondent. i. florent. et ātus est supple formosissimus
nunc. o dameta incipe carmina tua. et o menalca sequere deinde id ē dices
post dametam carmina tua. et vos dicetis carmina alternis. i. vicibus. qz
camene. i. muse amāt alterna. i. alternatim dicta. **¶** Dicite. Buculq̄ lo

curi sunt menalcas et dametas. nunc loquitur Palemon qui a casu occurrit
et eligit iudex et loquitur more pastorum dicens. **D**icite carmina vestra supra
herbam viridem. nunc enim floret omnis ager et prurit omnis arbor. carmina enim requi-
runt cor letum. incipe dameta et postea menalcas tibi respondebit. **Da.**

Ab ioue principium musae iouis omnia plena.

Ille colit terras. illi mea carmina cure

Pincipium musae. i. carminis mei est ab ioue. i. ab illo deo. omnia sunt plene
na iouis. i. omnia sunt in potestate iouis. ille in pater colit. i. arat terras et
mea carmina sunt cure. i. sollicitudini illi ioui. **A**b ioue principium. i.
incipiam carmen a ioue vel cesare. quia omnia sunt plena iouis quia deus est ubique
et spiritus. vel patris cesaris est ubique locorum. **I**lli mea carmina. i. in pater vel
cesar placeat in carminibus meis. **De.**

Et me phœbus amat. phœbo sua semper apud me

Munera sunt lauri. et suave rubens hyacinthus.

Phœbus. i. ille deus amat me. et lauri sunt semper apud me. i. menal-
cam. phœbo. i. illi deo. sua munera id est dona. et hyacinthus ista herba ru-
bens id est rubra est. suave domum. vel suave potest esse captum aduerbia
liter. **E**t me phœbus amat. Respondet menalcas dicens Si tu habes
iouem propitium: ego habeo phœbum qui est summus deorum. quia unicuique
deus suus est summus. ideo dicitur promittere. Si quis amat ranam ranam pu-
tat esse deam. et phœbus dat mihi sua munera laurum et hyacinthum herbam
rubeam. i. dignus sum corona laurea. **U**bi notandum est quod phœbus a-
mauit daphnem que fugiens a facie eius mutata est in laurum quia amantes
conginatatem spiritus vident sicut laurus. Phœbus autem et boreas amauerunt pue-
rum hyacinthum. boreas vero quia puer magis delectabatur in amore phœ-
bi: percussit de vno disco hyacinthum et interfecit eum. sed mutatus est in
florem sui nominis. **Da.**

Malo me galathea petit lasciuia puella.

Et fugit ad salices: et se cupit ante videri

Construe sic. Galathea. i. concubina scilicet lasciuia puella. i. voluptuosa pe-
tit. i. petit me malo. i. pumo et ipsa fugit id est currit ad salices id est ad
loca voluptuosa. et cupit se videri scilicet a me ante. i. antequam recedat. **Da.**
lo me. Sic dametas laudat se ex sua pulchritudine dicens quod galathea con-
cubina prouocat et petit ipsum pumo in signum amoris. et fugit ante eum
ad salices id est loca delectabilia. sed vult ante videri ut ipse sequatur eam
visam. et ut ipse concupiscat decorem suum. **P**er hoc volunt aliqui quod non so-
lum roma immo etiam galathea id est gallia petebat carmina virgilij. et
sic laudat se a scientia. **De.**

At mihi sese offert vltro meus ignis amyntas:

Notior ut iam sit canibus non delia nostris.

Construe. Et amyntas. i. ille puer meus. ignis. i. amor meus. notior
.i. a deo notus offert sese mihi ut delia. i. amica mea vel diana que est dea
venationis non sit iam notior. i. magis nota nostris canibus sicut est amyntas.
At mihi. Respondet menalcas. d. sicut tu habes amicam puellam ego habeo

pueruz amicū. i. forte cesarē a puritate sensus vocatum puerz z est mihi
iam tam priuatus qz canes mei agnoscūt eum sicut amicam meam deli-
am vel dyanā a de los insula dictam. **Da**

Parta meę veneri sunt munera. nanqz notauit

Ipse locum. aerie quo congessere palumbes.

¶ Munera. i. dona sunt parta. i. ppata meę veneri. i. meę amice ipse id ē
ego dametas notauit locum scz quo. i. in quo loco palumbes. i. ille aues
aerie. i. in aere volātes cōgessere. i. nidos fecere. **¶** Parta meę. **¶** Itēz dame-
tas gloriā in domo z possessiōe sibi data. d. ego habeo iam locum para-
tum meę veneri vel delectationi qz signauit meum locum delectabilez et
pinguem vbi palumbes collegerūt nidos suos z hoc sit in arboribz spīs/
sis z in terra fructifera. **De.**

Quod potui. puero siluestri ex arbore lecta

Aurea mala decem misi. cras altera mittam.

¶ Et ego menalcas feci qd potui. nam nisi puero. i. amico meo. i. amyn-
te vel cesari decem mala. i. poma aurea id est aurei coloris lecta id ē colle-
cta ex arbore siluestri. z ego mittam cras altera scz poma. **¶** Quod po-
tui. **¶** Hic menalcas dē se etiam potuisse donū delectabile suo amico. i. de-
cem poma siluestria que iam sibi misit z cras mittet alia. i. mittet cesari
decem eglogas bucolicoz z georgica. potest etiam intelligi p p̄dicta tē-
plum delectabile quod vgilius pponit in georgicis cōstruere in reuerenti-
am cesaris vbi dē. In medio mihi cesar erit templumqz tenebit. z corni-
ficius iactat se in laudem cesaris facturum bucolica z georgica melius
qz vgilius. **¶** Dametas.

Quotiens. et que nobis galathea locuta est?

Partem aliquam venti diuum referatis ad aures.

¶ Construe. **¶** Quoties galathea locuta est mihi supple et q̄. q̄lia dul-
cia vba galathea. i. amica locuta est nobis. o vos venti referatis aliquā
partem vborz dulcium ad aures diuū. i. deoz qz ita dulce locuta est vt de-
orum auditu eius digna sint vba. **¶** Quoties. **¶** Hic dametas gloriā
in dulciloquio galathee vbi vult dicere qz cesar priuate z secrete loq̄bas
secum optās qz aliqs ventus deferat illa dulciloquia ad aures poterim.
qz si ipse se laudaret laus sua fordeseret. id velle qz v̄ti deferret. **De.**

Quid p̄dest qz meipse glo non spernis amynta.

Si dum tu sectaris apros. ego retia seruo.

¶ Construe. **¶** Amynta qd̄ prodest qz nō spernis me aīo. id ē lib̄tissime
amas. **¶** Si dum. i. si quādo tu sectaris apros. i. vadis ad venādum apros
ego menalcas seruo. i. custodio retia **¶** Quid p̄dest. occulte menalcas oñ-
dit dametā mentiri z qz cesar non diligit ipsum. qz quādo cesar vadit ad
venationem dametas solū seruat retia qd̄ est mime delectatōis in vena-
tione. quasi diceret de vgilio sub pp̄ria p̄sona si cesar amasset te. duxisset
te ad bellum p̄tra antonium vel ad vnu aliud bellum quod voluit cesar
facere. **¶** Dametas.

Phyllida mitte mihi. meus est natalis vola.

*De Phyllida nota est
non q̄ in m̄bra d̄
nd q̄ p̄p̄o d̄uo non
habuit*

2. p. 1. f. 1. v. 1. b. 6

Cū faciā vitula p frugibus: ipse venito.

Quola o de' mantuano p mitte mihi phyllida. i. amicā meā qz est me-
tis natalis. i. dies natalis mei. z cū faciā. i. sacrificabo vitula. i. ex vitula
pro frugib. ipse. i. tu yola venito. i. venias ad sacrificiū. **Phyllida** mit-
te. **D**ametas gloriat in diuitijs suis. vbi aduertendum ē q antiqui vene-
rabant diem suę natiuitatis. z cum in oīb alijs sacrificijs castitas serua-
ret. tñ spēaliter in sacrificijs illius diei vtebant voluptatib. ideo **D**ame-
tas orat yolam pastore vt in die sui natalis mittat ei phyllida cōem eo-
rum amicā. z qñ faciet vitula. i. qñ offeret vel sacrificabit vitulā pro fru-
gibus: rogat ipsum vt adsit etiam in p̄pria p̄sona. qz tunc non est op' vo-
luptatum. nec vt mittat phyllis: vbi est aduertēdum q antiqui añ mel-
les ducebant circa agros vnā vitulam quā postea sacrificabāt cereri. vt
etiam habet in **Georgicis**. **T**ūcqz nouas circuz fœlix eat hastia fruges
Et faciebāt festum suę natiuitatis. z est phyllida accūs grecus h'nois
phyllis. z yola est vtūs grecus h'nois yolas.

Phyllida amo añ alias: nā mediscedere fleuit.

Et longum formose vale: vale inquit yola.

Ego menalcas amo phyllida añ alias mulieres. z phyllis fleuit me. i. a
me. discedere. i. recedere. z ipsa fecit sp' discedendo lōgum. i. longā rōcina-
tionem dicēdo mihi. o yola. i. menalca fo rmo se vale vale. **Phyllida** a
mo. hic menalcas hz aliud nomen. i. yolas. vel ē **Antonomasia** sic **Vir-**
fortis vocat **Achilles** vel **Sāpson**. z adulter vocat **paris**. ita optim' pa-
stor vocat yolas qui fuit pastor deificatus. ēt ergo menalcas q ipse amat
fœlicitatem z voluptatem. z q phyllis ipsum diligit plusqz alios: quod
probat. qz qñ recessit ab eo fleuit amare z longam recōmendatiōem sibi
fecit dicendo sepe. vale vale. quod est p̄būm discedentium **S**ed capit ibi
vale noialiter. z ē nomen indeclinabile. seruat tñ accitua verbi. qz doctria
le ēt q est ibi sistole z boethesis producit ei vltima syllā de vale fm na-
turam p̄boz p̄ secunde p̄iugationis. sed in hoc metro corripit. z est boethe-
sis. qz vocalis non cedit vocali. z significat ibi q menalcas iactat se ēē ita
diuitem sicut est **Dametas**. Da.

Triste lupus stabulis: maturis frugib hymbres:

Arboribus venti: nobis amaryllidis irē.

Construe. lupus est triste. i. res tristis vel p̄traria stabulis. i. ipsi ag-
nis. z hymbres sunt tristes vel p̄trarie frugibus z venti sunt cōtrarij ar-
boribus z irē amaryllidis. i. vxoris sunt tristes nobis pastoribus. i. mihi
Triste lupus. **H**ic deinde p̄ponit aliq̄ p̄ouerbia naturalia vt experia-
tur an menalcas sciret p̄ponere talia. z ēt q ista sunt p̄traria: lupus z sta-
bula. z capit ibi stabula pro agnis vel ouibus. z est p̄tinens pro p̄tento.
et pluuia est p̄traria frugibus maturis. z venti arboribus. z vxores ira-
te suis maritis.

Dulce satis humor: depulsis arbutus hēdis:

Lenta salix feto pecori: mihi solus amyntas.

Humor. i. humiditas est dulce. i. res dulcis satis. i. segetibus z arbutus. i.

illa arbor est dulcis hedis. i. capris depulsis id ē sepatis a mīribz z salix. i. illa arbor lenta ē dulcis pecori. i. gregi: z amyntas illg. puer solus est mihi dulcis. **D**ulce satis. **R**ūdet menalcas dans puerbā p̄ria dicens q̄ licet hymbres sint p̄rie frugibus maturis tñ sunt dulces seminibz. z arbura sunt dulcia hedis sepatis a mīribz. **S**alix etiam ē dulcis ouibus z capris: sed solus Amyntas ē dulcis mihi menalce: z nihil sibi placet sicut ille puer vel sicut cesar. q̄ d. q̄ non est sibi cura si amaryllis. i. roma vel ciues romani non diligāt cum qz cesar eū diligit. **P**sules em̄ erant p̄ p̄gilio contra cornificium **Da.**

Pollio amat nr̄am (q̄uis sit rustica) musam

Pierides vitulā lectori pascite vestro.

Pollio ille patronus amat nr̄am musam. i. carmina nr̄a q̄uis sit rustica. i. q̄uis carmina sunt de rebz vilibz facta. o pierides o muse pascite. i. nutrite vitulā. i. vaccam vr̄o lectori. i. pollioni. **P**ollio amat. **H**ic blādit dametas suo p̄rno. i. pollioni ad cuius rogatum facta sunt ista bucolica. **P**ollio em̄ amabat carmina z sc̄psit thragedias z hystorias. **P**ierides pieria ē regio macedonie in q̄ hīrant muse deq̄ carminum. ideo orat dametas vt ille muse dent pollioni pinguem vitulā. i. p̄m̄ium carminis bucolici quod ei ascribit tanq̄ protectori. z gloriat̄ in hoc p̄gilio q̄ habet bonos amicos in senatu **De.**

Pollio z ipse facit noua carmina: pascite tauz

Jam cornu petat: z pedibz qui spargat harenā.

Et ipse pollio facit noua carmina: pascite tauz q̄ taurus petat cornu et qui spargat harenā pedibz: q̄ inuadat hoīnes cornu z scalpat terram suis pedibz. **P**ollio z ipse. **H**ic oñdit menalcas se etiam diligit a pollione. z blandit ei sicut facit **D**ametas imp̄cando non sibi vitulā: sed tauz q̄ est fortior. **D**ametas enim per vitulā significabat fecunditatem carminis: **M**enalcas at̄ per tauz intelligit fortitudinē sensus ad p̄fringendum carmina alioz poetaz **Da.**

Qui te pollio amat: veniat quo te q̄z gaudet.

Bella fluant illi: ferat z rubus asp amomū.

Cōstrue. o **P**ollio q̄ amat te veniat. i. perueniat ad talem triumphuz quo. i. ad quem gaudet te venisse supple. i. mella. i. illi liquores fluant idē secunda sint illi: z rubus asper. i. durus ferat id est tribuat ei amomū florem redolentissimū. **Q**ui te pollio. **F**erz **D**ametas blāditur **P**ollioni imp̄cādo omnia bona illi qui ipsum diligit que oprat ipsi pollioni dicēs **O** pollio ille qui diligit te perueniat ad talē perfectionem ad q̄lem velle te peruenire. z fluat illi abundātia mellis: z sint ei omnia secunda et fertilia sic q̄ dumus ferat amomum florem redolentissimū z benedicat terra in opere suo. **De.**

Qui bauū non odit: amet tua carmina meui.

Atqz idē iungat vulpes: z mulgeat hircos.

Ille q̄ non odit bauū. i. illum poetā. o meui. i. o poeta ille amet tua carmina z q̄ amat tua carmina ille idem iungat vulpes. i. illa aīa lia aratroz

ille idem mulgeat hyrcos id est lac trahat ex hyrcis. **¶ Qui bauu.** **De**
nalcaas facit faceta derisionem volens scire q carmina Virgilij et polli
onis nihil valent qz Bauuus z Deuius fuerunt duo ignari poetę inimi
ci virgilij z Horatij: z carmina vnus erat eque misera sicut carmina al
terius. ideo dr. meui q non diligit vel odit carmina bauij amet tua car
mina: qz similia sunt in stilo de ignoratia. atqz idem iungat vulpes. i. il
le q diligit carmina vza perdet tempus suu sicut ille q iungit aratro vul
pes vel qui mulget hyrcos. **Da.**

¶ Qui legitis flores z humi nascentia fraga:

¶ Ingidus (o pueri fugite hinc) latet anguis in herba.

¶ O pueri q legitis. i. colligitis flores z fraga. i. mora rubea nascentia. i.
crescentia humi. i. in herbis: fugite hinc. i. recedite ab illo loco qz anguis fri
gidus id est serpens venenosus latet in herba. **¶ Qui legitis.** **Hic** dame
tas pponit vnum enigma loquens ad pueros q colligunt flores z fraga q
sunt mora rubea nascentia ex herbis. z dr eis **¶** Pueri fugite hinc qz an
guis latet in herba. **Et** loquit matuanis qui hitabat inter milites aspe
ros q mordent z interficiunt sicut anguis z psulit eis cedere maiori iuxta
dogma Lathonis. maiori corde **De.**

¶ Parcite oues nimiu pcedere: non bn ripe

¶ Creditur: ipse aries etiam nunc vellera siccet.

¶ Pastores pite. i. phibete oues nimiu pcedere. i. ne oues nimis proce
dat Fla non bn credit. i. pfiditur ripe aqz supple: qz ipse aries nunc desic
cat vellera. i. pellem sua. **¶ Parcite.** **Hic** Denalcaas ostendit se bene in
tellexisse pdictum enigma esse dictum de matuanis: qz sub vno alio enig
mate ondit illud quod accidit Virgilio. qz cum repeteret agz suum Ar
rius Centurio intermisisset cum nisi saluisset in fluuiu. **Et** dictum est si
bi. veteres migrate coloni. ideo dr Denalcaas ad pastores matuanos. n
ducatis oues iuxta riparia ne cadat in fluuium qz nuper cecidit vnus ari
es q adhuc siccet vellera sua qz no est diu q cecidit. **Da.**

¶ Tityre pascentes a flumine rejice capellas

¶ Ipse vbi tps erit omnes in fontelauabo.

¶ Tityre rejice. i. repelle a flumine. i. a fluuiio capellas pascentes. et ipse. i.
ego lauabo oes in fonte vbi tempus erit oportunum sp. **¶ Tityre.** **Hic**
Dometas pcepit rejicere capellas a flumine: qz ipse lauabit eas cum tem
pus fuerit. z non lauabit in riuo sed in fonte. i. qn Cesar redierit de bello
actico Virgilius impetrabit pacem matuanoz a cesare. **Et** loquetur ei
in ppria persona non per alia interposita sicut fecerat prius antequa ha
beret noticia Cesaris per Dollionem In cuius laudem fecit ista Eglo
gam. z dr Seruius q rejice capellas est proseleumaticus pro dactylo. sz
pm doctrinale z modemos rejicio z refert pro distat. pducunt re. z sic non
pt esse proseleumaticus. sed est sineresis: z pfluunt dug vocales in vna. et
debet proferrí rice. **De.**

¶ Rogite oues pueri: si lac pceperit estus

¶ At nup: frustra pssabimus ybera palmis.

Q pueri. i. pastores cogite. i. in ouilia colligite oues. si estus. i. calor p̄
cepit. i. p̄occupauerit lac. yr nup̄ fecit supple frustra pressabimus id est p̄
stringemus vbera. i. mamillas palmis. i. digitis vel manibus. **C**ogite
oues. **M**enalcas iubet cogere oues in tecta propter calorem solis qui ex
terminat lac. z per hoc intelligit q̄ mantuani captiui sub furore tribula
tionis non possunt fructificare nec tūc est tempus repetendi agros donec
p̄transseat furor. **Da.**

Eheu q̄ pingui macer ē mihi taurus in aruo!

Idem amor exitiū est pecori: pecorisq̄ ingro.

Eheu q̄. i. quātum taurus est macer in aruo. i. agro. pingui. i. fertili
Nam idem amor est exitium. i. destructio pecori id ē gregi idem. i. amor
est exitium magistro pecoris. **E**heu. **H**ic **D**ametas tangit materiā
et paup̄tatem mantuanorū dicens q̄ taurus suus est macer in agro pingui
et d̄t q̄ hoc est p̄ amorem. q̄ amantes desinunt comedere z obliuiscunt pa
st̄ z d̄t q̄ idem amor ē destructio pastoris z gregis. z magis intelligit iste
sermo de amore cupiditatis q̄ crescit in imensum q̄ de amore p̄cupiscētie
carnalis. q̄ p̄pter auariciā z cupiditatē p̄cep̄ multum tribulati fuerūt p̄
gilus z alij mātuani. ideo d̄t idem amor **De**

His certe neq̄ amor causa ē: vix ossibz herent.

Nescio quis teneros oculus mihi fascinat agnos.

Certe amor nō est cā his. i. agnis q̄ sunt macri. sed vix herent ossibz. i. vix
ossa eorū coherent. z nescio. i. ignoro q̄s oculus. i. q̄s aspectus fascinat id ē
corruptat agnos. **H**is certe. **R**edit menalcas aliam cām dicens q̄ a
mor nō est cā macerationis. z intelligit de amore p̄cupiscētie carnalis s̄
supbia excecavit mātuanos z orta est inter eos discordia: sicut dictus est
p̄us. en quo discordia ciues p̄duxit miseros. **Da.**

Dic quibz in terris (z eris mihi magnus apollo)

Tris pateat celi spacium non amplius vlnas!

Menalcas dic quibus in terris. i. in quibz locis spacium celi pateat
.i. appeat. non amplius. i. vltra tres vlnas. i. vltra illā mensuram **E**t eris
mihi magnus apollo. i. summus sapiens. **D**ic quibz. **H**ic dametas p̄
ponit vñū aliud enigma. et est q̄stio talis. in qua p̄te terre celum nō videt̄
vltra spacium triū vlnarū. z ē vlna mensura q̄tum duo brachia p̄nt extē
di. **E**t si r̄ndeat ad istam q̄stionem coronabit sicut apollo. sed non dat̄ m̄
sio in textu. **I**ntelligit tū de puteo vno in quo si q̄s esset nō posset videre
celū vltra latitudinem putei q̄n quis ē in fundo **De**

Dic quibz in terris inscripti noia regum

Nascantur flores: z phyllida solus habeto.

Dameta dic mihi quibus in terris flores nascantur. i. crescunt. in
scripti. i. in scripto habentes noia regum. z tu solus habeto. i. hēbis phyl
lida. **D**ic quibus. **M**enalcas nesciens respondere proponit aliud enig
ma et est tale. in quibz terris crescunt flores habentes noia regum? **E**t di
cunt aliq̄ q̄ p̄ hoc intelligit hyacinthus flos rubens q̄ natus fuit ex sāgui
ne aiacis z hyacinti sicut d̄t **Q**uidi? z isti duo vocāt reges q̄ fuerunt filii

lij regum z sic iacintus de nomine aiacis hz vnam syllabā z habet totū
nomen iacinti regis. et si dametas soluat istā questionē pmittit ei phyl
lis tanq̄ ppria que est cōmunis amica pastorū z hoc ē maius donū qd̄ p
mittere ei posset. nā q̄ sit apollo hoc est ipossibile.

Non. nostz iter vos tātas componere lites
Et vitula tu dignus. et hic z quisquis amores
Aut metuet dulces. aut experietur amarus.

Claudite iam riuos pueri. sat prata bibere.

Nō est vestz iudicare sed nostz est. i. mei palemonis cōponere id est si
ture lites. i. iurgia inter vos. et tu dameta z hic menalcas est dign^{us} vitula
et quisquis metuet amores dulces aut quisquis experiet amarus talis
supple ē dignus vitula. o pueri claudite iā riuos id ē finite disputatiōem
sat prata bibere. i. satis dixistis. **N**on nrm. hic loquit palemō iudex vo
lēs dare sentētiā diffinitiuā z est ponēda pausa post non. q. d. non vīm:
sed nostz est sentētiā dare vel cōponere lites vestras qz litigātes nō de/
bent esse iudices suę cause. lectura aut non valeret si totum cōtinne lege
retur. qz diceret palemon se nō facturū quod facit. iudicat em̄ eos esse pa
res qz vnus d̄t prius se pati tristitiā in ira amaryllidis alter d̄t se habe
re dulcedinem amyntē z sic viderent esse cōtrarij. s̄z palemō cōcordat eos
et d̄t q̄ non est cōtrarietas qz ista duo scz metus z delectatio reperiūtur
in eodem qz quicūqz amat delectatur in re amata z timet ne perdet eam.

Claudite. **H**ic ponit finem in hac egloga quia in fine diei qñ oues sa
tis biberūt claudēdi sunt riuuli aque q̄ haurit de puteo.

Finis tercię egloge.

Poeta solus in laudem pollionis z salonini filij
egloga quarta.

Icelides muse paulo maiora canamus.

Non omnes arbuta iuuant. humilesqz mirice

Si canimus siluas. siluę sunt consule digne.

Altima cumei venit iam carminis etas:

Magnus ab integro seclorū nascitur ordo.

Jam redit et virgo. redeunt saturnia regna.

Jam noua pgenies celo demittitur alto.

Tu modo nascenti puero. quo ferrea primum

Definet. ac toto surget gens aurea mundo.

Lasta fauel lucina. tuus iam regnat apollo.

Leqz adeo decus hoc cui te consule inbit

Pollio. et incipient magni pcedere menses.

Feduces si qua manent sceleris vestigia nostri:

Irrita perpetua soluent formidine terras.

Ille deum vitam accipiet. diuisqz videbit

ab. ill. q. p. r. m. p. b. 2
**Permixtos heroas. et ipse videbitur illis
Pacatus reget patris virtutibus orbem.**

Construe sic. o muse. i. deq. sicelides. i. sicilienses. canam? i. describamus paulo maiora. i. modicum altiora. et arbusta. i. virgulta et mirice. i. ille arbores non iuuat. i. non delectant oes si canimus siluas. i. carmen bucolicum silue. i. carmina bucolica sunt digne psule. i. pollione. vltima etas. s. ferrea carminis cumei id est sibyllini venit id est accessit. et magnus ordo seculo. id est seculo. nascitur. i. reficitur ab integro. i. denuo. et virgo. i. industria redit. i. reuertitur et regna saturnia id est aurea secula redeunt. et noua progenies. i. soboles coelo. i. ex coelo demittitur. i. deorsum mittitur. o lucina. i. o iuno casta faue puero id est filio pollionis modo nascenti quo. s. puero nascente gens ferrea. i. dura primum. i. in primis desinet. i. cessa bit et gens aurea surget toto mundo. tuus a pollio. i. augustus cesar regnat. i. dicitur. **P**ollio decus. i. etas aurea. i. inchoabit. adeo. i. certe te psule exite huius. i. tpe huius etatis. et magni meses incipient. pcedere. i. perpetuo manere. et si quae vestigia nostri sceleris manent. illa sp. sient irrita te. i. pollione duce. i. regnante et soluēt. i. dissoluent terras. i. oes gentes formidine ppetua. ille augustus vel saloninus puer pollionis accipiet id est habet vitā deum. i. deo. et ipse videbit heroas. i. nobiliores. pmixtos. i. pmixtos diuis. i. dijs. et ipse augustus vel saloninus videbit illis. i. ab illis heroib. et ipse reget. i. gubernabit orbē. i. mundum pacatū. i. pacificatus patris scurib. i. patema industria. **S**icelides muse. **Q**uarta egloga que dicitur interpretatio noui seculi: in qua virgilius laudat augustū cesarem laudat etiā sinium pollionē et eū puum filiū. et q. aggredit magnā pbitiam ideo vocat auxiliū musaz et eaz eloquentiā. et p. p. vocat musas sicelides q. theocritus que ipse insequit in bucolicis suis fuit siciliensis. et sicelides adiectiuū græcum q. latini dicunt sicilienses. et p. p. virgilius canere paulo maiora ista em. egloga q. suis discedat a carmine bucolico tū nō prorsus recedit ab illo q. interierit a aliqua bucolica. **N**ō oēs. **H**ic reddit rōem quare vult transcendere bucolica et loquitur de alia materia quia nō semp iuuat vel delectat loqui de rebns pnis quas intelligit p arbusta. i. rustica carmina et per miricas. i. genestas que nō crescūt in altum. et capif ibi iuuant psonaliter. **U**ltima cumei. **H**ic notādum est q. sibylla vates fuit cumana. i. de cuma ciuitate q. sibylla diuisit etates et secula per metalla: ita q. p. ma etas fuit aurea. i. optima. **S**ecūda argentea non eā bona sicut prima. **T**ercia ærea vel cuprea. et vltima fuit ferrea. i. pessima inf alias. p. dixit sibylla nō solum etates sed etiā p. dixit quis regnaret in q. libet etate vel in quolibet seculo: q. in seculo aureo debebat regnare saturnus. et in decimo et vltimo debebat regnare apollo. dicit ergo **V**irgilius q. pphetia sibyllæ impleta est et intelligit de augusto de pollione et de suo puero **P**ollio em. fuit dux exercitus germanici qui cepit salonā ciuitatem dalmatię. et postea meruit psularum. et eodē a. nō suscepit de vxore filii que vocauit saloninuz a noie ciuitatis capte: q. puer q. natus fuit incepit ridere quod est p. tra naturā nascētium in quo parētes notauerūt malum psagiū: sed virgilius interpretat oia in bonum. ille tū puer nō diu vixit ideo pphetia sibyllæ verius p. tinet christo q. salomino. **M**agnus

ab integro. **H**ic tangit opinionē phoz ātīquoz dicētūm q̄ qñ ānus eēt
 ppletus qui p̄inet decem secula debebāt redire secula sicut prius vt inci
 peret vita aurea **D**icebāt em̄ mūdum esse eternū z vitam regi z guberna
 ri per astra: ideo qñ astra redeunt ad cursum quem primo habuerūt addu
 cent mundo vitā priorē. sicut hētur sermo gneidos. illi q̄ erunt in campo
 eliseo expectabūt illum annū resolui vt ipso resolutō redirent ad vitā su
 am sicut fuerūt. Et ergo q̄ ordo seculoz nascitur ab integro. s. ab illo ma
 gno anno quo ppletō z integro redeunt secula q̄ fuerunt sicut p̄us. **I**sta
 tñ opinio est erronea qz veritas fidei est q̄ mūdus incepit z finiet. z sicut
 incepit non per naturā sed per grām: sic etiā finiet per grām qñ deo placu
 erit. **E**t est notādum q̄ debet p̄ferri seclōz per syncopā qz aliter non sta
 ret p̄sus. ¶ **J**am redit z p̄go. **U**bi sic intelligunt istū p̄sum. s. q̄ terra in
 prima etate sponte oīa ferebat sine cultura: ideo vocāt illam terrā p̄ginē
 qz sine genitore parit. fideles tñ intelligunt de p̄gine maria. ¶ **R**edeunt sa
 turnia regna. i. regna aurea qz sub augusto cesare debebat esse pax in vni
 uersa terra z abundātia bonoz. sed melius intelligit de christo de q̄ dix
 erunt angeli. **E**t in terra pax hoībz bonē volūtatis. ¶ **I**n noua p̄genies
 id est sub augusto cesare erunt hoīes boni z quasi diuini: sed melius itel
 ligit de christo qui habuit nouum modum geniturę. s. de p̄gine maria. z
 missus est de celo. tum p̄pter aīam creatā. tum p̄pter diuinitatem incar
 natā. ¶ **L**asta fauce lucina. **I**nuitat deam p̄tus que d̄r lucina qz dat na
 scentibus lumen vitę. z aliquādo vocat iuno z aliquādo luna z aliq̄ndo
 dyana. Et ergo ad eā q̄ faueat z a p̄laudat qz a p̄pollo qui est fr̄ lunę tam
 regnat. **D**icebat eī sibylla q̄ a p̄pollo regnaret in decimo seculo z vltioz
 p̄t intelligi de salomino: pollione z de cesare q̄z quēlibet p̄pat a p̄pollini.
 et p̄cipue videt̄ intelligi de pollione q̄ d̄r tanq̄ a p̄pollo. z ipsum noīat
 exp̄ssius dicēs q̄ erit ornatu in mūdo ipso duce vel gubernate policia: z
 incipiet̄ menses. i. q̄ntilis z sextilis incipient h̄re magna noīa qz vocabūt̄
 iulius z augustus a noībz impatorz in p̄petuā eoz memoriā. ¶ **T**e duce
 .i. t̄pe pollionis q̄ erat vnus dux romanoz purgabunt̄ vestigia maloz p̄
 teritoz si q̄ remāserint ex t̄pe p̄cedēti z expurgabūt̄ vet̄ fermentū z viuēt
 hoīes sine formidine. i. secure sine t̄iore perpetua. i. lōgo t̄iore. ¶ **V**lle deū
 vitā. i. salomino pollio vel cesar duceat optimā vitā iustā z diuinā: z mag
 nates videbūt̄ eū mixtū cū dijs et ipse videbūt̄ eos diuinos. s. sibylla in
 tellexit oīa ista de christo q̄ abstulit petā mūdi: q̄ dedit magnos menses
 .i. vitā eternā. et nat̄ fuit qñ mēses incipiūt̄ crescere. s. p̄ tropicū capricoz
 ni q̄ dedit securitatē assequēdi p̄cezes p̄adyfi et euitādī iferna. q̄ ascendit ad
 celos vidēt̄ discipulis et accepit vitā deoz qz d̄s hō fact̄ ē q̄ sedz ad de
 p̄terā p̄ris. ¶ **P**acatūqz reget. i. salomino gubernabit iperū romanuz p̄us
 pacificatū per p̄rēm suū. l. august̄ reget iperū pacatū per iulū cesarē. s. z
 melī intelligit de christo q̄ celū terrāqz regit in sc̄la seclōz. q̄ fecit volūta
 tem p̄ris q̄ misit eum. et dedit pacē hoībz bonē volūtatis

At tibi prima puer nullo in unscula cultu

Errantes hederas passim cum baccare tellus

Dixtaqz ridenti colocasia fundet achanto.

Ne dicitur - q̄ d̄r q̄ d̄r adna
Colocasia d̄r q̄ d̄r q̄ d̄r
achanto

g dand p. strabat
Ipsę lacte domum referent distenta capelle
Abera: nec magnos metuent armenta leones.
Ipsa tibi blandos fundent cunabula flores.
Occidet et serpens. et fallax herba veneni
Occidet. assyrium vulgo nascetur amomum.
Et simul heroum laudes. et facta parentis
Jam legere. et que sit poteris cognoscere virtus.
Dolli paulatim flauescet campus arista:
Incultisq; rubens pendebit sentibus vua.
Et dure quercus sudabunt rosida mella.

Construe sic. o puer: tellus id est terra fundet. i. dabit tibi p̄ia munera /
 scula id est munera nullo cultu. s; sua sp̄te. z tellus fundet passim. i. ubi
 q; hederas errātes id est illā herbam vagātem cum baccare id est cum il
 la herba. z tellus inq; fundet colocasia id ē illam herbā mixtam achāto.
 id est cum illa herba ridēti. i. odorifera. z ipsę capelle referēt domum vbe
 ra distēta id est plena lacte z armēta id est greges nō metuēt magnos leo
 nes. et ipsa cunabula. i. lecti pueroꝝ fundēt id est dabūt flores blādos. i.
 molles. z serpens occidet. i. moriet. et herba fallax veneni. i. herba veneno
 sa occidet et amomum id ē illa herba suauissimū odoris assyrium id ē de
 assyria nascet vulgo cōmuniter. vel passim. et tu puer poteris legere lau
 des id est scā heroum. i. nobiliūm z facta. i. gesta parētis id ē patris. z po
 teris cognoscere q; virt. i. qualis p̄tus sit. z campus id est ager flauescet.
 id est fiet flauus arista. i. spica molli id ē dulci. agili: et vua rubens. i. ru
 bea pendebit. i. suspēsa erit sentib; i. veprib; vel spinis. incultis id est nō
 laboratis. z quercus. i. ille arbores dure sudabūt id ē emittēt mella rosi
 da id ē liquores oprimos z delectabiles. **A**t tibi p̄ia. **H**ic applaudit
 illi puero saloniūo dicēs q; terra dabit sibi p̄ia munera z excusat se p̄gilt
 us in hoc qd̄ dicit munuscula. d̄t ergo q; tellus p̄ia mater siue cultura v̄t
 labor dabit sponte illi puero hederā in quo signat q; erit poeta et vir sci
 entific; q; poetę coronabātur ex hederā: et d. errātes. i. vagātes q; hederā
 diffundit spaciosę ramos z radices. terra etiā fundit ei baccar id est herbā
 que tollit fascino vt d̄t alibi. **E**t bacchare frōtem. **C**ingite ne vaci no
 ceat mala lingua futuro. **E**t in hoc significat q; ille puer erit pulcerrim;
Achāto: achātus ē herba odorifera cordialis q; nascit in egypto z sily
 colocasia: in quo significat q; ille puer erit plenus p̄tutib;. s; melius itel
 ligunt omnia ista de christo q; est sapiētia patris speciosus forma p̄re fi
 lijs hoim plenus grā z veritate cui; sapia diffusa est p̄ totum orbem cui
 reges obtulerūt munera q; sunt terreni reges. **I**psę lacte domum. i. regnā
 te illo puero vel pollione vel cesare capz; z oues abūdabūt lacte nec idi
 gebūt custode nec erit aliq; insidiator q; lupus nō habitabit cum agno
S; melius intelligit de christo quo veniēte fideles abūdauerūt lacte fi
 dei q; nutrit aiām q; est substātia rerum sperādarum. z valde sapiēter loq
 tur p̄gilius de istis donis q; lac cōuenit pueris. z vult dicere q; sicut pu

er crescit ascēdendo de stute in stutem ita crescēt sua munera qz istō con-
 uenit etari. s. qz puer habeat puerilia z vir virilia. **N**ec magnos. i. feroci-
 tas leonū refrenabit. nā feroces hoīes mitescēt z domabunt sub iugo fi-
 dei z māsuēscēt. **I**psa tibi blādos. **C**unabula sunt lecti pueroz z dñr
 quasi cunabula: qz **L**yn grece bz niti latine. pueri em̄ adnuntiant illis lectz
Dicit ergo qz cunabula ministrabunt illi puero herbas odoriferas ptra
 fascino sic qz nullo egebit sed oīa seruiēt ei. **E**t meli⁹ intelligit de christo
 qz plenus stutibz z grā non potuit fascino nec decipi ipso dicēte ad **Sa-**
thana. non tētabis dñm deum tuū sed ei soli seruiēs. **O**ccidet z serpens
 i. qñ regnabit saloni⁹ erit pacificata hostilitas rez inter se sic qz nihil no-
 cebit hoī nec serpens nec herba venenosa. **C**hristus ei sup aspidem z basi-
 liscū ambulabit. **E**t legit in actibz aploz qz serpens in mōrdit pauluz in
 digito sed nihil nocuit ei. **A**ssyriū i. crescente saloni⁹ crescit in assyria
 et nascetur per oēm terrā mūdi in assyria illud amomū. s. quoddā pigmē-
 tum vel spēs aromatica: qz licet lex inceperit in hierl̄m tñ diuulgata ē in
 oēm terram. qz in oēm terrā exiuit sonus eoz. i. aploz. **E**t simul heroū
Loq̄tur ad puez vel ad pollionē vel cesarem. sed magis videtur loqui ad
 puez dicens ei. o puer tu poteris cognoscere stutes tuoz parērum qz pa-
 cificauerunt tibi mūdum tuū. **C**hristo etiā nato manifestata est hoibus
 immēsa z miraculosa dei potētia. fuit ptus vginis z mutatio aque in vi-
 num. pgnoscere cogitationes hoīm resuscitatio mortuozū. z sic de alijs
 multis miraculis. **S**olli paulatim flauescet. i. illo tpe erit abundan-
 tia farris z vini z olei. qz valles abundabunt frumento. z spineta ferent
 vuas qz cessabūt hereses. z rudes hoīes puerentur ad maturitatez fidei
Et dure quercus. **D**icit qz in illo tpe quercus dabit mel vbi oportz v-
 ri hyperbola intelligendo de saloni⁹: qz non est verum qz quercus ama-
 ra ferat ex se mel nisi h̄ dicatur hyperbolice ad designādā facunditatez
 terre. ideo meli⁹ intelligitur de christo in cuius tpe viri antiqui non litte-
 rati fuerunt repleti sciētis z stutibz. sicut beatus petrus z alij apostoli.
 qui effuderūt mel. i. sapidam sciētā vel sapientiā. **P**aulus etiā aposto-
 lus qui erat asper z spinosus persecutor fidelium effect⁹ est maturus ca-
 tholicus z v̄ris

Pauca tamen suberunt prisce fastidia fraudis:
Que tentare teth ym ratibus: que cingere muris
Oppida: que iubeant telluri infundere sulcos.
Alter erit cum typhis: z altera que vebat argo
Delectos herodas: erunt etiā altera bella.
Atqz itez ad troyam magnus mittetur achilles.

Cōstrue. o **S**alonine tñ pro sed. pauca vestigia id est aliq̄ue reliquie
 prisce fraudis id est prioris malicie. suberunt id est erunt. **Q**ue. s. vestigia
 iubeant id est p̄cipient. tentare id est nauigare. ratibus id est nauibus. te-
 thym id est mare. que. s. vestigia. iubeant cingere id est circumdare. oppi-
 da id est ciuitates. muris illis munimentis. que vestigia iubeant infun-
 dere id est infigere. sulcos id est incisiones que fiunt vomere. telluri id est

Handwritten marginal notes in a cursive script, likely a commentary or gloss on the main text. The notes are partially obscured by the binding of the book.

^{afornos} ^{firmata} ^{de fatibus}
Concordes stabili fatorum numine parces.
Aggredere o magnos: aderit iam tempus honores
Chara deum soboles magni iouis incrementum.
Aspice conuexo nutante pondere mundum:
Terraq; tractusq; maris: celūq; pfundum
Aspice venturo letentur vt omnia seculo.

Construe. Vinc. i. posit dicta vbi. i. postq; firmata etas. i. virilis etas fecerit te. s. salonium iam viz. s. pfectum. et ipse vector. i. nauta cedz mari. i. quiescet in terra: nec p non et et nautica pinus. i. arbor nauis. non mutabit. i. non deferet merces. s. de regno in regnū. ois tellus. i. quecuq; terra feret. i. dabit oia sp^e per se. humus. i. terra non patiet. i. non sustinebit rastros illa instrumenta dentata. vinea. i. vitis non patiet falcem illud instrumentum quo inscindit quoq; i. et robustus arator. i. fortis agricola soluet. i. deponet iā. i. tunc iuga illa instrumenta quib; currus aut aliud vehiculum trahit tauris. i. ab illis animalibus ad arādum aptis. **N**ec lana. s. que ab ouibus tondeat discet. i. incipiet mentiri. i. ostendere qd non est varios colores. i. tinctos: sed ipse aries. s. masculus ouium mutabit. i. tinget inficiet p naturā vellera. i. lanam suā suauē. i. dulciter iam in pratis. i. in pascuis rubenti murice. i. rubicunda cochlea vnde tingit purpura et mutabit iam vellera lutho croceo. i. colore rubicūdo et sandix illa herba vestiet id est ornabit sua sponte id est ex sua natura agnos illa aīa lia pascentes id est errātes. parces ille de; fatales pcorde. s. existentes stabili numine id est firma grā fatorum id est euentuum dixerunt suis suis. s. q; bus filant vniuscuiusq; hominis vitā producendo vel abbreviādo currite id est producite fila. talia secla id est p talia foelicia tempora **V**salone chara soboles id est dilecte progenies deum id est deoz. supple et magnū incrementum id est magnū nutrimentum **I**ouis id est summi dei aggredere. i. pete magnos honores. i. eternā laudem tempus. s. tuę foelicitatis aderit iā. i. proximum est aspice. i. respice mundū. s. vniuersum nutātem. i. tremētem pntib; malis pondere. i. grauedine puxo. i. incuruato q; i. et aspice terras q; i. et tractus. i. cursus maris q; i. et profundū. i. altuz celū sp^e et aspice vt. i. q; ten^o oia. s. entia letent. i. gaudeāt vcturo seculo. i. tibi futuro **V**ic vbi. zc. de o salonine postq; euaseris in viz pfectū nautę non nauigabūt per maria lucrī causa. nec etiā vehent de regione in regionem mercimonia **N**auigatio em descendit ex rōne mercimonij **N**autica pinus est quam malū vocant. s. arborē nauis qz ex pino arbore fieri p̄suevit et indicat hic nauim **A**ccario seqdem cedet. qz omnis terra producet oīa ad vsū vite humane nccaria **N**ō rastros. i. fata nō abscondent in terra rastros qd est instrumentū dentatū. neq; āputabit vinea falce. et agricola nō coget tauros ad portāda iuga aut deponēda. s. ppter terre sulcationē. qz ois tell^o sua sponte feret oia **N**ec varios. zc. lana nō tinget **V**ic em tingit mentis alienū colorē non suū. s. aries vel q;cuq; ouis variabit lanam suam per naturam rubenti murice in pratis. **D**urex muricis est piscis qui et cochlea vel cōcha dicitur vnde tingitur purpura. **E**t croceo

lutho h̄ est lutho colore. i. rubicundo. Et est hypallage qz ponit croceo
 lutho p croco lutho. qz crocum lutei coloris ē vñ lutho pellis dr̄. Et s̄a
 dicitur color. i. rubeus ornabit agnos sua sponte. qz color sandicin⁹ natu
 ralis erit vt in lana adhuc non tinsa. **S**andix icis penultima gri produ
 cens herba est rubicūda. s. solus a greste quo d facile p̄medi p̄t: vt ait **P**i
 ascorides **T**alia secla. zc. dr̄ parce dec fatales que tres sūt. s. **A**tropos
Clotho lachesis p̄cordes stabili numine fatoz qz quod vna dixerit due
 sequunt. di rerunt suis susus **C**lotho baiulat colum. lachesis filat **A**tro
 pos filū frangit: ita vt cum alicuius fila diruperit morte moriat. currite
 talia secla p secula p syncopen hoc est nō moriat pollio sed vinat felix
Aggredere vocat pollionē vel augustū natum ex sanguine deoz vt ac
 cedat z fruāt immēso honore q̄ debet ei. aderit em̄ tps iouis incrementū
 .i. nutrimentum. qm̄ magnum impiūm administrabat. **E**t est hic versus
 spondaicus. recipit ei spondeum in q̄nto pede **E**t vocat vt respiciat m̄s
 dum nūratem p̄ntib⁹ malis z letū esse futuris bonis. quero. i. curuo l̄ in
 clinato p̄dere inq̄ratum **E**t vt respiciat terras maria z celū vt oia leta
 sint in futuro seculo. si oia recte inspiciāt mistice poti⁹ ad christū referunt

*and fuz abhuyt
 na p̄gan d d̄ fl
 i m̄s*

Q mihi tam longe maneat ps vltima vite
 Spūs z quātum sat erit tua dicere facta.
Non me carminibus vincet nec thracius orpheus:
Nec linus. huic mater q̄uis atqz huic pater adsit.
Orphi colliopeia. lino formosus apollo
Pan etiā arcadia mecum si iudice certet
Pan etiā arcadia dicat se iudice victum.
Incipe parue puer risu cognoscere m̄rē
Datri longa decem tulerint fastidia menses.

*fuz filij f. 2
 mani m̄ d̄ fat
 v̄ arud̄ s̄t obē
 jone p̄p̄v̄t̄
 ma d̄ h̄ p̄s̄ra
 f̄st̄ d̄ ad̄
 oia s̄t̄
 q̄d̄ f̄ar̄t̄ ab̄*

Incipe pue puer cui non risere parentes
Nec deus hunc mensa. dea nec dignata cubili est.
Construe. **D**.i. v̄tinam. vltima ps id est extrema pars. longe vite id ē
 diurne maneat id est supersit mihi p̄gilio. tam id est tam diu. z spirit⁹
 id est aia maneat mihi tam id est tm̄. q̄ntum erit sat. i. satis dicere id ē de
 scribere. tua facta id est opera tua p̄tuosa **O**rpheus ille theologus thra
 cius. i. ex thracia natus non vincet. i. non excedet me. nec etiam vincet me
 carminibus. s. in laude pollionis **N**ec linus ille poeta vincet me carmini
 bus. q̄uis p̄r id est genitor mercurius adsit huic. s. lino. z q̄uis m̄s. s. v̄ra
 ma adsit huic. s. lino. z q̄uis calliopeia illa musa: adsit orphi. i. orpho z
 q̄uis formosus. i. pulcher apollo. s. p̄r adsit lino **E**t iā si pan ille d̄s pasto
 rum certet. i. p̄cedet mecum carminib⁹ z h̄ dico arcadia illa terra iudice. i.
 iudicāte **E**t iā pan ille d̄s dicat. i. fateat se victū. i. sup̄atū z h̄ arcadia in
 dice. i. hoib⁹ vel pastorib⁹ illi⁹ terre iudicātib⁹ **P**arue puer. s. salonne i
 cipe cognoscere. i. agnoscere m̄rē sp̄ tuā. risu. i. p̄ risuz. decē m̄ses. s. q̄b⁹
 fueras in vtero tulerint. i. fecerint m̄ri. s. tuę longa fastidia. i. magnū tedi
 um **P**ue puer salonne icipe. s. m̄rē cognoscere risu sp̄ qz cui. s. vulca

no parentes. s. nec ipse pntibus non risere. i. non riserunt: nec deus. s. Iup
piter dignatus est. hunc. s. vulcanū mensa. i. iuuiio deoz: nec dea. s. **Di**
nerua dignata est hunc vulcanū cubili. i. thoro iugū. ¶ **M**ihi poeta
optat frui longissima vita z h̄re tātum sp̄rituz q̄stum possit sufficere ad
tue p̄tutis p̄memorationem ¶ **N**on me carminibus. zc. Genere stili sefe
Orphēo vel **L**ino fore eq̄lem p̄memorat. Non em̄ per arrogāciam d̄i
sed demōstrat tātā esse materiā sue laudis vt etiā humile ingenium in ea
supra omnes possit excellere **O**rphēus theologus fert fuisse **T**hracius.
Thrax em̄ nomen gentile est. **L**inus at̄ thebanus poeta **A**polinis fili⁹
fm̄ eos quos nunc poeta sequit. **D**iogenes vero refert illum a **M**ercu
rio ex **T**rania nymp̄ha genitū fuisse z ab **A**polline sagitta trāsfixuz pe
nisse. Et q̄uis **C**alliopēia adsit orphi. **C**alliopēia vel colliope vna ē ex
nouem musis alijs excellēior. z ponit̄ hic d̄tūs grecus per syneresim pro
d̄iō latino. s. **O**rphi pro orphēo ¶ **P**an etiā. **H**ic redit ad rustica numi
na. d̄. **A**rcadia iudice qz fauet ei z ibidem colit ¶ **I**ncipe. **S**ententia est
Incipe cognoscere m̄rē risu. Nā cum loqui non possint infantes risu ip
so gratulari z beniuolentiā ostendere vident. **C**ognoſce risu vt hoc bono
p̄sagio remoueas m̄ri fastidia decem mensiū. **O**ptimum p̄sagiū antiqui
putauerunt esse si quis circa ortum subito risisset. sicut de zoroastre z so
crate legit ¶ **C**ui nō risere parentes. **D**ifficile est hinc simam elicere p̄pter
ambiguitatem noim̄ Nam de vulcano intelligit̄ sic. **I**ncipe o salone co
gnoscere m̄rē risu cū placeas tua pulchritudine quod nō fecit vulcanus
cui m̄r̄ offensa turpitudine non arrisit ab ioue p̄cipitatus est in insulā le
mnium illic nutrit⁹ est absinthēis. **C**ū ioui fulmina fabricasset non est ad
missus ad epulas deoz. postea cū rogaret vt vel mineruz iugiu z sortire
tur sp̄ret⁹ est ab ea z sic diuinos honores non meruit.

¶ **I**nterloquutores **D**enalcas z **D**opsus amici: **L**esare
sub daphnidis noie deflentes. egloga q̄nta. **D**enalcas

Quoniam non **D**opse boni qm̄ conuenimus ambo

Zu calamos inflare leues: ego dicere versus.

Hic corylis mixtas inter cōsedimus vlnos:

¶ **C**onstrue. o **D**opse nos boni. i. docti ābo. i. vterqz cur. i. q̄re non p̄se
dim⁹. s. nos h̄ic inter vlnos. i. maiores arbores. mixtas. i. p̄lātatas co
rylis minoribz arboribz. s. vt canam⁹ qm̄. i. qz p̄uenim⁹. i. in eundē locū. ve
nim⁹. tu sp̄ scis inflare leues calamos. i. phystulas ego doctus sum dice
re plus. i. carmina canere ¶ **C**ur non mopse. **H**ic inducunt̄ duo amici p̄
stores canere ad delectationem vnde z seinuicem laudāt z sibiinuicem ce
dunt. **B**on⁹ h̄ic in loco doctus est. z d̄t̄ figurate boni ambo. **E**tia⁹ bonus
liberalis ē vt **A**sit leticie bachus dator z bona iuno. **E**tia⁹ aptum z ido
neum fr̄. vt **E**t bona bello corz. **V**enire. h̄ic nō est trāsitiuū. trāsit̄ tñ
aliq̄n: vt p̄ueni p̄aphilum in foro. **Q**uedā instrumenta musica: vt tibias
rubas z h̄mōi inflamus. quedā vt cytharā pulsamus. **I**nter p̄positio qz
postp̄posita ē mutauit aecētum: sicut circū. **C**orylus arbor ē cui⁹ nuces a
uellang dicuntur siue p̄gnesting. ex ea fiebant faces ad nuptias celebran
das.

Dop.

D iij

Tu maior: tibi me est equū parere menalca
Siue sub incertis zephyris motantibus ymbas:
Siue antro potius succedimus: aspice vt antrū
Siluestris raris sparsit labrusca racemis.

Construe. **M**enalca tu maior. i. dignior. s. es. equū est. i. iustum est me
s. mopsum parere. i. obedire tibi **Siue.** i. vel succedimus. i. p̄sedemus sub
ymbas arboris. incertis. s. ex solis circuitu. z hoc dico. zephyris illis vē
tis occidentalibus motantibus. i. mouentibus. **Siue aut succedimus po
tius.** i. libentius antro aliquo. aspice. i. vide vt. i. qliter siluestris. i. fera la
brusca. i. vitis. sparsit. i. cooperuit antz. i. foramē istud raris racemis id ē
raris botrionibus. **Tu maior.** Hic ostendit qliter inferiorem oportet
at esse erga superiorem. **Mopsum** pollicet se obtempaturz menalce nec re
cedere a veneratione quā illi prestare debet. tñ occulte ymbam arboris
vitupat z antz laudat. **Siue sub incertis.** Hic pponit duo loca apta
ad cantādum vt eligat melior qz vnus locus est sub ymbra arboris. ali
us locus est in antro vel in cauerna. sed antz p̄ualet quod est locus quie
tus magis. p̄ h̄ em̄ vult significare suam sniam esse meliorē. Nam ym
bra est incerta tum p̄pter ventos turbatiuos filioz z ymbraz. tum etiaz
propter solem qui semp mouet z non semp manet eadem ymbra. sed An
trum est magis tutū a ventis z est loc⁹ secretus a calore nimio: qz sp̄ an
trum dz h̄re labruscam. i. vitem agrestē que dz a labro qz crescit in labro
vel in margine agri vel in superficie terre: sicut labra vel labia sunt in cor
pore.

Montibus in nostris solus tibi certet amyntas.

Mopse ego volo q amyntas. i. ille pastor sol⁹ certet. i. pugnet in no
stris montib⁹ tibi. i. tecū **Montib⁹ in nr̄is** Replicat menalcas dicens
q mopsum dz incipe qz non est in alijs finib⁹ a liqs sibi comparabilis nisi
amyntas pastor. s. cornificius inimicus p̄gilij.

Quid si idem certet phœbū supare canendo?

Menalca qd̄. dictio est indignātis si idem. s. amyntas certet supare
.i. vincere phœbū. i. deum carminū canendo. i. cantando. **Quid si idem
certet.** R̄ndet mopsum indignāter qz menalcas p̄parauit eum ignaro po
ete: quis menalcas non dixerit illud amare. dz ergo non est mihi cura si
amyntas certet mecum. qz non vereor illum sicut nec phœbus illum vere
tur qui phœbus est deus carminis.

Incipe mopse por: si quos aut phyllidis ignes:

Aut alconis habes laudes. aut iurgia codri.

Incipe: pascentes seruabit tityrus hēdos.

Mopse incipe por. i. p̄m⁹ canere si tu hēs aliquos ignes. i. aliqs amo
res phyllidis illi amasiē. aut si habes laudes glam alconis. i. illi sagitta
rij. aut si hēs iurgia. i. bella codri. i. illi ducis. o inq̄ mopse incipe canta
re qz tityrus. i. ille pastor seruabit hēdos. i. capras vel agnos pascentes

Incipe mopse por. Hic menalcas pponit materiā de q̄ debeat cantare
s. de amoze phyllidis vel de laudib⁹ alconis. vel de iurgijs codri. vbi notā

dum q̄ phyllis regina trinacria seu siciliensis amavit demophontē regem
atheniensem filiū thesei redeūte de bello troiano. ⁊ rogavit eū sibi copula
ri in coniugē. ille at̄ accevit. dum tñ p̄us vidisset athenas ⁊ disposuisset de
rebus suis: vbi q̄ ipse diu morat̄ est phyllis existimans se deceptā despata
se suspēdit ad arborē amigdalū sine frondib⁹. ⁊ statim rediit demophon ⁊
q̄ phyllis iā mntata erat in arborē amigdalū demophon āplexus ē stipi
tem arboris q̄ senties p̄ntiā sui amici statim pduxit frondes. ¶ Alphon
fuit sagittari⁹ optim⁹: cui⁹ filium draeco inuasit. sed ipse sagitta interfecit
draconez sine lesura filij. Codrus fuit dux atheniensis vñ ortū fuit belluz
inter lachones. athenienses. ⁊ datū est m̄sum a dijs q̄ illa pars cuius dux
interficere obtineret. Tunc ille codr⁹ volens mori pro pplō iuit in habi
tu dissimulato ad exercitū lachonum dicēdo ⁊ puocando eos ad multas
iniurias vt lachones eū interficerent qd̄ ipsi fecerunt

Do.

**Immo hec in viridi nuper que cortice fagi
Armina descpsi: et modulās alterna notavi
Experiar: tu deinde iubeto certet amyntas.**

¶ Construe. ego Mopsus expiar. i. canā hec carmina q̄ descripsi in cor
tice. i. folio viridi fagi. i. illi arboris. ⁊ q̄ carmina ego modulās. i. canēs al
terna. i. alternatim dicta notavi. i. signavi. ⁊ tu menalca iubeto deinde. i.
post ea q̄ amyntas certet. i. canēdo. ¶ Immo hec. ⁊c. R̄ndet mopsus q̄ il
la materia non sibi placet. s̄ vna alia materia quā ipse incepit ⁊ sc̄psit in
cortice fagi. q̄ pastores nō hnt̄ papiz nec p̄gamēnū ad scribēdū ⁊ illa ma
teria ē funerals cuiusdā sui amici. ¶ Alterna. i. varia q̄ in musica sūt va
rii soni. ⁊ in illis funerib⁹ sunt duo ḡna carminū alterna. i. vnū p̄ aliud. ē
em̄ vnū carmen epichediū qd̄ d̄r cadauere nōdum sepulto. ⁊ epitaphiū
quod d̄r cadauere iā in sepulto sicut patebit in seq̄ntib⁹.

Do.

**Lenta salix q̄stum pallenti cedit oliuē
Puniceis humilis q̄stum saluunca rosetis:
Iudicio nostro tm̄ tibi cedit amyntas.**

Sed tu desine plura puer: successimus antro.
¶ Quātū salix. i. illa arbor a lenta. i. flexibilis cedit. i. dat locū oliuē illi ar
bori pallenti. i. pallide. ⁊ q̄stū saluunca illa herba hūilis. i. vilis cedit roset
tis. i. rosarijs puniceis. i. purpureis tm̄ iudicio nrō amyntas ille pastor ce
dit tibi. sed o puer desine. i. cessa plura loq̄. successim⁹ antro. i. venimus in
speluncā. ¶ Lenta salix. q̄ menalca p̄cepit q̄ mopsus indignat̄ sustinz
pparari amyntē iō blandit̄ ei ⁊ pacificat eum dicēs q̄ mopsus excellit a
myntā sicut rosa saluunca. ⁊ ē saluunca vilis spēs tribuli. ¶ Sed tu desine
i. dimitte vel desiste loq̄ de amynta ⁊ veniamus ad p̄ncipale postq̄ sum⁹
in antro. i. in loco ap̄to ⁊ tuto ad cantādum

Mopsus

**Extinctū nymphę crudeli funere daphnim
Flebant: vos corvli testes: ⁊ flumina nymphis.
Cum cōplera sui corpus miserabile nati
Atq̄ deos atq̄ astra vocat crudelia mater.**

^{pastor & feto} ^{duo d' h' confid}
Non vili pastos illis egere diebus
Frigida daphni boues ad flumina: nulla neq; annem
Libavit quadrupes: nec graminis attigit herbam.
Daphni tuū penos etiam ingenuisse leones
Interitum: montes q; feri: silueq; loquuntur.
Daphnis z armenias curru subiungere tygres
Instituit: daphnis th yalos inducere bacho:
Et folijs lentas interere mollibus hastas.
Vitis vt arboribus decori est: vt vitibus vug:
Agregibus tauri: segetes vt pinguib; aruis:
Tu decus omne tuis postq; te fata tulerunt:
Ipsa pales agros: atq; ipse reliquit apollo.
Brandia sepe quibus mandauimus ordea sulcis:
Infelix loliū: z steriles dommiatur haueng:
Pro molli viola. p purpureo narcisso.
Carduus z spinis surgit paliurus acutis.
Spargite humū folijs. inducite fontibus vmbraz
Pastores: mandat fieri sibi talia daphnis.
Et tumulū facite: z tumulo sup addite carmen.
Daphnis ego in siluis hinc vsq; ad sidera notus:
Formosi pecoris custos: formosior ipse.

Nymphę. i. deę flebāt. i. plorabant daphni. i. illū deū pastoz l illū p̄m pa
 storē extinctū. i. mortuuz funere crudeli. i. morte horribili. z o coryli vos
 estis testes nymphis z vos flūia estis testes q; niphę fleuerūt sp̄ tūc cuz. i.
 qm̄ m̄. i. roma āplexa est corp̄ miserabile. i. dignū miseratione nati. i. filij
 sui. f. daphnidis z ipsa m̄ vocat. i. inuocat deos in vindictā. z vocat. i. ap
 pellat astra. i. stellas crudelia. i. crudeles. o daphni non vlli. i. nulli pasto
 res sp̄ egere. i. duxerunt boues pastos. i. ad pascēdū vel saturatos illis di
 eb; . i. tpe mortis tuę ad flūia frigida. z null' q̄drupes. i. nullū aial liba
 uit. i. hausit annē. i. aq; flūij. nec q̄drupes attigit. i. comedit herbā gra
 minis. z o daphni mōtes feri. i. duri z silue. i. nemora loquunt. i. dicūt leo
 nes p̄cnos. i. africanos igemuisse. i. plorasse interitū tuū. i. tuū mortez. z
 daphnis instituit subiungere. i. supponere tygres armenias. i. illa aialia d
 armenta. curru. i. aratro. z daphnis instituit inducere. i. celebrare thyaos
 . i. choreas bacho. i. illi deo. z daphnis instituit itexere. i. circūdare hastas
 . i. tyros lentas. i. flexibiles folijs. i. p̄pinis mollib; dulcib;. z vt. i. sic vi
 tis. i. vinea est decori. i. pulchritudini arborib;: z vt vug sunt decori vitib;
 et vt tauri sunt decori gregib;. i. pecorib;. z vt segetes. i. fruges sunt deco
 ri aruis. i. cāpis pinguib;. i. fertilib;. o daphni tu es decus oē. oīs honor z
 laus tuis rusticis vel pastozib; z postq; fata. i. dñj tulerūt. i. abstulerunt te
 pales. i. dea pabuloz z ipse apollo. i. d̄s pastoz reliq;. i. dimisit agros. i. cā

pos quibz .i. agris sulcis .i. laboratis mandauimus .i. **M**endauim⁹ gran
dia ordia .i. magna grana frumeti lolium illa herba ifelix .i. infecudu dña e
et auen⁹ .i. ille herbe dñant .i. cresunt steriles .i. infecunde z carduus .i. illa
herba inutilis z paliur⁹ .i. alia herba surgit .i. crescit a cutis spinis .i. spino
sa vel hñs spinas acutas p molli viola .i. loco illi⁹ floris z p narcisso pur
pureo .i. loco illi⁹ floris purpurei. z o pastores spgite .i. implete humu .i. e
ram folijs .i. floribz z inducite ymbzas fontibz .i. facite neoza circa fotes.
nā daphnis mandat .i. yule talia sibi fieri .i. ppleri. z o pastores facite tu
mulu .i. sepulchz z supaddite .i. iscribite carmen p⁹ sus tumulo .i. sepulcro
et ego sum sp⁹ daphnis not⁹ .i. cognit⁹ in siluis z ego sum not⁹ hinc .i. ab h
loco vsqz ad sidera .i. ad celū z ipse .i. ego daphnis erā sp⁹ custos formosi
oz .i. dignior vel bon⁹ impator formosi pecoris .i. optimi gregis. **E**xtin
ctū nymphę hic aggredit⁹ materiā pncipalem h⁹ egloge .z icipit lugere su
per morte daphnidis pastoris optimi. z dat modū plangēdi in alijs fune
ribz. vel fm alios hic deslet iul⁹ cesar quē brut⁹ z cassi⁹ interfecerunt in se
natu. iō d⁹ crudeli vulnere. vel p⁹ intelligi de qntilio varro cognato sgi
lij. d⁹ q⁹ nymphę pietate morte deslebāt daphni pastore vel iuliu cesare
vel qntiliū varz. z q⁹ incredibile ē q⁹ desleuerūt iō adduxit testimoniū .i. co
ryloz z fluiā. more pastorz q⁹ sunt simplices vocādo in testimoniū res ir
rōnales. vel h⁹ facit ad designādū aliqd miracū qd fuit factū tpe illo. l
q⁹ psona tristis credit q⁹ oia sentiāt tristiciā sicut ipsa. **C**ū pplexa sui
i. tūc nymphę fleuerūt qñ daphni mortuū āplexa ē sua mī sicut faciunt
lugētes. z illa mī in dolore suo iniuriabat celestibz qz uocauit astra cru
delia qz dederūt filio suo tale fatū. **N**ō vlli pastos. **D**icit q⁹ mors daph
nidis fuit ira dānosa toti mūdo q⁹ oia aialia muta senserunt inde dolore
et tacturā nec voluerunt illis diebz comedere nec bibere. z h⁹ est etiā incre
dibile iō adduxit ad testimoniū. **D**aphni tuū .i. leones feroces de africa
gemuerūt z vocē dederūt siluę. **D**aphnis z armenias. **H**ic d⁹ laudes il
lius mortui vt dolor accrescat. z maxime intelligit de iulio cesare q⁹ pri
mus adduxit romā sacra z festa lyei vel liberi z facere thyasos bachi iō ē
coreas z salutatōes q⁹ fiebant in festo bachi. ipse etiā instituit domare ti
gres sic q⁹ possent ligari ad aratz sicut alia aialia. ipse etiā instituit susti
nere vitē in vlnis. **V**itis vt arboribz. **I**terz laudat eū qz ipse erat de ce
lo pulchritudo toti⁹ sue pgeniei : sicut vitis decorat arbores z vug vites
et tauri greges. cāpos segetes. **P**ostqz te fata .i. post mortem tuā pales
dea pabuli z apollo de⁹ herbaz reliq⁹ runt agros. z vbi seminabant ordea
non nascebātur nisi herbe inutiles z auenę steriles. nec creuerunt post her
be vriles sed pro viola vel flore narcisso pulcherrimo nascunt in tra car
dones z papauer z paliuri spinosi. et est paliurus quedā species tribuli si
cut lapa vel glis. **S**pargite humū. **H**ic mandat alijs pastoribz vt faci
ant tumulū z statuāt arbores circa fontes qz aie nobiliū dicebātur vaza
ri circa siluas lucos fontes z flumina. mādat etiā z rogat vel ordinat in
suo testamento sepulchz sibi fieri. **S**upaddite carmen .i. super tumulu
scribite epitaphium istud quod seq⁹ tur. **D**aphnis ego in siluis .i. hic iacet
daphnis q⁹ est not⁹ vsqz ad sidera q⁹ fuit pastor pulcherrimus pulcherris
mi pecoris inter oēs pastores. **D**e.

Tale tuum carmen nobis diuine poeta.
Quale sopor fessis in gramine. quale per æstum
Dulcis aque saliente sitim restinguere riuo.
Nec calamis solū equiparas sed voce ingrm.
Fortunate puer tu nunc eris alter ab illo.
Nos tñ hec quocūq; modo tibi nostra vicissim
Dicemus: daphnimq; tuū tollemus ad astra.

Daphnim ad astra feremus: amauit nos quoq; daphnis
Construe. o poeta diuine tuū carmen. i. tuū epitaphiū est tale. i. tam gra-
tū nobis q̄le. i. q̄lis res est sopor. i. somn' fessis. i. fatigatis in gramine. i. in
herba z q̄le est. i. q̄lis res est restinguere. i. o p̄rimerē sitim. i. a p̄petituz bī-
bendi riuo. i. apud riuū saliente trāseunte dulcis aq̄. o puer fortunate id ē
fœlix non solum eq̄paras. i. non es similis calamis. i. phystulis: sed eq̄pa-
ras ingrm in voce. i. cantu. z o puer tu eris nunc alter. i. secundus ab illo ma-
gistro: z nos dicemus. i. p̄ponemus vicissim. i. alternatim hec nr̄a carmia
quo cūq; modo poterimus: z nos tollem'. i. erigemus tuū **D**aphnim ad
astra. i. ad sidera z nos feremus. i. portabimus daphnim ad astra. i. ad cœ-
lum q; **D**aphnis amauit nos pastores **T**ale tuū carmen. **H**ic menal-
cas laudat **M**opsus dicens q; suū carmen est tam delectabile sibi sicut
est somnus fessis hoīb; vel aqua frigida sitientibus **N**ec calamis so-
lum. i. tu es par ingrō tuo nō solum in instrumentis musicis sed etiā in
voce q; vteris pulchris vocibus z sententijs delectabilibus: z iam tu eris
secundus ab illo ingrō **N**os tñ id est quāuis non sum dignus cātare te
cum: tñ alternatim taliter q̄liter ego etiam volo laudare **D**aphnim qui
fuit amicus meus. **M**ops.

An quicq; nobis tali sit munere maius?
Et puer ipse fuit cantari dignus: et ista
Jampridē stimichon laudauit carmina nobis.

Construe sic **A**n id est vtz quicq; id est aliquid sit maius id est p̄star-
tius nobis id est pastoribus tali munere id est q̄ celebrare seu eleuare is-
tum daphnim vsq; ad astra. z ipse puer id est **D**aphnis fuit dignus can-
tari id est cātando laudari: et **S**timichon id est quidā pastor laudauit
iāpridem id est iā dudum ista carmina facta de **D**aphnide **A**n quicq;
nobis. **R**espōdet mopsus quod vere iustum est: vt ambo faciāt carmina
pro **D**aphnide mortuo **N**ec potest esse melius opus q; salubris est cogi-
tatio pro defunctis exorare vt a peccatis soluantur. z mortuos sepelire:
Hoc etiam dixit pastor quidam **S**timichon id est quidā bonus poeta

Landidus insuetum miratur lumen olimpi:

Sub pedibusq; videt nubes: z sidera daphnis.

Ergo alacris siluas z cetera rura voluptas:

Panaq; pastoresq; tenet: dz yadasq; puellas

Neclupus insidias pecori: nec retia ceruis.
Nulla dolum meditantur: amat bonus ocia daphnis.
Ipsi leticia voces ad sidera iactant
Intronsi montes. ipse iam carmina rupes:
Ipsa sonant arbusta: deus deus ille menalca.
Sis bonus o felixq; tuis: en quattuor aras
Ecce duas tibi daphni. duosq; altaria phebō.
Pocula bina nouo spumantia lacte quotānis
Cratherasq; duos statuam tibi pinguis oliui.
Et multo in p̄mis hilarans conuiuia baccho.
Ante focum si frigus erit. si messis in vmbra.
Vina nouū fundam calathis aruisia nectar:
Lantabunt mihi dametas ⁊ lyctius egon
Saltantes satyros imitabitur alphisibcus.
Dec tibi sp̄ erunt. et cum sollempnia vota
Reddemus nymphis. ⁊ cum lustrabimus agros.
Dum iugā montis aper: fluuios dum piscis amabit
Dumq; thymo pascentur apes. dum roze cicadē
Semp bonos nomenq; tuū laudesq; manebunt
Et baccho cereriq; tibi sic vota quotānis
Agricolę facient. damnabis tu quoq; votis.

Construe sic. Daphnis cādidus id est deus mirat id est admiratur lu
 men olimpi id est ingressum celi insuerum id est omnino insolitū videri ⁊
 ipse videt nubes sub pedibus suis: ⁊ videt sidera id est stellas sub pedib.
 ergo voluptas id est leticia a lacris id est leta tenet id est aplectitur siluas
 id est nemora ⁊ cetera rura id est alios agros: ⁊ tenet inq; pana id est deū
 pastor ⁊ pastores ipsos ⁊ puellas dryadas id est illas nymphas. ⁊ lupus
 id est illud animal non meditat id est cogitat insidias id est deceptionem
 pecori id est gregi. ⁊ vlla rethia non meditat dolum id est fraudem ceruis
 id est illis aialibus. ⁊ daphnis amat ocia. i. pacem ⁊ ipsi montes intronsi
 .i. herbā vel arbores hñtes iactāt. i. emittunt voces ad sidera. i. vsq; ad ce
 lum leticia id est propter leticiā: ⁊ rupes ipse. i. ipsa saxa iactāt carmina.
 et ipsa arbusta id est ipse arbores sonāt id est cātāt. o Menalca ille id est
 daphnis qui est mortu⁹ est deus o daphni ⁊ felix sis bonus id est propici
 us tuis id est famulis. en id est ecce consecramus supple quattuor aras: id
 est altaria **E**cce o Daphni consecramus duas aras tibi. ⁊ consecramus
 duo altaria **P**hebo id est illi deo. et ego statuam id est constituā quotā
 nis id est singulis annis bina pocula. i. duova sa spumantia id est redundā
 tia lacte nouo. ⁊ ego statuā duos cratheras id est duo vasa oliui pinguis
 id est olei dulcis. et ego hilarās id est letificās quiuia in primis id est sup

ola cum multo bacho. ego fundā. i. spargā vīna aruīna. i. vīna optima de
illa p̄ia. i. nectar nouum calatis. i. vasis. z si frigus erit fundā añ focum
i. ignem. z si messis. i. estas sit ego fundā vinum in ymbra. z post potuna
dametas. i. ille pastor z egon. i. alius pastor lixius. i. crethensis cantabūt
mihi z alpheibœus. i. ali' pastor imitabit. i. repñtabitur sathiros salca/
tes. i. siluestres. z hęc sacrificia erunt sp̄ tibi. z cum. i. qñ reddemus. i. dabi
mus nymphis. i. deabusvota. i. sacrificia solemnia. i. magnifica z cum lig
strabimus. i. circumdabim' agros. z dum aper. i. pore' siluestris amabit
iuga montis. i. colles mōrium. z dum piscis amabit fluuios z dum apes
i. illa aīalia pascuntur. i. nutrient thimo. i. illo flore. et dum cicade. i. illa
aīalia pascunt roze. i. pruina sp̄ honos tuus z nomen tuum. i. famā tua z
laudes manebunt. i. erunt in memoria hoīm z agricole. i. rustici colentes
terrā facient tibi vota. i. sacrificia quot annis. i. singulis ānis sicut faci/
unt bacho l illi deo. z ceteri. i. deo frugum. z dānabis. i. obligabis hoīes
votis. i. ad sacrificia faciēda. **C**andidus. **H**ic menalcas incipit carnē
suum p̄tinens viginti q̄q̄ metra. sicut fecit p̄dictum carmen mopsi epy
cedium i. extinctū nymphę z epyt haphium ibi. **D**aphnis ego in siluis.
Dicit ḡ menalcas q̄ daphnis est nunc candidus foelix z gloriofus in cę
lo respiciens sub pedib' suis lumen celi. i. spherā ignis z alioz elementoz
et qz est in cęlo altissimo cum magnis videt sub pedib' suis astra. z quan
do d̄t candidus vult dicere q̄ ideo viuūt sup̄ ethera qz per p̄rium mortuū
dñr nigri. **E**rgo alacris. i. luctus p̄dictus p̄tetur in gaudium. z omnia
illa que stuerunt mortem daphnidis nūc exultant qz viuūt z regnat in cę
lo. z sic mceroz p̄tetur in gaudium. **N**unc ḡ voluptas alacris. i. leta te/
net siluas rura z pana deum pastorz z pastores z dryadas. i. deas monti
um z floz. p̄tra illud qd̄ dictum fuerat extinctū nymphę. **N**ec lupus. i.
lupus z aīalia ferocia exultāt laudantes daphnim deificatum. i. tā ami/
ci q̄ hostes laudabunt iulium cęsarem post mortem. **A**ntonisi montes
.i. pleni arboribus z arbuta. i. iuuenes homines z barbari hoīes vocant
ipsum deum dicendo bis. deus deus est ille. qz geminatio vocabuli facit
certitudinem. **H**is bonus o foelix. dñr dñr foelices ab effectibus. i. quan
do dant foelicia dona. sis ergo foelix. i. p̄picius tuis amicis. qz Augustus
persecutus est acerrime percussores iulij cęsaris p̄ris sui. **E**n quatuoz
aras. **D**icit se factuz quatuoz aras duas daphnidi z duas phœbo. **A**ra
enim est p̄munis inferis z superis dñs. sed altaria pertinent solis superi
ozibus dñs. z dñr ab altitudine. **S**ed querit quare non dat phœbo alca
raria in numero impari qz postea dicit. numero deus impare gaudz. **R**e
sponderetur q̄ fm̄ **P**orphirium **A**pollo hz triplicem p̄tatem. d̄t sol apud
sup̄eros. et d̄t liber p̄ in terris. et apollo apud inferos. ideo simulachruz
q̄pollinis hz tria insignia. i. lyram que significat cęlestem armoniā et po
testatem solis in cęlo. z habebat gryphem que ostēdebat eum esse terre/
num. z habebat sagittas ostēdentes eum esse noxiū et deū inferna lem
ideo **N**oratius vocat eum tam pestilentie q̄ salutis actorem. ideo f̄gi/
lius p̄ altaria oñdit numen sup̄num. et per duas aras in numero pari of
tendit numen infernum. **P**ocula bina. i. statuā duo vasa plena lacte no
uo ad sacrificiū quot annis. i. singulis annis. **L**rathera sc̄q̄ duos. id

est duo vas plena oleo ad infundendum super sacrificium ¶ **E**t multo in primis id est ego letificans iuuiua in primis cum multo bacho . fundam vina aruisia . s. nectar nouum ⁊ dulce mustuz ante focum in hyeme . et sub ymbra in estate ¶ **E**t est aruisium pro montoriu in italia vbi sunt optima vina . ¶ **C**antabunt mihi . id est post potum erunt ibi pastores leti . s. **D**a metas ⁊ **E**gon lyctius id est cretensis qui cantabunt mihi carmina quia vinum letificat cor hois ¶ **S**altantes saryros . id est ibi erit **A**lphefibeus pastor qui saltabit sicut saryri dii campoꝝ . vnde licitum ⁊ religio sum est saltare in sacrificijs ad ostendendum q̄ quilibet pars corporis sentit i se leticiam sacrificij ⁊ gaudium anime reducat in corpus ¶ **H**ec tibi semper erunt . id est non sufficet nobis semel sacrificare immo p̄seuerabimus quolibet anno q̄n lustrabimus agros sicut p̄us dictum est . ¶ **C**um faciam vitula . ⁊ etia in festo nymphaz ¶ **D**um iuga montis aper . i. quadiu manebit rez natura sacrificabimus tibi . sicut alibi dz . **I**n freta dum fluuij current : ⁊ dum pisces amabunt fluuios ⁊ apes amabunt **T**hymu ⁊ ceadem rorem ¶ **E**t bacho cereri . i. sicut agricolę maxime colit illa duo numina . s. bachum ⁊ cererem q̄ sunt necaria vite . sic etiam sacrificabunt tibi quotannis . i. omnibus annis ¶ **D**amnabis tu quoq̄ votis . i. munera sup̄ta ligant ⁊ obligant ⁊ p̄demnant vel iudicant hoiem esse obnoxium datoris . **D**icit ergo . o daphni nos sacrificabimus tibi ⁊ tu dabis multa bona q̄re erimus tibi obnoxij ⁊ obligati .

Dopsus .

Que tibi que tali redda p̄ carmine dona :

Nam neq̄ me tm̄ venientis sibilis austri :

Nec percussa iuuant fluctu tam littora : nec que

Saxosas inter decurrunt flumina valles .

¶ **C**onstrue sic . **Q**ue dona . i. munera o menalca reddam . i. dabo tibi pro tali carmine . nam neq̄ sibilis . i. flatus austri . i. illius venti . venientis id est spirantis non me delectat tm̄ sicut carmina tua . neq̄ littora id est r̄pe percussa id est mota fluctu id est vndis : tantum me iuuant id est delectant nec flumina que decurrunt id est fluunt inter valles saxosas . i. pleinas saxis tantum me delectant . ¶ **Q**ue tibi **H**ic **D**opsus laudat **D**enalcam quia ipse optime cantauit . ⁊ in isto dicto est sollicitus quo munere donabit eum quia carmen suu est sibi tam iucundum q̄ iucundus est sibilis venti australis in calore vel sonitus aque decurrentis per valles saxosas .

Hac te nos fragili donabimus ante cicuta .

Hec nos formosum cor ydon ardebat alexim :

Hec eadem docuit cuium pecus an melibei .

¶ **C**onstrue . **A**os donabimus te mopsum cicuta hac id est illa phystula fragili id est molli . ⁊ hec scilicet phystula docuit nos illam eglogam q̄ incipit . **F**ormosum pastor cor ydon ardebat alexim . **E**t docuit nos alia eglogam . s. **D**ie mihi **D**ameta cuium . r̄c . ¶ **H**ac te nos fragili . r̄c . **N**ic menalcas tanq̄ liberalis pastor p̄occupat donum : quia qui cito

Barly mang
stater peds

dat bis dat. z dat **D**opso vnā phystulam factā ex fragili cicuta cum q̄
cantauit illas eglogas. Formosum pastor. z dic mihi **D**ameta. z est do
num pastorale. **D**enalcas.

At tu sume pedum (quod me cum sepe rogaret
Non) tulit antigenes: z erat tum dignus amari
Formosum paribus nodis: atq; ere menalca.

Construe sic. o Denalca sume. i. accipe pedū baculum curū q̄b pe
dum Antigenes i. ille pastor nō tulit. i. non hūit cum rogaret me sepe. et
ipse antigenes erat tum. i. tunc dignus amari. dico q̄ pedum formosuz. i.
pulchr̄ nodis paribus. i. q̄libus ere. i. clauis. ¶ **A**n tu sume pedū. i. bacu
lum ad retinēdum pecudes p̄ pedez quod pedū ipse nuncq̄ voluit dare. ¶ **A**n
rigene pastor: qui tñ erat iuuenis z dignus amari. quod pedū est nodosū
sed est politū z in quolibet nodo est vnus clauus greus ad ornatū baculi.
ideo d̄t Formosum paribus nodis atq; ere.

¶ **P**oeta **S**ileni cantilenam recitat ad **V**arrū de vita **E**pi
curea z mundi ortu. **E**gloga sexta

z nobilis
alia ad fut
bus (p)

Prima syracusio dignata est ludere versu
Nostra nec erubuit siluas habitare thalia

namq; sup
pe d̄t ḡn̄ḡ

Lum canerem reges vel p̄elia cynthius aurem
Uellit: et amonuit pastorem tityre pingues

ad q̄ rem post
p̄st̄ dog
p̄ph̄z ḡḡl̄z
z m̄p̄ l̄nd̄z

Pascere oportet oues: deductū dicere carmen
Hunc ego namq; sup tibi erunt qui dicere laudes

z l̄nd̄z fol̄z
p̄m̄nd̄z p̄l̄z

Varre tuas cupiant vel tristia condere bella
Agrestem tenui meditabor harundine musam

z m̄p̄ m̄ḡl̄

Non iniussa cano: si quis tñ hec quoq; si quis
Captus amore leget: te nostre varre mirice

z d̄t p̄m̄d̄

Tenemus omne canet: nec phœbo gratior vlla est
Quam sibi que varri p̄scripsit pagina nomen.

z m̄p̄ m̄ḡl̄

Pergite pierides chromis z mn̄asylus in antro
Silenum pueri somno videre iacentem:

z m̄p̄ m̄ḡl̄

Inflatum besterno venas (vt semp) iaccho.
Serta p̄cul tñ capiti delapsa iacebant:

z m̄p̄ m̄ḡl̄

Et grauis attrita pendebat cantharus ansa
Aggressi (nam sepe senex ipse carminis ambos

z m̄p̄ m̄ḡl̄

Luserat) inq̄iunt ipsis ex vincula sertis
Addit se sociā timidisq; supuenit egle

z m̄p̄ m̄ḡl̄

Negle naiadum pulcherrima. iāq; videnti
Sanguineis frontem moris z tempora pingit.

z m̄p̄ m̄ḡl̄

Ille dolū ridens quo vincula nectitis: inquit

Soluite me pueri: satis est potuisse videri.
Arrmina que vultis cognoscite. carmina vobis
Huic aliud mercedis erit. simul incipit ipse.
Tum vero in numez faunosqz ferasqz videres
Audere. tum rigidas motare cacumina quercus
Nec tm phobo gaudet parnasia rupes:
Nec tantum rhodope miratur: z usmarus orphea
Qantum ois mundus gaudet cantante sileno.
Naqz canebat vti magnum p inane coacta
Gemina terrazqz. animeqz. marisqz fuissent.
Et liquidi simul ignis. vt his exordia primis.
Omnia: z ipse tener mundi concreuerit orbis.
Tum durare solū. z discludere nereia ponto
Lepit. z rerum paulatim sumere formas
Iaqz nouum terre stupeant lucescere solem
Altius. atqz cadant summotis nubibus imbres.
Incipiant silue cum pmum surgere. cūqz
Rara p ignotos errent aialia montes.
Hinc lapides p yrbe iactos saturnia regna
Hinchoim quodda genus z pmordia rex.
Caucaseasqz refert volucres: furtumqz promethei.
His adiungit hylam nauze quo fonte relictum.
Elamassent: z litus hyla hyla omne sonaret
Et fortunata (si nunqz armenta fuissent)
Pasiphgen niuei solatur amore iuueni.
Ah virgo infelix que te dementia cepit.
Pretides implerunt falsis mugitibus agros:
At non tā turpes pecudum tm vlla secuta est.
Locubitus: quāuis collo timuisset aratz:
Et sepe in leui que sisset cornua fronte.
Ah virgo infelix tu nunc in montibus eras.
Ille latus niueum molli fultus hyacinto
Ilice sub nigra pallentes ruminat herbas:
Aut aliquam in magno sequitur grege. claudite nymphę
Dicteę nymphę nemorum iam claudite saltus
Siqua forte ferant oculis sese obuia nostris

Handwritten marginal notes in a cursive script, likely a commentary or gloss on the Latin text. The notes are written in brown ink and are interspersed between the lines of the main text. Some notes appear to be corrections or additional information related to the names and events mentioned in the poem.

harundine tenui. i. phystul. i. dulci. nā aliqui superunt tibi. i. supabunda
 bunt q̄ cupiant. i. o varre dicere. i. describere tuas laudes. z q̄ cupiant ode
 re. i. narrare tristia bella. i. plia dura. **E**t ego non cano iniussa si q̄s tñ sit
 captus amore. i. leticia: leget carmina tua z laudes tuas. z o vorre nre mi
 rice. i. alle arbores z nemus oē. i. omnis silua canet te. i. laudabit tua fac
 ta: z nulla pagina. i. charta est gratior. i. delectabilior phœbo q̄ illa pa
 gina que p̄sep̄ sit nomen. i. laudes ipsius varri. o pierides o musq. p̄gite. i.
 cantate chromis. i. ille iuuenis z **D**nasillus. i. alius iuuenis videre. i. vi
 derunt silenum. i. illū pedagogum bachi. i. iacentē. i. quiescentē somno. i. p̄
 ter somnū inflatur venas. i. plenū venas iaccho. i. bacho hesternō. i. hester
 na die sūpto. vt sq̄ solet. z ferta. i. corone iacebāt. i. erāt delapsa. i. remota
 capiti. i. a capite procul. i. longe. z cantharus. i. allud vas grauis. i. ponde
 rosum pendebat. i. pensus erat ansa attrita. i. fracta. z ipsi pueri agzessi st̄
 et inij. iunt. i. adiungunt vincula ex ipsis fertis. i. coronis: qz ille senex. i. si
 lenus luserat. i. deriserat illos ābos pueros spe carminis. i. sperando car
 mina ab illo. z **E**gle. i. illa puella addit. i. adiungit se sociā **T**imidis. i. il
 lis pueris timētibz egle. i. illa dea pulcherrima naiadū. i. nymphaz fontū
 um pingit. i. maculat videnti. i. sileno frontē moris sanguineis. i. illis fru
 ctibz rubeis. z pingit tpa. i. illas pres capitis: ille. i. silenus ridens. i. deri
 dens: dolū. i. fraudem inqt. i. dixit. quo. i. p̄pter qd̄ neccitis. i. colligitisvin
 cula. i. ligamina. o pueri soluite. i. dissoluite me satis ē me potuisse videri
 a vobis: z cognoscite. i. eligite o pueri illa carmina q̄ vultis z carmina e
 rūt vobis p̄ mercede. z aliud mercedis. i. alia merces erit huic. i. egle. z ip̄e
 silenus incipit cātare simul. i. paritum. i. qm̄ silenus inceperat cantare vi
 deres. i. videre potuisses faunos. i. deos siluestres z feras. i. animalia silue
 stria ludere. i. saltare in numez. i. fm̄ armoniā cant̄ z tum videres quere
 rigidas. i. aspaz z frondes motare. i. freq̄nter mouere cacumina z rupes p̄
 nasia. i. mons thessalię non tñ gaudet phœbo. i. illi deo. et ismar̄ et rho
 dōpe. i. illi montes thacię non mirant. i. admirant orphea. i. orpheum cā
 tantem: q̄tum ois mund⁹ gaudet. i. letat sileno cantantez ip̄e silen⁹ cane
 bat vti. i. sicut semina terra: et aīe. i. aeris et maris. i. aque et ignis liqui
 di. i. puri fuissent coacta id est collecta per inane magnum id est per mag
 num aerem vacuū. z ip̄e canebat vt id est sicut omnia exordia fuerint ex
 his primis. i. seminibus z vt id est qualiter ip̄e orbis. i. mundus p̄creue
 rit id est simul creuerit ex his primis seminibus et canebat sicut soluz id
 est terra cœperit durare id est fieri durz: et canebat quomodo orbis cœpe
 rit discludere. i. in diuersas partes claudere **H**erea. i. deum marinū **D**on
 tho. i. mari **E**t canebat qualiter orbis cœperit paulatim sumere formas
 . i. figuras rez: et canebat sicut terrę stupeant. i. mirant̄ solem lucefcere. i.
 lucem emittere nouum. i. insolitū: et ip̄e canebat sicut hymbres. i. pluuie
 cadant. i. decidant altius. i. ab ethere summotis nubibus. i. eleuatis nubi
 bus in altum. et ip̄e canebat sicut siluz. i. nemoza incipiāt surgere. i. cres
 cere p̄muz. i. a principio: et ip̄e canebat cūqz. i. quo tpe animalia rara. i.
 pauca aialia errant. i. vagant̄ per montes ignotos. i. incognitos: et ip̄e re
 fert id ē canit lapides p̄zre illius mulieris tactos id ē piectos post se: **E**t
 canit **S**aturnia regna id ē diluuium ipsius saturni: et ip̄e canit hinc id ē

post hoc quoddam genus hominum. i. originem humane nature et primordia id est
inicia rerum. i. unde omnes res ortum duxerunt. et ipse refert narrat. volucres. i.
aves caucaseas. i. a caucaso monte dictas. et ipse refert fructum promethei.
i. illius astrologi. et ipse silenus adiungit hylam. i. illum puerum relictum. i. sub
mersum in fonte quo. i. in quo fonte nauis. i. nauigantes clamassent. i. clamando
vocassent ita ut omne litus sonaret. i. resonaret illas voces deiectas scilicet
hyla hyla. et ipse silenus solat. i. solat pasiphen. i. uxorem mynois regis
amore iuueni. i. propter amorem vniuersi tauri. fortunata. i. fecundem si nunquam
armenta. i. tauri fuissent. et ipse sic canebat. ah ego. i. o mulier infelix. i.
misera que dementia. i. stulticia cepit. i. decepit te. nam preterites. i. ille filie im
plerunt. i. replerunt agros falsis mugitibus. i. falsis vocibus. tamen nulla earum
secuta est tam turpes cubitus. i. tam mala nubia pecudum. i. taurorum
quauis ille timuissent aratur. i. iugum collo. i. in collo. et quis ipse quis fuisset
i. quis fuissent cornua in fronte leui. i. plana fronte. et ipse Silenus canebat
ista verba **A**h ego infelix. i. misera tu nunc erras. i. vagaris in motibus et il
le. i. taurus suffultus latus niueum. i. huius latus niueum. i. candidum in hya
cyntho. i. illa herba ruminat. i. digerit herbas pallentes. i. pallidas sub il
le. i. illa arbor nigra. i. umbrata. aut. i. vel ille taurus sequitur aliquam. i. vac
cam in magno grege. i. in magno armato bouum: et vos nymphae dicite. i.
cretenses claudite. i. claudatis saltus. i. saltationes nemorum. i. siluarum. si que
vestigia bouis. i. tauri errabunda ferant sese. i. veniant obuia. i. facta in ob
uiam nostris oculis forsitan aliquam vacca producant. i. ducant illum taurum cap
tum amore vniuersi vacce in herba viridi. aut secutum armata. i. alios bo
ues perducant inque ad stabula corinthia. i. cretensia. et ipse silenus canit pu
ellam. i. **A**thlantiā miratam. i. que mirata est mala. i. poma hesperidum
i. poma aurea. et ipse silenus circumdat. i. narrat pherontiadā. i. sorores
pherontis esse mutatas musco. i. muscum corticis amari. i. acerbe. et ipse si
lenus erigit. i. eleuat alnos. i. arbores pceras. i. altissimas solo. i. a terra.
Et silenus canit ut. i. quemadmodum vna sororum. i. vna musarum duxerit in mo
tes aonas. i. in montes parnasi **G**allū. i. illum poetam errantem ad flumina
i. aquas parmissi. i. illius fluuij. et silenus canit ut omnis chorus. i. omnis
populus phoebei. i. illius dei. assurrexit. i. honorem fecerit viro. i. **G**allo. et
silenus canit ut lenus. i. ille pastor ornatus crines. i. habens crines orna
tos apio. i. illo flore amaro. et ornatus floribus dixerit. i. protulerit diuino
carmine hęc verba sequentia illi. i. **G**allo **M**use. i. nymphae dant tibi
hos calamos. i. istas phystulas: tu accipe illos quos calamos muse dede
runt ante poetę spiritus **A**sergo. i. de illa ciuitate. i. hesiodo seni. i. antiquo qui
bus calamis ille **L**ynus vel hesiodus solebat deducere. i. deorsum ducere:
ornos rigidas. i. illas arbores duras cantando. i. modulando illis calamis
et o **G**alle dicat. i. canat origo. i. principium nemoris **S**yrneci. i. silue dedi
catę **A**pollini: ne quis sit lucus. i. ne aliquod sit nemus quo. i. de quo **A**
pollo iactet se. i. glorię plus. i. amplius quid loquar. i. quid debeo dicere
aut loquar. i. canat **S**cyllam. i. filiam **N**ysi. i. illius regis quam. i. **S**cyll
lam succinctam. i. circumdatam inguina candida. i. illas partes candidas mon
stris marinis. i. canibus marinis: fama secuta est. id est de qua dixit ipsam
vexasse. i. verlasse rates dulichias. i. naues **A**lixis quam fama secuta est

laccraffe gurgite id est in mari alto id est profundo. nautas id est nauigātes timidos canibus marinis id est illis monstris. ¶ Aut quid ego loquar. id est dicā ut Silenus narrauerit artus id est membra Theri id est regis therei mutatos id est variata ppter dapes: quas dapes. i. que cibaria z que dona Philomena. i. vxor sua parauit id est parauerit illi thereo. z silenus canit quo cursu id est qua velocitate ille Thereus peruenit deserta. s. loca. z quibus alis. i. cum quibus alis ille thereus infelix id est miser volitauerit super tecta sua z ille. s. silenus canit. i. narrat omnia que Eurotas id est ille fluius que beatus. i. foelix audijt. i. audiuit Phœbo quondam meditate id est canente. z canit omnia que eurotas supple iussit suos lauros id est illas arbores ediscere id est pphendere. z valles pulse id est percusse referunt illa dicta a sileno ad sidera. z ipse Silenus canebat donec vesper iussit id est pcepit cogere id est includere oues stabulis et donec iussit referre numerum id est reducere numerū. z canebat donec vesper processit id est venit olimpo id est ab illo monte. inuito id est nolente quia ille mons libenter audiebat armoniam cantus ipsius Sileni.

¶ Prima syracusio. Titulus huius Eglogę est fauno z satyroz silenorum delectatio. z sunt Fauni dñ pastoz. satyri vero sunt parui dij rephensores. sileni sunt dij incubi. Ista eglogam fecit Virgilius principaliter ad laudem Varri amici sui: z sepe fuit decantata in cytharis qz delectabilis est z iocosa. Et primo excusat se ppgilius qz sub stilo bucolico decantat laudes varri. Possit ei rephendi eo q non ē vsus stilo grādiloquo. de igit q non ē rephendendus stilius bucolicus: qz talia priā z principal' musa dignata est ludere vel cantare vsu syracusio. id est musa sicula locuta ē per Theocritum poetā qui erat de syracusa ciuitate. z est siracusius deriuatio gręca qz latine dicitur siracusianus. Iste em̄ theocritus fecit bucolica z ipsum insecutus ē virgilius in hoc ope bucolico quod intelligit nūc p siluas z nemora. ¶ Cū canerem. i. qñ pponerem scribere eneidē z gesta reguz romanoz apollo cynthius diuertit aurem meā a carmine heroico. Et de notanter apollo: qz ipse ē deus carminū. Et dicitur cynthius a monte cintho vbi colit z vbi nutritus fuit anteq̄ esset deificatus. Per hoc vult dicere q qñ volebat scribere eneidem Octavianus iussit eum describere bucolica et iocosa carmina. ¶ Admonuit pastorem. i. dixit Virgilio Tityre oportet pascere pingues oues id est dicere carmen bucolicū deductum id est bene digestum z subtile. z est trāslatio sumpta a lana bñ carpinata q̄ deducendo subtiliat. ¶ Nunc ego. Ponit aliā excusationem qz multi alij erūt qui dicent laudes z plia Varri qui obtinuit contra germanos z acquisiuit magnam gloriā z pecuniam maximā. qui varrus procurauit Virgilio q̄ plurimos honores z fauores apud cesarē. ¶ Non iniusta cano. Ponit aliā excusationem qz ex pcepto cesaris vtitur stilo bucolico. ¶ Si q̄s tamen. id est quāuis iste stilius non sit grādiloquus sed bucolicus z humilis sicut mirica est arbustum humile tamen in eo videbuntur laudes varri. ¶ Nec phœbo. id est nullum carmen est delectabilius cesari qm̄ illud quod est intitulatum de Varro. Et est alia excusatio Cesar multum dilexit Varz: z libenter audiuit carmina de eo facta. siue bucolice siue alitero quicūq̄ mō scripta. ¶ Pergite pierides. Hic ppgilius vocat pierides

.i. musas q̄ sunt in monte pyreneo vt cārent z dicāt illa que silenus dicit
pueris. z ponit hinc noīna pueroꝝ quoꝝ vnus vocabat̄ Chromis z alius
mnasylus q̄ secum hēbant vnā puellā sociā z **Nympham** q̄ vocabatur
Egle. isti tres petebāt carmen a sileno poeta vel deo incubo. **Et** est no
tādum q̄ varrus z **higilius** studuerunt sectā epicuri p̄hi sub **Sirone** do
ctore. ideo p̄pter vicinitatem vocabuloꝝ per selenū intelligit syronem lo
quētem: z per **Chromin** z mnasyllū intelligit se z **Clary**. z adiungit pu
ellam ad ostendēdum sectā epicuream que posuit foelicitatem in delecta
tionibus corporeis. **Et** quidam ibi habent p̄sum truncatum. **Chromis**
mnasylus egle. sed non est p̄sus immo est quidā titulus p̄tinens noīa per
sona z sequētium. **Silenū** pueri. i. isti pueri p̄dicti. s. **Varrus** z **higilius**
viderunt silenum. i. syronem mḡm suum iacētē in antro. **Et** describit
hic **higilius** vnum hoīem ebrium. **Epicurei** em̄ ponebāt foelicitatem in
delectatione ciboꝝ z venereoꝝ: vt dictum ē. **Et** ergo q̄ ille mḡm tātum po
tauerat q̄ dormiebat in antro: qz ceciderat in foueā z tam alte leuauerat
nasum suum in potādo q̄ sertum suū. i. laurea magistralis ceciderat a ca
pite z **Catharus** i. gobelētus vel vas aptuz ad poculū ceciderat ex alia q̄
te et habebat ansam attritā frequenti tractatione. **Aggressi** nam sepe. i.
isti pueri sunt aggressi ad illum senem cū egle puella: z qz ipse senex sepe p̄
miserat eis carmina sed soluere recusabat. ideo in se p̄spirauerunt ligare
pedes z manus eius z nunq̄ eum dissoluere donec daret eis promissā se
pe carmina. **Cœperunt** igit̄ **higas** ex quibz erat facta corona et ex illis **hig**
gis ligauerunt eum vt p̄posuerāt. **Egle** at̄ musa pulcherrima cœpit mo
ra z intinxit eius faciem. **Ille** dolū ridens. i. ille mḡm silenus videns se d̄
ceptum risit nec verecundatus est qz p̄m sectā epicuri non erat verecunduz
inebriari. z **Et** ad pueros. quo vincula neccitis. i. soluite me eodem iure q̄
ligastis qz pro dilectione dz vobis sufficere vidisse me ebriū z ligatum. et
Et etiam **Et** qz fauni nymphe z sileni non vident nisi qn̄ volunt. soluite er
go me z dabo vobis ambobz carmina q̄ vultis. sed socia v̄a. s. egle hēbit
aliā mercedem q̄ carmen. s. stupz quod **higilius** d̄t. verecunde. **Sil** inci
pit ipse. i. his dictis silenus incipit dicere carmen qd̄ sequit̄. **Cum** verō
.i. qn̄ silenus incepit cātare tunc carmen suū erat tam suaue z tā iucundū
q̄ oīa coreabāt. s. fere siluaz montes z nemora. **Et** **Et** in numez qz sal
tātes in coreis mouent̄ p̄m mensurā carminis. z ē motare frequētatiū de
moueo moues. **Nec** tm̄ **phoebo** i. mons p̄uasus vbi adorat̄ **phoebus** in
thessalia non h̄nt tm̄ gaudium cātante ibidem **phoebo** q̄ntum gaudium
habuerūt montes z siluz cātante **sileno**. nec **ismar** z **rhodope** montes thra
cie. **In** quibz cātavit **orpheus** tm̄ gauisi sunt ex carmine **orpei** q̄ntum ex
carmine **sileni**. **Vāq̄** canebat. **Hic** reddit cām illius **leticie** qz canebat
silenus quō mundus incepit z ex quibz p̄ncipijs p̄stat oē quod ē. z quō se
mina rez fuerūt coacta per inane. **Uñ** de rez origine sic h̄etur in **phiscis**.
Diuersę fuerunt **phoz** opiniones qz **Anaxagoras** dicebat omnia fieri ex
igne. z **Thales** milesius ex humore. **Ideo** vocāt poetę **Oceanum** p̄m̄
Alij ex quatuor elementis sicut **Empedocles**. **Sed** epicurei dicunt duos
esse rez p̄ncipia. s. corpus z inane. **Dicūt** etiam corpus esse. **Archomios**
id est paruas partes indiuisibiles que apparent in radijs solaribus. z vō

cauerunt inane illud spacium in quo sunt athomi. **D**onatus etiā sapiebat istam sectā quādo dixit nomen significare corpus aut rem. qz corpus vocat rem sensibilem. rem vero vocat illud quod non sentit. z qz omne qd est: aut est p̄tens aut p̄tentum. ideo ex istis duobus sunt q̄tuor elementa z ex elemētis sunt mixta. ideo d̄t q̄ ista duo sunt semina terraz. **E**t anime. i. venti vel aeris ignis z aque. **V**ocat etiā aerem aīam vel ventum aut spūm. **L**iquidi. i. puri z postea totus orbis creuit ab istis. **C**anebat etiā quomodo mundus incepit crescere z accipere diuersas figuras. **I**taqz nouum. i. canebat quomodo sol incepit lucere. z est luceo i cho / atuum de luceo luces. **A**ltius atqz cadant. i. canebat quomodo fiebat pluuiā ex vapore aquoso eleuato sursum z cū frigiditate medię regionis aeris concreto z in guttas p̄stricto que a sua pluralitate dicūtur pluuiā. **R**ara per ignotos. i. canebat quomodo aīalia inceperunt discurrere p̄ montes nouos z ignotos. **H**inc lapides. **H**ic tāgit fabulam de origine mundi quā late ponit **O**uidius in p̄mo metamorphoseos. loquit̄ em̄ hic ad p̄ucros p̄dictos. p̄ucri at̄ delectantur in fabulis. fabule etiā in parte inuente sunt ad delectatōem. **I**lla at̄ fabula d̄t q̄ post diluuiū pyrha z deucalion remanserunt soli. sed a phoebo habuerūt oraculum seu respōsum ore prolatū q̄ mulier proijceret post se lapides. z similiter vir. z ex lapidibus mulieris debebant nasci mulieres. z ex lapidibus viri nascituri erāt mares. **S**aturnia regna. **H**ic mutat̄ ordo fabule: qz p̄imum diluuium nō fuit tpe saturni: sed tempore egidis regis thebanoz. **S**ecūndum vero diluuiū fuit tpe deucalionis z pyrhe. **C**aucaseasqz. id est silenus canebat quō in caucaso monte altissimo a slyzioz. **M**ercurius deus eloquentię. deus rōnis. deus prudentię ligauerat ad petrā promethcum: cuius cor corrodēbat aquilarz cā huius fuit q̄ cum oīs ignis ex iouis istitute eēt extinctus in terris. **S**incrua dea sapie. dedit p̄siliū prometho vt cum q̄dam facula furaret̄ ignem phoebi z ipsum dedit hoīb. iō d̄j fuerunt irati z immiserūt mundo famem. p̄ quaz fictionem intelligit̄ q̄ p̄methcus fuit prudētissimus astrologus. z p̄m̄ docuit assyrios astrologiam: quā studuit in monte caucaso cum maxima sollicitudine z cura peruigili. q̄ intelligit̄ per aqlam corrodētē cor. qz cura d̄t quasi cor vrēs. **I**ste p̄methcus p̄silio minere furat̄ est ignem solis. i. cognouit p̄ rōnes naturales quō generatur ignis in aere. z ostendit hoīb. quō p̄t ignis generari in terris ex collisione duoz corpoz solidoz sicut in fusillo. **E**nde irati d̄j miserūt famem in terram: quia ex visu ignis generatur fames q̄n. i. bellatores incenderunt vrbes z villas. z etiam si hoies oēs vacarēt ad fabricam auri z argētī totus mundus efficeretur sterilis z famelicus. **H**is adiungit hylam. id est silenus adiunxit p̄dictis hystoriam hyle qui fuit quidā speciosus puer quem amauit hercules qui iuxta misia ciuitatem q̄n vada bat equos submersus est: quem fecit q̄ri hercules p̄ nauas clamātes z altis vocib. dicentes. **H**yla hyla. z nō est inuentus locus eius. **E**t fortunatam. id est canebat etiam silenus de **P**asiphę vxore regis minoyz que concubuit cum tauro contra quam exclamat: quia turpissime amauit z dicit. **A**h virgo infelix. **E**t est ah interiectio fremoris sicut sy vel poꝝ. **P**asiphęn autem meretricem vocat virginem non a

prute sed ab gratis viriditate. ¶ **P**retides impleunt. Iste pretides fuerunt
filie **P**reti et **A**nchiopie que filie arroganter presumpserunt dicere se esse in/
noni pulchriores. quare **J**uno indignata immisit in eas talem fantasiam
q̄ semp putabāt se esse vaccas. credentes se h̄re cornua et tinentes aratra.
Nulla tñ eaz commisit tam turpe onubium: sicut fecit **P**asiphe. et in hoc
vituperat eam plus q̄ pretides. Et capit ibi leui pro plano et habet pri/
mam longā. **J**uxta illud. Pro plano leui: pro leuitate leui. et est vltima
de pretides breuis more grecoꝝ. sicut in primo eneidos. ¶ **A**h ego infelix
Exclamat itez. Tra eius infortunium vocās eam h̄ginem sicut prius:
dicens. tu ego infelix erras et vagaris nunc in montibus. et taurus ami/
cus tuus iuxta te cubās super latus in herba molli. s. hyacinto vel alia
herba ruminat herbas virides. vel forte sequit aliquā vaccam in aliquo
grege in silua cortines in qua cortine fuerunt aliqui stabula armentoz
solis. Et non dicit q̄ ille taurus sequatur aliquā vaccam in nemore gno/
sio quia **D**ynos maritus **P**asiphes ibi regnabat. ideo taurus non au/
debat illuc accedere. Et in his videtur **P**asiphe sperare liberari a tauro
et ipsum dimittere quādiu ruminat et quādo sequit alia armenta. ideo p̄/
catur **N**ymphas predictas vt claudāt tauro saltus nemoꝝ. s. introit⁹ vel
exit⁹ eoꝝ. Et dñr silue saltus: q̄ ibi falliant animalia siluestria. **Ru**/
lose est ps gutturis ad quā animalia mittunt itez herbas quas pri⁹ gu/
lose sumserunt. et ruminare est herbas sic digerere. ¶ **T**um canit hespe/
ridum. Filie **A**thlantis vocatę fuerunt hesperides. q̄ regnauerunt in he/
speria. inter q̄s fuit vna nomine **A**thlētis cursu potissima que interfecit
multos maritos quos currando supauit. sed **P**oemenes eā deuicit i cur/
su in prute pomoz que sibi dedit venus. vt latius habet sup tercio enei/
dos. **S**ilenus ergo canebat istā hystoriam. s. quomodo **A**thlētā miraba/
tur illa poma. ¶ **T**um phetontiadās. i. **S**ilenus canebat quomodo fi/
lie solis desiebāt mortem **P**hetontis fris sui. et mutatz sunt in alnum ar/
borem vel in populū: vt habetur decimo eneidos. ¶ **T**um canit errātem
id est silen⁹ canebat quōd **G**allus poeta fuit effectus poeta et diuinatoꝝ. vñ
gallus semel ambulabat iuxta parmessum fluuiū **B**oecię grece regio/
nis qui parmessus h̄z multa brachia. ideo d̄t **P**armessi ad flumina. Et tē/
assumpsit eum quidā nymp̄ha in montes aonas vel aonos. et est aonas
accus greceus et possessiuus. et in illis montibus **L**inus filius **A**pollinis
dedit sibi coronā magistralem et calamos musicales: quos prius dederat
euidā antiquo poetę de **A**lcra ciuitate. s. **E**uphorioni q̄ fecit quidā car/
mina de certamine calcātis: et mopsi in grince nemore de pericia diuinan/
di. sed mopsus obtinuit qui melius diuinauit de paritate vel imparitate
pomoz cuiusdā arboris. et ex dolore confusus calcas interijt. sed **G**allus
de quo est hic sermo trāstulit in latinum carmina illius **E**uphorionis ci/
uis **A**lcrai: qui euphorion carmine letificabat ornos et alias arbores.
¶ **Q**uid loquar an scilla? **Q**u: fuerunt **S**cille. vna fuit filia **N**ysi et alia
phozci. sed poetice hic accipit vnum pro alio. s. scilla nysi pro scilla phoz/
ci sicut in **G**eorgicis. domitus pollucis habentis i. castoz qui fuit domi/
tor equoz. **S**cilla em̄ filia **N**ysi nō fuit mutata in monstꝝ marinuz. sed
filia phozci. **S**cilla at̄ filia nysi regis megarensiū mutata fuit in a laudā.

et p̄ suus in nysum auem sui nois. de q̄ scilla sic mutata ⁊ de p̄e suo solz
dici. Nō est tuta nisi sine nysō filia nysi. qz nysus semp̄ prosequit scillam
id est alaudā. ⁊ scilla nysi ē regimen supplementi. sicut **Valida** samsonis
Quā fama secuta est. i. fama de istam scillā phasse ⁊ infestasse naues
vlixis redeuntis a bello troyano. ⁊ ē dulichius adiectiuū possessiuū regi
onis in q̄ regnabat vlixes. **Aut** vt mutatos. i. silenus canebat quomō
membra thesi regis thracie fuerunt mutata ⁊ turbata p̄ter **Dapes** q̄s
sua vxor dedit sibi comedendas. **Et** capit nomen pro noie sicut prius scz
Philomena pro progne sorore sua. **Unde** thereus duxit progne in vxo
rem suā que erat filia pandionis regis **Athenaz**: que rogauit maritū su
um vt iret athenas ⁊ adduceret sibi suā sororem videndā. i. **Philomenaz**
quā cum **There** adduceret violauit eā in via. ⁊ ne ipsa eum accusaret in
via absedit ei linguā. dimisitqz eā in nemore. ipsa tñ de pprio cruore scri
psit in veste quā misit suę sorori quicquid sibi p̄tigerat. vel melius sc̄psit
acu in tapetis. **Que** cum p̄cepisset scelus patratum accepit **Ichim** filiū
suum de thereo: quem interfectū ⁊ bene coctum dedit p̄i suo comedēduz
Qui p̄i instātissime querenti vbi erat **Ichis**: m̄i respondit. **Quod** per
intus habes. i. filius tuus est in ventre tuo. **Quo** audito pre despatione
therei fugit in solitudinem tanq̄ furiosus. **Sic** isti q̄tuor mutati sunt in
aues. i. thereus in hupupā fedā auem. ichis in phasianū volucrem come
stibilem. progne in huzundinē auem instabilē. ⁊ philomena in lucinā auē
canoram. **Et** sic p̄z q̄ philomena accipit in textu pro progne sorore sua.
vel pro seipsa qz ipsa fuit occasio dandi illas dapes. **Omnia** que phoe
bo. i. silenus canebat oīa carmina: que phœbus cantauit in **Surota** flu
uio laconum qui erat phœbo p̄secratus. iuxta quem sunt lauri plurime
qz arbores phœbi quas docebat phœbus sua carmina. **Ille** canit. id est
quādo **Silenus** canebat: valles resonabant vsqz ad celum. hyperbolice
loquendo. **Cogere** donec oues. id est canebat vsqz ad vesperam. sed sol
quasi inuitus tendebat ad occasum propter delectationem quā habebat in
illo cantu.

Interloquutores Delibegus Corydon Thirsis
egloga Septima. **Delibegus.**

Iorte sub arguta considerat ilice daphnis:
Cōpulerātqz greges corydon ⁊ thirsis in vnum.
Thirsis oues: **corydon** dissentas lacte capellas.
Ambo florentes q̄tatibus: **arcades** ambo:
Et cantare pares: ⁊ respondere parati.
Hic mibi dum teneras defendo a frigore myrtos
Vir gregis ipse caper deerrauerat: atqz ego daphniam.
Aspicio: ille vbi me contra videt ocuis inquit
Huc ades o melibge: caper tibi saluus ⁊ hedus.
Et si quid cessare potes requiesce sub vmbra

Huc ipsi potum venient p prata iuuenti.

Hic viridis tenera pterit barundine ripas

Myntius: eqz sacra resonant examina quercu.

Quid facerem: neqz ego alcipem nec phyllida habebam

Depulsos a lacte domi que clauderet agnos:

Et certamen erat corydon cum thirside magnum.

Posthabui tamen illoz mea seria ludo.

Aternis igitur contendere versibus ambo

Lepere. alternos muse meminisse volebant.

Dos corydon: illos referebat in ordine thirsis.

Construe sic. **D**aphnis. i. ille pastor pederat. i. susterat forte id est a ca
su sub ilice. i. sub illa arbore. arguta. i. sonora. **C**orydon. **T**hirsis illi
duo pastores pulerant. i. congregauerant greges. i. armenta in vnum. et
thirsis. i. ille pastor pulerat oues. **C**orydon pulerat capillas id est ca
pras distentas id est plenas lacte. **C**orydon. **T**hirsis erant flo
rentes etatibus. i. iuuenes. **A**rcades id est pastores arcadie
et ambo erant pares id est equales cantare id est ad cantandum. **A**mbos
erat parati respondere hic. i. in isto loco dum defendo. i. prohibeo. **D**er
thos. i. illas arbores teneras id est molles a frigore. i. frigiditate. caper vir
id est masculus gregis. i. armenti deerrauerat id est deuiauerat. **E**go as
picio illum **D**aphnim pastorem. **V**bi. i. postqz ille **D**aphnis videt. i. as
picit contra id est econtrario. ipse inquit id est ait. **M**eliboe ades huc.
id est veni huc ocius. i. citius caper est saluus tibi **H**edi id est capri. et si
potes cessare aliquid id est dimittere laborem requiesce sub umbra. **I**u
uenci. i. ipsi boues venient huc potum id est ad potandum per prata id est
per agros. **M**yntius. i. ille fluuius pterit id est cooperit ripas virides ha
rundine ia est calamo tenera id est recenti. **E**xamina id est apum pgrega
tiones resonat id est murmur faciunt quercu sacra. i. de illa arbore psecra
ta. **Q**uid facerem in isto loco: quia ego non habebam alcipem. i. illa pu
ellam neqz phyllida. i. amasiā illā que clauderet id est includeret. agnos
depulsos remotos a lacte id est ab vberibus matris. **C**orydon erat id est
habebat magnum certamen id est magnū iurgium cum **T**hirside id
est cum illo pastore. **E**go posthabui id est postposui mea seria id est me
as delectationes. **L**udo id est ioco ambozū duozū. **A**mbos coepere id est
incepterunt contendere id est certare. versibus alternis id est alternatim di
ctis. **E**t muse id est deo. volebant id est cupiebant. meminisse id est me
morasse versus alternos. **C**orydon referebat id est proferebat hos vers
sus. **T**hirsis referebat illos versus in ordine id est per ordinem. **F**orte
sub arguta. **H**uc egloge pponitur talis titulus. meliboeus **C**orydon
thirsis tamen in textu pro meliboeo ponitur **D**aphnis **T**hirsis **C**orydon
duo pastores. i. thirsis **C**orydon qui certat inuicem **E**t vocant daphnim
vt audiat eoz certamen. **E**t volunt aliqui intelligere p daphnim cesares
et per coridonem virgilium. **E**t per thirsim inimicos virgilij. **E**t vincuntur

sicut fuerunt bauins et meuius poetę miseri. Sz ergo forte. i. fortuitu et ē
ablatiuus de fors alias non staret plius. daphnis sedebat sub ilice arbo/
re arguta id est sonora resonanti vel stridenti. sed a libi argutu; significat
breue sicut in georgicis. argutu; caput. p daphni at intelligitur quidā
diuinus qui fuit filius mercurij. **C**ompulerāt id est congregauerāt in
vnum id est simul. et est prolepsis. **T**hirsis oues id est thirsis cōpulerat
oues et corydōn capras distentas lacte. i. plenas qz plena vbera distendū
tur. **A**mbō florentes etatibus. i. iuuenes archades. ambo id est non ve
re de archadia qz res agebatur in mantua que non est in archadia. sed ar
chades id est sapientes sicut si essent de archadia vnde fuerunt multi phi
losophi. **E**t cantare pares. i. erant in scientijs equales et parati respōde
re. **H**ic mihi. i. quādo colligebam myrthos teneras in estate pro ouib;
ne corumpātur a frigore hyemis. **V**ir grigis. z capitur ibi vir abusi
ue qz solum pertinet hōi. sed tunc aspicio daphnim. z ipse me vocauit o
melibœe. i. o p̄gili qz nunc capis melibœus pro p̄gilio. **A**des huc. i. veni
qz non solum caper est tibi saluus. imo z hedi. i. p̄res mantuanū et eoz fi
lij quod daphnis certificabat tanq̄ diuinus poeta. **E**t si quid. i. scio te eē
viz laboriosum. tñ si potes cessare et quiescere a labore requiesce meuz
sub umbra. **D**uc ipsi potū. i. mancas hic qz locus est delectabilis quia
hic est m̄tius circūdatas harundine z herba viridi z est p̄ria abundans
melle qz sunt examina. i. societates apū in quercu. **Q**uid facerē. hic p̄gi
lius tacite excusat se nō posse hic morari. qz non h̄z hic suā iugem sicut
h̄nt illi duo certatores q̄ gubernaret agnos suos z maxime qz longum z
magnū est certamē. **P**osthabui. i. postposui meā neccitatem q̄rendi ca
p̄z ludo eoz. i. vsibus eoz: qz dictū est prius. ludere q̄ vellem. **A**lternis
.i. musę volebant qz ego fuarem oīa dicta eoz. **D**os corydōn. i. corydōn
incipiebat hos plius z thirsis m̄debat.

Nymphę noster amor libetrides: aut mihi carmen

Quale meo codro concedite: proxima phębi

Versibus ille facit: aut si non possumus omnes:

Hic arguta sacra pendebit phystula pinu

Construe. o nymphę libetrides. i. sic dictę exñtes noster amor. i. nrę deli
cie p̄cedite. i. date mihi corydōni tale carmen quale dedistis meo codro. i.
illi poetę: qz ille codrus facit carmina proxima. i. similia vsibus phębi
id est illius dei. aut si non possumus facere oēs plius similes phębi versi
bus phystula arguta id est sonora pendebit in pinu id est illa arbor sa
cra id est consecrata. **N**ymphę noster amor. **H**ic incipit corydōn z in
uocat nymphas. qz vt dicit varro nymphę z musę idem sunt qz aq̄ in mo
tu suo faciunt musicā. z dñr libetrides a libetrio fonte vbi colūtur nym
phę. orat ergo nymphas vt concedāt sibi facere talia carmina qualia fa
ciebat codrus qui faciebat plius similes vsibus phębi. **A**ut si non pos
sumus. qz postea dicit. non oīa possumus oēs. ideo orat vt si nō possit o
nes plius facere similes versibus codri saltē pro sacrificiozum munere
suspendet phystulam suā ad pinum sacra quę est arbor consecrata matri
deozum.

Thirsis

61

*He Arcades laudari paratur si fa amaro se betam tunc
cantur - bla pda odriati za slre*

*po 26 ap rozano panti cur rahu
partid rom*

donat

Pastores hedera crescentem ornate poetam
Arcades inuidia rumpantur vt illa codro.
Aut si vltra placitum laudarit: bacchare frontem
Singite: ne vati noceat mala lingua futuro.

Construe. o pastores arcades ornate id est adornate me poetam crescentem. i. nascentem. hedera id est illa herba vt illa id est viscera rumpantur id est frangant. inuidia id est propter inuidiam. codro id est illi poete
Aut si ille laudarit id est laudauerit. vltra placitum id est vltra q̄ placeat mihi. cingite id est ornate. frontem id est caput bacchare id est illa herba ne mala lingua noceat vati id est poete. futuro id est mihi qui sum futurus poeta
Construe. o pastores hedera. **H**ic thirsis respondet corydoni p̄ qua tuor p̄sus z loquit humiliter non dicens se poetam nisi solum incipientē et sibi displicet q̄ iam corydon orauit fieri similis codro id est cornificio. in arte poetrie. ideo orat pastores archadie vt det sibi coronam ex hedera ex qua coronabant poete: quia semper viridis est. sicut zicamina merent gemitatem. **A**t petit illam coronā sibi dari vt codrus p̄ inuidiā crepetur medius: quia inuidus plus nocet sibi q̄ inuidioso. z quia inuidia ē inter pares z inuidia respicit in alter. ideo ostendit se maiorem vel parem codro. **A**ut si vltra id est si codrus derisorie laudauerit me ad vituperationem. o pastores archadie cingite frontem meam bacchare. i. herba que valet p̄tra fascinum: siue est aspericon herba p̄forata vel herba sancti **S**oannis que d̄ fuga demonum. ne vana id est ne lingua inuidia codri noceat mihi.

Corydon

Setosi caput hoc apri tibi delia paruus
Et ramosa mycon viuacis cornua cerui.
Si p̄prium hoc fuerit leui de marmore tota
Puniceo stabis suras euincta cothurno.

Qua d̄ postquam p̄d r̄

Construe. o delia. i. o dyana mycon. i. seruus tuus. paruus. i. iuuenis dabit tibi dono caput apri setosi. i. habentis setas. z dabit tibi cornua ramosa. i. ramis plena cerui viuacis. i. illius animalis diu viuentis. z si h̄ sc̄z donum meum fuerit p̄prium. i. si tibi placet. s. tu stabis id est eris tota de marmore leui id est plano dico. euincta id est ornata. suras cothurno id est illo calciamento. puniceo id est rubeo colore tincto
Setosi **H**ic loquitur **C**orydon ad **D**yanam quatuor p̄sibus dicens q̄ **D**yon iuuenis pastor seruus z nepos suus dabit munera **D**yanę que est dea venatorum. dabit enim sibi caput apri z cornua cerui viuacis id est diu viuentis. quia sicut dicit **P**linius in hystoria naturali. **C**eruus senex querit serpentem. z ex respiratione anhelitus trahit eum de foramine. z ipsuz comedit. z in illa p̄mestione viuiscit z resumit vigorem. **S**i p̄prium fuerit. i. si acceptum fuerit tibi mihi dare munus quod peto: faciam tibi statnā de leui marmore. i. plano z terso. z dabo tibi caligas paniceas id est purpureas. z est cothurnus calciamentū vtriusq̄ pedi aptum. ideo d̄ cothurno in singulari z suras. i. tibias in plurali. et pertinebāt poetis z venatoribus.

Thirsis

Sinum lactis z hęc tibi liba priape quotannis

Expectare sat est: custos es paupis horti.

Puncte marmoreum p tpe fecimus: an tu

Si fetura gregem suppleverit: aureus esto

Construe. o priape. i. o deus hortoz sat e expectare. i. satis expectasti si
nū lactis. i. vas plenū lacte z hęc liba. i. hęc sacrificia q̄tannis. i. singulis a
nis z tu es custos horti. i. agri paupis z nos fecimus te marmoreū. i. ima
ginem tuā marmoreā pro tpe **S**i tñ fetura. i. nutrimentum vel ptus sup
pleverit. i. augeat gregem tu esto aureus. i. faciā tuam statuam auream

Sinū lactis. Dicit thirsis facit votū priapo deo hortoz. z dicit q̄ tempe
sue paupertatis habebat eius imaginem marmoreā in horto paupere: et
p̄nta bat ei munera pua. s. sinum lactis vel placentas q̄ in estate iocose co
medunt in horticis. z fm aliquos sinum p vase est neutri ḡnis p̄ma longa
Seruius tñ z greci dicunt sinus qz sp̄ est masculini ḡnis. sed pro vase est
prima longa z p gremio p̄ma breuis. iuxta illud **R**eplet manna sinū la
ctisqz coagula sinum. z est sp̄ quartę declinationis. et in sinu abrahę. z p
vase sinus est vas in quo colat lac mulsuz. **D**icit ergo thirsis ad deū hor
ti. o priape iam satis expectasti sinum lactis et liba: z fuisti horti custos
pauperis. **S**ed si muse vellent mihi dcedere quod postulo ego tibi faciā
statuam aureā scz si sum diues. z si fetura. i. nutrimentū a fouendo supple
at gregem. i. administret z augeat gregē.

Nerine galathea thimo mihi dulcior hyble:

Candidior cygnis: hederā formosior alba

Cum p̄mum pasti repetent p̄sepia tauri:

Si qua tui corcydonis habet te cura: venito.

Construe. galathea. i. amica mea nerine. i. nereī filia est dulcior. i. sua
uioz mihi corcydoni thimo. i. illa herba hyble. i. illius opidi z galathea e
mihi candidior cygnis. i. illis auibz et est formosior. i. pulchrior hederā. i.
illa herba alba. i. candida. z o galathea si qua cura. i. aliquis amor tui co
rcydonis id est tui amatoris hz te. i. te detineat venito. i. veni ad eū cū tau
ri. i. illa aīalia pasti. i. saturati repetent. i. querent vel redibunt ad p̄sepia
. i. ad stabula sua

Nerine galathea **H**ic loquit corcydon certādo de pul
chritudine amicę. z dicit q̄ nerine. i. galathea filia nereī e sibi dulcior qm̄ sit
thimus apibz in illo opido vbi est abundācia thimi herbę quā diligunt
apes. z est nerine patronymicū grecum qz f̄eminina patronymica termi
nantur in ne sicut nerine: aut in ias sicut pelias. aut in is sicut colehis

Candidior. i. albior illa auę. s. cygno z pulchrior q̄ hederā alba cuius
lignum est pulchrius q̄ hederę nigre **C**um p̄mum. **D**recaī corcydon a/
micam suā nerinem vt veniat ad eum qm̄ tauri erunt pasti. saltē si habe
at curā corcydonis vel diligit eū.

Immo ego sardonis videat tibi amarior herbis

Horridior rusco. piecta vilior alga.

Si mihi non hec lux toto iam longior anno est.

ad domū
Ite domū pasti (si quis pudor) ite iuueni

Amica mea imo ego videar. i. videri possum tibi id est a te amari
or herbis sardonij. i. de sardonis et videar horridior. i. asperior rusco id est
illa herba amara et videar tibi vilior id est turpior alga id est illa herba p
iecta id est precepta. **S**i hęc lux id est dies ista non est iam longior mihi
toto ano. o iuueni pasti id est saturati ite domū si quis pudor vobis est id
est si quā habetis verecundiā **I**mmo ego. thirsis per trinum loquit de
amica sua dicens qd ipse bene diligit eā sed non diligit ab ea immo ipse est
amarior ei qm herbe sardonice qz in sardonis sunt herbe similes apastro:
que mel faciunt amarissimū et hunc labra hoīs edentis ac si vellet ride
re. et interficiunt hoīem ridendo. **E**t ruscus est herba amara et alga est quā
proijcit mare super littoza ex q̄ stercozatur agri. **S**i mihi non hęc lux.
onidit se amare eā qz vna dies est illi longior ano. **I**te domū. loquit ad
gregē vt redeat domū: qz pudor est tam diu morari in pascua. et hoc dicit qz
sperat qd qm venient iuueni de pascuis sicut prius dicit coridon. cum p̄mū
pasti tunc veniet amica sua.

Coridon

*Camargo non est
ad fontem*
Duscosi fontes. et somno mollior herba:

Et que vos rara viridis tegit arbutus umbra.

Solsticium pecori defendite: iam venit estas

Torrida. iam leto turgent in palmitē gemmę.

Construe sic. vos fontes muscosi. i. herba musco cooperit et tu herba
mollior. i. dulcior somno et arbutus viridis. i. illa arbor q̄ tegit. i. cooperit
vos fontes umbra rara. i. pua defendite id est phibete solsticiū. i. calore
solis pecori. i. gregi: qz estas. i. calor torrida. i. vehemens venit. et gemmę
id est botri turgent. i. inflātur in palmitē leto. i. in ramis vinearū **D**u/
scosi fontes. hic loquit coridon et certat de alia delectatione t̄p̄is estui p̄
cādo qd crescat herba q̄ est mollis ad dormiēdum et qd fontes sunt muscosi
id est herba cooperiat eos. et sunt arbuta frondosa. orat ergo oīa ista sibi
dari vt depellāt solsticiū qz quādo ista nascuntur recedit solsticiū hęc
male et accedit estas.

Hic focus et tede pingues: hic plurimus ignis

Semper: et assidua postes fuligine nigri.

Hic tantū boreę curamus frigora: quantum

Aut numex lupus: aut torrentia flumina ripas.

Construe sic. focus. i. locus ignis est hic. i. in p̄tia mea semp. et tede pin
gues. i. ille arbores grosse sunt semper hic. et plurim' ignis. i. copiosus ig
nis est semper hic. i. in p̄tia mea: et postes. i. pillaria domoz sunt facti ni
gri. i. nigra: fuligine. i. fumo assidua. i. p̄tinuo et nos curamus. i. timemus
t̄m frigora boreę. i. illius venti quātum lupus timet numex ouium et qm
tum flumina torrentia. i. aque abundātes timent ripas. i. littoza **H**ic
focus. **L**oquit thirsis dicens qd per trinum in p̄tia sua semper sunt ignis
et tede pingues: et postes domoz semper sunt nigri ppter ignē assiduū

Et est fulgio nigra sordicies camini. **Hic** tantum boree. id est propt' ignem quem facimus non dubitamus **Boreā**. sicut nec lupus veret numerum ouium. quia bene comedit oues numeratas. vel sicut flumina torrensia non verent ripas quas transcendunt et superuenient: vel contra quos fluctuant. **Cozydon.**

Stant et iuniperi et castaneę hirsute.

Strata iacent passim sua quę sub arbore poma.

Omnia nunc rident. at si formosus alexis

Montibus abeat: videas et flumina sicca.

Construe sic. et **Iuniperi**. i. ille arbores. et **Castaneę hirsute**. i. spinose stant. i. sunt in venetia. et poma quę sub sua iacent id est sunt strata id est de missa sub arbore. et omnia rident id est sunt læta. **Et** si alexis. i. ille iuniperis formosissimus abeat. i. recedat ab his montibus. videas. i. videbis flumina sicca. **Stant et iuniperi.** **Hic Cozydon** iteque laudat Venetiam et redit ad illud quod iam dixit. **Turgent** in palmitibus gemme. ibi etiā sunt **Castaneę hirsute.** **Iuniperus** est arbor thurifera et dura dicta quasi gignens pir. i. ignem quia eius ligno optime nutritur ignis. **Castanea** significat arbores et fructum: sicut nux et ficus. et dicitur castanea quasi caste nata per contrarium quia eius fructus nascitur in folliculo ad modum duorum testiculorum absconditorum: **Et** est notandum quod iste versus est hexameter sine dactilo in quinto pede. et vocalis non cedit vocali nec fit collisio vocalium in fine de **Iuniperi** cum illa coniunctione et nec in fine de castaneę cum principio de hirsute. et sic sunt ibi due boethesis sicut in doctrinali. **Præter** alme deus. etc. **Strata iacent**. i. in venetia abundant fructus pomorum stratorum sub arboribus. **Omnia nunc rident**. i. ibi abundant herbe florentes. **Et** si formosus. **Hic** retorquet totam laudem predictam in cesarem quod est bonus rector imperii. quod dicitur at si **Alexis** id est cesar abeat ab illa patria ipsa manebit sterilis et inculta. quia bonus pastor impinguat oues et flumina sicca. i. arida. et est hyperbole ad ostendendum magnam sterilitatem patrię quę non habet bonum rectorem. **Thursis.**

Aret ager: vicio moriens sitit aeris herba.

Liber pampineas invidit collibus umbras:

Phyllidis adventu nostre nemus omne virebit:

Jupiter et læto descendet plurimus hymbri.

Construe. **Ager** id est campus. **aret** id est desiccatur defectu aeris. et herba moriens vicio. i. defectu aeris corrupti. sitit. i. affligitur. et **liber**. i. bachus invidit. i. propter invidiam detrahit umbras pampineas folia vitis a collibus. et omne nemus. i. omnis silva virebit. i. frondebit adventu nostre phyllidis et **Jupiter**. i. aer superior descendet plurimus. i. abundans hymbri. i. pluvia læto. i. dulci. **Aret ager.** **Hic Thursis** sub alijs versibus laudat cesarem dicens quod sine eius dominio tota patria est pestifera. et aer corruptus et herba sit carens pluvia. et bachus non dat folia vitis. sed si **Phyllis** veniat. i. amica sua habeat gratiam cesaris: omnia sibi bene succedent. et virebit omne nemus et aer superior dimittet pluviam. **Cozydon.**

Populus alcide: gratissima viti siaccho:
Formose myrtus veneri: sua laurea phæbo:
Phyllis amat corulos. illas dū phyllis amabit:
Nec myrtus vincet corulos: nec laurea phæbi.

Construe sic. ppls. i. illa arbor est gratissima alcide. i. herculi z viti. e gratissima iaccho. i. bacho nec myrtus. i. illa arbor e gratissima veneri. i. illi deqz sua laurea. i. ppria laurea e grissima phæbo. z phyllis. i. aica mea amat corulos. i. illas arbores. z dū phyllis amabit illas corulos myrtus non vincet corulos z laurea phæbi non vincet corulos. **P**opulus alcide. **P**ic coridon itez laudat cesarem dicēs. qz hercules amat ppls arbozem sibi psecratam. z bachus amat vitē. z phæbus lauz. z ven' amat mirtuz. **S**ed **Phyllis** p quam intelligit cesar pulcher z delectabil' amat corulos arbores nuciferas. i. mantuanos. z qz diu cesar amabit eos: nulla gens supabit eos quod intelligit in hoc quod dr. **Nec** mirtus vincet corulos nec laurea phæbi **Thir.**

Fraxinus in siluis: pulcherrima pinus in hortis
Populus fluuijs: abies in montibus altis.
Sepius at si melycida formose reuisas.
Fraxinus in siluis: cedit tibi pinus in hortis.

Construe. Fraxinus. i. illa arbor e pulcherrima in siluis. i. nemoribz z pinus e pulcherrima in hortis. z ppls. i. illa arbor est pulcherrima in fluuijs. z abies. i. sapinus est pulcherrima in montibz altis. **L**icida o puer meus formose si reuisas me. i. si venias ad videndū me fraxinus cedit id e dabit tibi locum in siluis: z pinus cedit tibi in hortis. **F**raxinus in siluis. **T**hirsis itez laudat cesarem qui intelligit p licidam. z dr qz fraxin' naturaliter crescit in siluis: z ibi est pulcherrima. sed pinus est pulchrior in hortis. z popul' est pulcherrima iuxta fluuios. z abies est pulchrior in montibus altis. quelibet em res melius se habet in loco naturali.

Sed si licidas dignet reuisere vel visitare thirsim: tunc ipse thirsis facit ipsum pulchriorem qz sit fraxinus in siluis. vel pinus in hortis. i. laudabit eum sup oēs principes. sed ista laudatio non e liberalis qz est pdici onalis. z mercenaria. s. si bene feceris laudabo te. z id coridon liberali' ca' tauit. i. laudauit qz thirsis. **Delibocus.**

Hec memini: z victū frustra contendere thyrsum
Ex illo cor ydon cor ydon est tpe nobis

Construe. **E**go memini hec carmina v'ra et memini **T**hirsim esse victum: et frustra contendere cum **C**oridone. et ex illo tempore est nobis amicus. i. ex illo tempore ceppi amare **C**oridone. ppter victoriā. **H**ec memini. **N**unc loquit melibocus qui erat electus iudex. z qz prius dixit. **A**lternos muse meminisse volebant. ideo nunc dr se meminisse carmina p'dicta. z recenset **T**hirsim. i. **C**ornificium victū et **C**oridone. i. victorē. et ex illo tpe **C**oridon fuit sibi amabilis.

C Pharmaceutria poetę Interloquutores Damon et Al
phesibcus ad Polionē. Egloga octaua. **Poeta**

Pastor musam damonis z alphesibei:
Immemor herbarum quos est mirata iuuenca
Certantes: quorum stupefactę carmine lynces:
Et mutata suos requierunt flumina cursus:
Damonis musam dicemus z alphesibei.
Tu mihi: seu magni supas iam saxa timau:
Siue orā illirici legis equoris: en erit vnquā
Ille dies: mihi cū liceat tua dicere facta:
En erit: vt liceat totū mihi ferre p orbem.
Sola sophocleo tua carmina digna cothurno
Ante pncipium: tibi desinet. accipe iussis
Carmina cepta tuis: atq; hanc sine tpa circum
Inter victrices hederā tibi serpere lauros.
Frigida vix celo noctis decesserat ymbra:
Cum ros in tenera pecori gratissimus herba ē.
Incumbens tereti damon sic cepit oliuę.

Construe Non dicemus. i. cantabimus musam. i. cantilenā pastorum
.i. Damonis z Alphesibei. quos certantes. s. pastores iuuenca imme/
mor herbarum. i. oblita herbarum. i. pastus mirata est. i. admirata est. z quorum
.i. pastorum carmine. i. cantilena Lynce. i. illa aia lia fuerunt stupefactę. et
quorum carmine flumina mutata. i. aque separte a loco requierunt. i. dimise
runt proprios cursus suos. z dicemus musam Damonis z Alphesibei:
et tu pollio seu tu supas. i. vincis mihi. i. ad materiam mei carminis. sa/
xa. i. lapides Timau magni. i. illius fluij venetię. siue tu legis. i. tran/
sis oram. i. regionem equoris illirici. i. maris Dalmatię. En vnquā erit
ille dies. i. nunquid veniet mihi tēpus vt liceat. i. expediat mihi dicere id
est decantare tua facta. i. gesta tua. En erit. i. certe erit. i. veniet dies vt li
ceat mihi ferre. i. dicere p totum orbem. s. tua carmina sola. i. q̄ sola sunt
digna cothurno sophocleo. i. stilo thragico: quo vsus est Sophocles. pnc
cipium muse meę erit a te Augusto. z musa desinet id est finiet i te. Et tu
accipe carmina cepta. i. incepta tuis iussis. z sine id est pmitte hanc he
deram id est quam coronam meam circum tempora serpere id est late
re inter lauros victrices. id est inter maximos triumphos: z ymbra frigi
da noctis vix decesserat a celo. cum id est quando. ros id est pluuia est gra
uissimus pecori id est gregi. in herba tenera. **C** Damon incumbens
oliuę. i. baculo oleastri tereti. i. rotundo sic cepit loqui. **C** Pastor musaz
huic eglogę preponit talis titulus: damonis z alphesibei pastorum con
tentio. Unde in ista egloga primo proponit poeta. deinde prosequit ibi.
Nascere. Primo ergo proponit se dictur carmina Damonis z Alphesi

boei. s. Cornificij et Virgilij quam eglogā fecit Jgilius in laudem Pol
lionis de cuius puero prius dicitur Incipe parue puer. dicitur ergo virgilius Nos
dicemus musam damonis et Alphesiboei pastoz qui pretendunt de suis a
moribus ut dicitur post. et est eoz carmen tam delectabile q*u* iuuenca. i. iu
uenis vacca obliuiscit pastum. et lynces feroces bestie sunt stupefacte in
dulcedine illius carminis. Et incipit constructio in illo verbo dicemus

Tu mihi. Hic Jgilius affectat videre diem in quo possit laudare pol
lionem: et sperat illud fore statim q*u*o utitur aduerbio demonstratiuo. s. en. l.
optandi quia vtrāq*ue* habet significationem. et est timauus flum*en* venetie
et mare illiricum est mare dalmatie vbi pollio habuit multas victorias

Et sola sophocleo. Sophocles fuit v*er*o ex optimis poetis et altiloq*u*is
Humiliter ergo dicitur Jgilius. quis sensus meus non sufficiat dicere lau
des pollionis magnas que sunt dignę solo sophocleo: t*u*m pro posse meo di
cam laudes tuas. **Te principium.** i. ista Egloga facta est ex tuo p*re*ce
pto et finit in laudibus tuis. **Hanc sine tempora.** Hic est anastroph*a*
et quia Pollio erat etiam poeta. ideo celo id est hora matutina Damon
incipit loqui i*u*t sequit*ur*. Et dicitur teres illud quod est longum et rotundum:
sicut lancea vel arbores. Damon

Nascere (p*ro* q*u*o die) veniens age lucifer alium:

Coniugis indigno n*on* yse deceptus amore

Dum q*u*oz et diuos: quanq*u*am nil testibus illis

Profeci. extrema moriens tamen alloquor hora.

Incipe menalios mecum mea tibia versus.

Menalius argutiq*ue* nemus pinosq*ue* loquentes

Semper habet: semp*er* pastoz ille audit amores

Panaq*ue*: qui primus calamos non passus inertes.

Incipe menalios mecum mea tibia versus:

Dopso n*on* ysa datur: quid non speremus amantes?

Iungentur iam gryphes equis: quoq*ue* sequenti

Lum canibus timidi venient ad pocula d*omi*nę.

Dopse nouas incide faces: tibi ducitur vxor.

Spargem*ur* marite nuce*s*: tibi deserit hesperus oetam.

Incipe menalios mecum mea tibia versus.

D*omi*n*o* digno coniuncta viro dum despicias omnes:

D*u*m tibi est odio mea phyltula: d*u*m capelle:

D*u*r*u*tumq*ue* sup*er*cilium: pluraq*ue* barba:

Nec curare deum credis mortalia quęquam?

Incipe menalios mecum mea tibia versus.

Sepibus in nostris paruam te roscida mala

Dur*u*s ego vester eram: vidi cum matre legentem.

Alter ab undecimo tum me iam ceperat annus.

Tam fragiles poteram a terra contingere ramos.

At vidi vt perijt. vt me malus abstulit error

Incipe menalios mecum mea tibia versus.

Hunc scio quid sit amor. duris in conibus illum

Ismarus. aut rhodope aut extremi garamantes:

Nec nostri generis puerum nec sanguinis edunt.

Incipe menalios mecum in ea tibia versus.

Deus amor docuit natozum sanguine matrem

Lomaculare manus. crudelis tu quoq; mater.

Crudelis mater magis: an puer improbus ille!

Improbus ille puer: crudelis tu quoq; mater.

Incipe menalios mecum mea tibia versus.

Hunc et oues vltro fugiat lupus: aurea dure

Sala ferant quercus: narcisso floreat alnus:

Singula corticibus ludent electra mirice:

Lertent et cygnis vlute: sit tyirus orpheus:

Orpheus in siluis: inter delphinias arion.

Incipe menalios mecum mea tibia versus.

Omnia vel medium fiant mare: viuite silue.

Precepta aeris specula de montis in vndas

Defera: extremum hoc munus morientis habeto.

Desine menalios: iam desine tibia versus.

Nec damon: vos que responderit alphesibgeus

Dicite pierides non omnia possumus omnes.

Constue. o lucifer. i. stella pueniens id est ante veniens nascere et age
i. duc vel fac diem almi. i. claz dum ego damon decept' amore indigno
qsi non sum dignus amore nise. i. illius puellę piugis mee queroz deos id
est lamentoz apud deos quaquã. i. quis nil profeci. i. nullum fructuz feci
illis testibz. i. ipsis dijs scientibz tñ ego moriens. i. statim moriturus allo
quoz id est diuos puenio in extrema hora. o mea tibia. i. mea phystula i
cipe. i. canta mecum versus menalios id est psus archadicos: menalus id
est ille mons semper hz nemus argutum. i. silua resonantem et hz pinos
i. illas arbores loquentes. i. sonum facientes: et ille. s. menalus audit semz
per amozes pastoꝝ. i. carmina de amozibus facta ipsoꝝ pastoꝝ: et ipe au
dit pana id est illu deum qui non est passus primus id est qui primus nō
permisit calamos inertes. i. phystulas sine arte. **I**ncipe menalios. zc.
et nisa id est puella mea datur in vxorem mopso id est illi pastoꝝ. quid
non speremus amãtes. i. quid est quod non debeamus sperare: quasi di

eat oia. z griphes. i. illa aialia iungent. i. pigenē equis. i. cum equis. iaz
 id est deinceps z quo sequenti id est etate sequenti. damme timidi. i. illa a
 immalia timentia. venient. i. accedent cum canib. ad pocula. i. ad flumiū
 o **M**opse o tu deformis incide. i. unidas nouas faces. i. redas **N**am vx/
 oz. i. piunx ducitur. i. datur tibi. o marite. i. mopse sparge. i. infunde nuces
 hesperus id est illa stella deserit. i. dimittit tibi oetam. i. illuz montē thes
 salie. **I**ncipe menalios. zc. o piuncta id est vxoz viro. i. marito digno id ē
 nobili dum tu despicias. i. spernis omnes hoies. z dum mea phystula ē ti/
 bi **N**ise odio. i. in odium habes. z dum capelle sunt tibi odio. z dum sup
 ciliū hirsutum. i. dum grauitas pillosa est tibi odio. z dum barba plixa
 .i. magna est tibi odio. tu non credis quemq̄ deum aliquem deoz curare
 mortalia. i. sollicitum esse de reb. humanis. **I**ncipe menalios. zc. z ego
 vidi te nisam puam. i. iuuenem legentē. i. colligentem cum mre tua mala
 .i. poma rosida. i. roze sparsa in nostris sepib. i. clausuris nostris. z o **L**a/
 pelle tunc ego eram vī dux. i. ducebam vos. z alter ānus. i. scds ab vnde/
 cimo āno. tum. i. tunc cepat me. i. attigerat. z tunc ego poteram ptingere
 .i. attingere ramos fragiles. i. faciles a terra. i. stans in terra: vt vidi id est
 mox vel postq̄ vidi vt perij. i. qualiter perij. z vt malus error. i. amor ab
 stulit. i. arripuit me. **I**ncipe menalios. zc. **E**t nunc scio. i. cognosco
 quid sit amor. ismarus. i. ille mons z rhodope. i. alius mons z garaman
 tes extremi. i. illi populi longinqui generāt amorem illū in cortib. duris
 .i. inter saxa aspera. z illi non edunt. i. non pariūt illum puez. i. amorē no
 stri generis vel sanguinis idem amor ipse non est natus ex hoib. mansue
 tis. **I**ncipe menalios. zc. **E**t amor seuus crudelis docuit mrēm. i. mede
 am maculare manus sanguine natoꝝ. i. pueroꝝ. z tu mī. i. medea es cru/
 delis. an. i. vtz mater id est medea sit magis crudelis an puer. i. amor im/
 probus. i. crudelis fuerit magis: dico q̄ ille puer. i. amor fuit improbus z
 tu mater. i. medea es crudelis. **I**ncipe menalios. zc. **N**unc lupus. i. illd
 animal fugiat vltro. i. sponte. oues. i. agnos z quercus. i. ille arbores du/
 re id est rigide ferant id est producat mala id est poma aurea. i. matura. z
 alnus id est illa arbor floreat narcisso id est producat illū florem. z myzi
 ee. i. ille arbores sudent. i. emittant electra pingua. i. gemmas succinas p
 corticib. suis. z vlule. i. volucres ille certent. i. ptendant cygnis. i. cum ill
 aialib. z tityrus. i. ille pastor sit orpheus. i. bonus musicus sicut fuit oz/
 pheus. sit inq̄ orpheus in siluis z sit arion. i. ille alius cytharedus inf del
 phinas. i. inter illos pisces. **I**ncipe menalios. zc. **E**t omnia fiant. i. effi
 ciantur mare medium. z o silue viuite. i. valere qe nolo plus habitare sil/
 uas. z ego pꝛiceps deferar. i. deorsum ferar despectula. i. de altissimo mon
 tis aerij. i. montis altissimi in vndas. i. in aquas. z o tu **N**isa habeto. i. ac
 cipe hoc munus. i. donum extremū. i. vltimum mei damonis morientē. et
 o mea tibia desine. i. cessa cantare psus menalios. i. arcadicos. z damon
 St hec carmina. z o pierides dicite id est canite carmina que alphesibceus
 .i. ille pastor rnderit. i. cantauerit z nos oēs non possum cantare oia car
 mina. **N**ascere pꝛq̄ diem. **H**ic prosequitur quod promiserat. i. damonis
 musam z introducitur damon faciens pquestionem ad deos sup impie
 tate sue piugis que ipsum dimisit z alium desponsauit. z nomen illi **N**y

fa fuit **Q**um queroz. p̄ma syllaba de queroz est breuis ⁊ est deponens
 sed quando est passiuū producit p̄mam syllabā. **D**icit ergo quauis ego
 conquestus sum ad deos de deceptione meę piugis ⁊ nihil mihi profuit.
 tñ tanq̄ desperatus dicam p̄ba vltima. dicit ergo piugis non quam ha-
 bebat sed quā habere sperabat. **S**il profeci. **H**ic loquit̄ fm̄ epycureos
 qui non sperant post hāc vitam p̄m̄ium nec suppliciuꝝ. **J**uxta illud **N**ec
 bene pro merito capis nec tangitur ira extrema hora: sicut in quarto eney-
 dos. **I**ncubuitq; thoro dicitq; nouissima p̄ba. moriens. i. statim mori-
 turus. **I**ncipe menalios. **H**ic est fictio nouę personę ⁊ loquitur ad rem
 irrōnabilem per prosopopeyam figurā scz ad phystulam quā vocat tibi-
 am quę est instrumentū longum ad modū tibię. **D**icit ergo ad suum ma-
 gistrum musicū. **I**ncipe mecum dicere carmina menalia. i. optima: quia
 menalus est mons vbi fuerūt optimi poete qui locuti sunt de amoribus
 pastor. ⁊ v̄r iste p̄sus intercalaris sicut sunt aliqui dies in kalendario q̄
 sepe resumuntur: sicut est dies bissexti. **M**opso nysa datur. **H**ic incipit
 carmen miserabile ⁊ dolorosum. quia nysa vxor sua datur alteri marito
 scz mopso. **Q**uid non sperem? amantes: qz amatores sperāt omnia fie-
 ri possibilis immo etiā sperant illa quę sunt p̄tra naturam. est em̄ cōtra
 naturā q̄ illa speciosa nysa def̄ illi rustico. i. mopso sicut ⁊ p̄tra naturaz
 est q̄ gryphes ⁊ equi diligent seinuicem et q̄ damne timidi canū ibant si-
 mul cū canibus. **E**st autē gryffes volatile habens corpus sicut leo ⁊ ca-
 put et pedes aquilę. ⁊ naturaliter odit equos. **D**amma est dubij generis
 et est animal cornutū timens canes. gryffes habet vltimaz breuem sicut
 nomina gręca. **D**opse nouas. qz antiquitus vxores nocte ducebātur
 ad maritos cum facibus. **S**parge marite. quia p̄suetudo erat spargere
 nuces quando sponsus erat cū sponso. vt pueri vacantes raptum nucuz
 cum magno strepitu cassando ⁊ colligendo illas nuces impedirent audi-
 ri colloquiū sponsi cum sponsa. ⁊ est **V**era mons altus in thracia vel in
 thessalia vbi vident̄ stelle occidi sicut in yda vident̄ oriri. ⁊ est vesper⁹ stel-
 la prima noctis. iuxta illud **V**esp̄us est stella. ⁊c. **I**ncipe menalios
Rex resumit p̄sum intercalarem. **O** digno iuncta viro. **H**unc insul-
 tat ⁊ obiurgat illi **N**ysę quę dimisit omnes alios maritos pro illo rusti-
 co mopso. ⁊ est sarcosmos hostilis derisio. quasi diceret. **T**u es miserima
 quę diligis illum rusticū ⁊ dimittis me ⁊ meā phystulā qui habeo super-
 cilia aspera ⁊ pilosa ⁊ barbā longam. quia sunt signa fortis viri ⁊ robu-
 sti. **J**uxta illud. **E**st homo pilosus fortis vel luxuriosus. **N**ec curare
 deum. i. non putas deos habere curā de rebus inferioribus: **E**t loquitur
 fm̄ stoicos qui dixerunt q̄ deus circa cardines cęli perambulat: ⁊ nostra
 non considerat dicentes quod non est cura deo de bobus ⁊ asinis. **I**taq;
Nysa credit q̄ dij eam non puniant. **S**epibus in nostris. **H**ic **D**amon
 aggrauat suum dolorē ⁊ increpat cupidinem deū amoris qui necdum fe-
 cit hoc malū matrimonium immo multa alia. loquit̄ ergo ad **N**ysam di-
 cens q̄ ipse a puericia eam cognouit ab illo tempore quando cum matre
 sua colligebat poma roscida id est humida sicut ros ⁊ viridia qui pueri
 talia amant. **M**ux ego vester. **L**oquitur ad capras suas quarum iam
 erat pastor. vel loquitur ad **N**ysam vel matrem suaz quas ad poma diu-

cebat. **A**lter ab undecimo. i. tunc erat anno .x. .xiiij. qz duodecimus non e
 alter ab undecimo. imo est p̄mus z tunc incipit pubertas. z tunc etz da
 mon incepit amare z iā erat magnus qz iam attingebat ad ramos arbo
 ris z est parenthesis (dux ego) qz vna clausula ꝓmiscet cum alia. **E**t vi
 di vt perij. **N**otādum est qz istud aduerbiū vt aliqñ est t̄p̄ is et aliquando
 est similitudinis. vt vidi id est mox vel postqz vidi. vt perij. i. qualiter pe
 rij: vt me malus id est qliter amor fecit me errare. z est boethesis: sed nec
 cedit vocalis vocali illius ꝓbi perij. **N**unc scio quid sit amor. **H**ic diffi
 nit amorem describens eius natiuitatem qz nuncqz fuit natus ex hoibus
 mansuetis sed fuit natus ex montibus asperrimis. sicut sunt hysmarus z
 rhodope. vel ex hoibus siluestribus seclusis ab humana ꝓuerlacione: si
 cut sunt garamātes populi extranei finibus affrice. **S**euus amor do
 cuit. **N**arrat mala que fecit amor qz medea videns se contemptā a **J**aso
 ne interfecit pueros suos. **C**rudelis tu quoqz. **I**ncrepat etiā ipsam me
 deam vt non videatur ꝓorsus excusari ne sit tota culpa libidinis. homo
 etiā qui est animal rōnale debet habere rōnem dominātem super insultū
 amoris. verumtñ puer scz cupido fuit crudelis incitādo z mater fuit cru
 delis etiā obediendo. **N**unc z oues. **H**ii tanquā desperatus optat per
 uerti totum ordinē nature. qz postqz **N**isa quam ipse cognouit a puerici
 a auertitur ab eo optat vt lupus timeat oues z quercus ferat poma ru
 bea z alnus ferat narcisum florē optimum z genestē ferant electz gum
 mi ꝓciosum. **C**ertent z cygnis vlule id est hupupe que sunt aues tur
 pes cātent sicut cygni. z tityrus pastor videatur in siluis cantare sicut oz
 phœus optimus lyrista. z videatur in mari inter delphinas optimus cy
 tharista sicut fuit arion: qui cum fuisset deꝓhensus a ꝓyratis rogauit eos
 vt diceret vnum carmen in cythara. et statim congregati sunt delphines
 circa nauem ad audiendū sonum. ipse at salit super vnum delphinem z
 sic euasit a ꝓyratis. z est delphinas accūs grecus et corripit as. **O**mnia
 vel medium. **H**ic tanqz desperans optat qz non sint āplius alique her
 bz imo oīa sint in medium id est sunt in mare. sicut dr **Q**uidius in ꝓmo
 methamorphoseos. **O**mnia pontus erat. **H**are igitur dr medium qz
 tenet plusqz medium mūdi. **Q**uite silue. viuo ꝓbum est cū desperati
 one recedentis acsi diceret valete et viuite et ad deum sitis. **P**recepta ae
 rij. **H**ic optat ꝓcipitari in mare de ca cumine alicuius montis. z sic mo
 ri. et vult qz nisa habeat istud carmen ꝓo munere ab ipso moriēte. **D**e
 sine menalios. id est non vult amplius cantare post mortem. **H**ec da
 mon. **H**ic loquit ꝓoeta diceus qz damon dicit que dicta sunt sed illa que
 dicenda sunt non sunt ꝓba humana sed potius diuina. ideo requirūt de
 as carminū qsi dicat. oīa ꝓdicta sunt vt cunqz dicta sed ad seq̄ntia necesse
 est inuocare diuinū auxilium vbi hoies non sufficiunt ꝓ seip̄os qz non
 omnia possumus omnes. **Alphe.**

Effer aquam; z molli cinge hec altaria vitta.

Verbenaſq; adole pingues z mascula thura.

Loniugis vt magicis sanos auertere sacris

Experiar sensus. nihil hic nisi carmina desunt.

Ducite ab vrbe domū mea carmina ducite daphnū.

Carmina vel celo possunt deducere lunam.

Carminibus circę socios mutauit vltis.

Frigidus in pratis cantando rumpitur anguis.

Ducite ab vrbe domum mea carmina ducite daphnū.

Terna tibi hęc p̄mum triplici diuersa colore

Licia circumdo. terq; hęc altaria circum

Effigiem duco: numero deus impare gaudet.

Ducite ab vrbe domum mea carmina ducite daphnū.

Necte tribus nodis ternos amarilli colores.

Necte amarylli modo. z veneris dic vincula necto

Ducite ab vrbe domum mea carmina ducite daphnū.

Limus vt hic durefcit. z hęc vt cera liquefcit

Uno eodeq; igni sic nostro daphnis amore.

Sparge molam. z fragilis incende bitumine lauros:

Daphnis me malus vrit. ego hanc in daphnide laurum.

Ducite ab vrbe domū mea carmina ducite daphnū.

Talis amor daphnū qualis cū fessa iuuenctum

Per nemora atq; altos querendo buccula lucos

Propter aquerūū viridi procumbit in herba.

Perdita nec serē meminit decedere nocti:

Talis amor teneat. nec sit mibi cura mederi.

Ducite ab vrbe. zc.

Has olim exuias mibi perfidus ille reliquit

Signora chara sui. que nunc ego limine in ipso

Terra tibi mando. debent hęc pignora daphnū.

Ducite ab vrbe. zc.

Has herbas. atq; hęc ponto mibi lecta venena

Ipsē dedit meris. nascuntur plurima ponto.

His ego sepe lupum fieri z se condere siluis

Agryn. sepe animas imis exire sepulchris

Atq; latus alio vidi traducere messes.

Ducite ab vrbe. zc.

Fer cineres amarylli foras. rinoq; fluenti.

Transq; caput iace. ne respexeris. his ego daphnū.

Aggrediar. nihil ille deos. nil carmina curat.

Ducite ab vrbe. zc.

5 i

^{atque} ^{quod} ^{est} ⁱⁿ ^{his} ^{arboribus}
Aspice. corripuit tremulis altaria flāmis

Sponte sua (dum fere moroz) cinis ipse: bonū sit

Nescio quid certe ē et hūlas in lumine latrat.

Credimus: an qui amant ipsi sibi somnia fingunt?

Parcite: ab vrbe venit: iā parcite cgrmina: daphnis

Construe. **E**ffer. i. deferas aquā z cinge. i. circumda hęc altaria vitra

id est fascia molli id est tenui. z adole. i. incende pbenas id ē herbas illas

pingues id est crassas. z adole thura mascula id est fortia vt ego experiar

auertere id est puertere sensus sanos id est non amantes coniugis mei sa

cris magicis id est arte magica. z nihil deest in isto loco nisi carmina id

est incārationes desunt id est deficient: **O** mea carmina ducite **D**aphni

id est meum maritū. ab vrbe id est a ciuitate. domū id est ad domum ru

sticā. z carmina id est incantationes possunt deducere id est deorsum du

cere lunā ex celo id est de celo. z circe id est illa mulier mutauit carminibz

id est incārationibus socios vlixis id est illius nobilis. z anguis id est ser

pens frigidus id est noxius in pratis id est p prata. rumpit id est amittit

vūm suam cantādo id est dum incantat **D**ucite ab vrbe. zc. **O** daphni

Ego circundo id est cingo tibi tema litia id est tria fila hęc diuersa colore

triplici. primum id ē in primis. z ego duco id ē traho effigiem id est ima

ginem **I**ugis ter. i. triplicem circa hęc altaria. deus gaudet numero im

pari **D**ucite ab vrbe. zc. **O** Amarylli nocte. i. liga ternos colores id ē il

los triplices colores tribus nodis. z **O** Amarylli nocte. i. colliga modo id

est nunc istos colores. z dic ego necto vincula veneris id ē deę amoris.

Ducite ab vrbe. zc. et vt. i. sicut limus id ē terra. durefeit id ē fit dura: vt

id est sicut hęc cera liquefeit id est fit liquida vno z eodem igni id est p ip

sum solem. sic id ē eodem modo **D**aphnis durefeat z liquefeat amoze no

stro. **O** amarylli sparge id est infunde molā id est far. z salem z incēde id

est combure lauros fragiles bitumine. i. diuino igne z **D**aphnis malus

.i. amor anxius vrit me. z ego comburam hęc lauz. i. arborem in **D**aph

nide. i. propter amorē daphnidis **D**ucite ab vrbe. zc. **T**alis amor tene

at daphnim q̄lis amor fuit cū buccula. i. pua iuuenca. procrebuit. i. quie

uit in herba viridi p̄dita. s. buccula p̄pter amorem. p̄pter. i. iuxta riuū a

que q̄rendo iuuenicum suū p̄ nemoza z p̄ lucos altos id ē siluas magnas

et ipsa buccula non meminit decedere id ē recedere nocti serę id est tarde. z

talis amor teneat **D**aphnim nec cura id est sollicitudo mederi id ē dandi

medicinā sit mihi **D**ucite ab vrbe. zc. **I**lle. s. **D**aphnis p̄fidus. i. ma

lus reliquit mihi has exnuias id ē vestes. tanq̄ p̄gnora. i. munera chara

fui. que. s. p̄gnora o terra ego m̄do tibi in ipso lumine. i. in introitu do

mus z ipsa p̄gnora debent **D**aphnim ipsum reducere ab vrbe. **D**uci

te ab. zc. **I**ple moeris. i. ille magicus homo dedit mihi has herbas. et de

dit hęc venena mihi lecta. i. collecta pontho. i. in illa insula: vbi plurima

venena nascunt. i. crescunt. pontho id ē in illa insula. z ego vidi moeri id ē

illum magicum sepe fieri. i. mutari in lupum. his id ē herbis. z vidi se cō

dere id est abscondere in siluis. z vidi animas exire. i. extra ire. sepulchris

inis. i. profundis et vidi ipsum traducere id est transmutare alio. i. ad ali-
 um agrum messes. i. blada satas. i. seminatas. ¶ **D**ucite ab vrbe. et o ama-
 rylli fer. i. porta cineres foras et iace. i. proijce illas trans caput. i. retro ca-
 put riuo fluenti id est in aquam currentem. et caue ne respexeris retro te. Et
 ego aggrediar. i. adoriar. **D**aphnim his artibus magicis. et ille daphnis
 nil curat deos et nil curat carmina. i. incantationem. ¶ **D**ucite ab vrbe. et
 o amarylli respice ipse cinis corripuit. i. rapuit altaria sua sponte flammis
 tremulis. i. cum flammis tremantibus dum moroz. i. tardo ferre. i. portare:
 et vtina hoc sit bonum: certe nescio quid hoc est. et **H**ylas. i. ille canis la-
 trat. i. clamat in limine id est in loco illo. credimus id est ita iudicauimus an-
 .i. vtrique qui amat fingunt. i. cogitant somnia sibi. et o carmina mea parci-
 te quia nolo amplius cantare quia iam daphnis venit ab vrbe. ¶ **E**ffer
 aquam. **R**equirit alpheisibceus in persona vxoris **T**ullij vel **D**aphnidis lo-
 quentis ad ancillam suam amaryllidem vt afferat sibi aquam et alia que req-
 runt ad fascinum destruendum pro marito suo qui repudiat eam. et vult fa-
 cere incantationes et carmina ad mouendum et mutandum animam mariti sui
 vt conuertat ad eam. et precipit ancille sue afferre aquam et circumdare alta-
 ria de vitra. i. de fascia vel benda. et debet vitra scribi per duplicem et.
 ¶ **V**erbenascs. **V**erbena a vberando dicta est quia est congrua in sacrifi-
 cibus amoris quia est generatiua lactis et respicit mamillas. et inde potest di-
 ci vberina quia confortat vbera. vel vbera quasi veruena: quia viridis sicut
 herbe castre dicunt a virtute virides quia vtus non senescit. **A**ntique ho-
 glosy habet verbenas id est herbas illas vel folia oliue. ¶ **A**dole id est in-
 ceende vel inflama mascula thura. i. fortia que sunt ad modum testiculoz.
 ¶ **C**onjugis vt magicis. i. da mihi predicta vt possim puertere sensus sa-
 nos conjugis mei. ¶ **S**anos. id est non amates quia per contrarium aman-
 tes dicunt insani et non amatores sunt sani sicut erat **D**aphnis et **T**ulli-
 us ad vxores suas repudiatas. ¶ **N**ihil hic nisi. i. non dubito quin reuocet
 ad amorem meum **D**aphnim si fiant incantationes vel carmina. ¶ **D**ucite
 ab vrbe. i. scio quod carmina spellent **D**aphnim redire a ciuitate ad domum
 rusticam et pastorem plus vxorem suam. ¶ **C**armina vel celo. **F**acit argu-
 mentum ad probandum a fortiori quod carmina possunt mutare mentes hominum: quia
 carmina possunt facere quod luna descendat de celo. quia sortilegi dicunt quod
 quando luna est in defectu ipsa non est amplius in celo sed descendit in terram
 per incantationes mulierum. **L**una enim habet potestatem in celo super ter-
 ram et in inferis. **E**t ideo dicitur in eneyde. tria virginis ora dyane. **E**t di-
 citur luna quasi lucentium vna. ¶ **C**arminibus circe. **H**ic facit al-
 iud argumentum. quia cyrcis filia solis mutauit socios **U**lixis in bestias
 per suas incantationes et per sua carmina. ¶ **F**rigidus in pratis. **C**armina
 nedum mutant sensum hominis: immo faciunt serpentes venire ad incan-
 tationem. ita etiam faciam amatozem meum venire ad me. ¶ **L**ema tibi.
Hic incipit facere fascinum circumdando altare triplici litio. **E**t dicitur
 litium quasi ligacium per quod ligantur stanna textozum intrincata. ideo
 conuenienter vtitur litio ad incantandum amatozes et ad intrincandum eos.
Et erant ter tria litia tribus coloribus. scilicet tria rosea et tria alba et tria ni-
 gra. **E**t sic erant nouem: sicut in principio **D**isse nomies dicitur **K**yziz

cleyson. zc. diabolus em̄ vult suū sacrificiū fieri sicut diuinū. ¶ **Effigi-**
em duco. qz incantatrices z malefici faciebant duas imagines vnā de lu-
to z aliā de cera q̄s imagines ducebant ter circa altare. ¶ **Numero deus**
Assignat causam quare d̄t ter. qz deus gaudet numero ternario vel im-
pare cuiusmodi est ternarius q̄ est diuinus numer⁹ z perfectus. habet enī
p̄ncipiū medium z finē. sed poete h̄ dixerunt de echate vel luna q̄ habz
tres p̄tates vt dictum est p̄pter persecutionem dicti numeri ternarij
¶ **Nec te tribus.** Loquitur itez vxor **Tullij** ad ancillam suam dicens.
facias in quolibet colore p̄dicto tres nodos. z sic erunt tres nodi: z dicas
Ego neco vincula amoris. z est modus incantandi sortilegax. ¶ **Lim⁹**
vt hic. **Donit** aliud mysterium sacrificioꝝ paganoꝝ. Prius em̄ dictum ē
q̄ fiebant duę imagines. vna de luto alia de cera. nunc facit orōnem dep̄-
cando q̄ sicut vnus z idem sol durefacit lutuz z liquefacit ceram. ita vn⁹
et idem amor reddat cor istius amatoꝝ molle z tenez. z postq̄s p̄uersuz
fuerit cor amatoꝝ in amorem meū possit p̄firmari z solidari sicut lutū
solidatur a sole. ¶ **Sparge molem.** Tangit aliud mysteriuz quod fiebat
a maleficijs antiquoꝝ. qz fiebat quoddā pulmentuz ex sale z farina quod
dicebatur mola salsa que aspergebat super sacrificiū z ignem holocau-
sti. ignis at ille fiebat ex lauro que est arbor viridis sicut amor z cum sul-
phure quod est vehementer ardens z flāmabile. Et intelligit per bitumē
quod generatur ex fulmine circa babilonem vbi cadunt multa fulmina:
et est quedā terra tenax ad significādum tenacitatē amoris. ¶ **Daphnis**
me malus. Verba sunt ipsius qui faciebat maleficiū. i. sicut ego vxor
amore daphnidis ita ego p̄pter eum vram istam lauz. ¶ **Talis amor.**
Loquitur optatiue. i. vtinam daphnis habeat talem amorem sicut bue-
cula id est parua vacca in iuuenca que est fessa qugrendo tauꝝ per nemo-
ra et lassā procumbit in riuo frigidō z ibi remanet tota nocte. Sic cōtin-
gat daphnidi amare me ardentē: z ego nolim sibi dare remediū p̄ ar-
tem magicam nec me sibi iungendo quia istis duobus modis refrigera-
tur amor. ¶ **Has olim exuitas.** Dicit q̄ daphnis sibi dimisit quedā ve-
stimenta sua in pignus sui amoris: que ipsa vult nunc sepelire in introi-
tu domus qui est locus sacer et dicatus. veste. s. deę ignis. Et dicit quod
ista vestimenta debent sibi daphnidem reddere in p̄tate artis magicę. et
facit prosopeyam loquendo ad rem irrationabile. cum d̄t. Terra tibi
mando. ¶ **Has herbas.** Donit fiduciā in suo opere quia herbe sunt col-
lectę in pontho insula vbi sunt optima venena. ¶ **Ipsē dedit mceris** id ē
ille qui fuit optimus magicus docuit illam. ¶ **His ego.** Confirmat p̄
experientiam q̄ ars sua est efficax cum ipsa iam mutauit homines in lu-
pos. ipsa etiā vidit q̄ mceris pastor magicus reuocabat animas a sepul-
chris z resuscitabat mortuos. z transferebat segetes vnus agri in alium
agz. ¶ **Ter cineres.** Postquā laurus z imagines p̄dictę sunt redactę in ci-
nerem. illa domina p̄cipit ancille suę afferre cineres et projicere eos retro
caput suum in riuū fluentem z non respiciat retro. Ad designandū q̄ ma-
licia daphnidis sit deleta z nūquam redeat amplius in suum erroꝝ: nec
amplius dimittat vxorem suā. vel iubet q̄ non respiciat retro nec videat
deos qui sunt in sacrificio. **Qñ** em̄ ab hominibus nolunt videri nisi mi-

raculose & supnaturaliter. **N**ihil ille deos. i. Daphnis de deos non curare de istis inferioribus sicut opinatur stoici. nec credit quod carmina possint immutare mentes hominum: sed ego probabo sibi contrarium & ipsum reducere ad me. **A**spice corripuit. Loquitur ancilla ad dominam dicens. Uide quomodo ille cinis sponte sua. sine igne inflammat altaria quoad ego retardo ipsum perire retro me: sicut iussisti. nescio quid significat. quia Dylas catulus noster fortiter clamat in limine ubi sunt abscondita vestimenta in terra quod dictum est. Terra tibi mado. **C**redimus. Iste textus reperitur varius quod quidam habent. **S**ed qui amant. & alij habent. **S**ed qui amant. Et videtur esse melius capiendum an disiunctive pro vel: & est trocheus in secundo pede hexametri. nam en qui & prima de amant faciunt trocheum faciendo synaliphoniam non obstante doctrinalis regula. Sedes nulla datur. &c. quod iste liber factus est multo ante alexandrum qui locutus est secundum usum metrificandi modernum. & vult ibi dicere ancilla vel poeta sub eius persona quod nescit quid est de illis magicis & de visionibus quae illic fiunt: sed credit quod ipsi amatores estimant & somniant tales visiones fantasticas in quo notat quod virgilius purgat se a talibus magicis incantationibus. **P**arce ab urbe. i. nolo amplius carminare. quod iam certa sum quod daphnis venit ab urbe ad me.

Interloquutores **L**ycidas & **M**eris amici. **E**gloga nona.

Quo te mœri pedes. an quae via ducit: in urbem?

Construe. o Mœri. i. o pastor. quod est ad quem locum pedes tui ducunt te. an quo. i. ad quem locum via ducit te an in urbem? **Q**uo te mœri. Hec est nona egloga in qua narrant calamitates matris civitatis de qua fuit virgilius quae civitas erat iuxta Cremonam civitatem quae cremona favebat Anthonio contra Augustum: sed capta fuit ab augusto violenter & dedit eam augustus suis militibus. & quod illa possessio non erat satis ampla: data est eis mantua quam dure tractaverunt sic quod Arrius centurio voluit interficere virgilium volentem defendere agros suos & coactus est virgilius relinquere locum & dimisit procuratorem suum cui ordinavit facere de possessionibus quod melius est & obedire illi tyranno donec fieret aliqua alia bona provisio. Et fingunt hic duo pastores. scilicet lycidas & mœris. procurator virgilij. & quod lycidas a mœri. quo vadis. vel ad quem locum pedes tui portant te utrum ne ad urbem.

O lycida viui pervenimus. advena nostri

(Quod nunquam veriti sumus) ut possessor agelli.

Diceret: haec mea sunt: veteres migrare coloni.

Hunc victi tristes (quam sobria omnia versat)

Hos illi (quod nec bene vertat) mittimus hœdos.

Construe sic. o lycida nos viui id est diu viventes pervenimus ad istam miseriam. quod id est quam miseriam nunquam veriti sumus id est nunquam dubitavimus ut advena possessor id est extraneus possessor nostri agelli id est agri. diceret id est audeat dicere. haec mea sunt & vos coloni. i. habitatores.

g iij

rores veteres id est antiqui. migrate id est recedite. et nos ergo tristes victi
mittimus hos hedos illi adueniens. istud donum hedorum quod non be-
ne vertat id est proficiat. quia fors id est fortuna versat id est mutat om-
nia. **C** Lycida viui. Respondet **D**ocris. **O** Lycida vix viximus
vsq; ad istam miseriam quam nunquam sperauimus. scilicet quod extraneus ho-
mo auderet dicere **V**eteres migrate coloni ab isto agro quia non est ve-
ster sed noster. Et dicitur notanter quod nunquam veriti sumus quia sacra
la preuisa minus feriunt et leuius ledit quicquid preuidimus ante. Ideo
nunc victi tristes portamus hedos et dona illi adueniens tyranno quod do-
num non vertat sibi in bonum. sed sibi male proficiat quia fortuna omnia
versat. sed vrina istud vertat in peius **Ly.**

Certe equidem audieram qua se subducere colles

Incipiunt: molliq; iugum demittere cliuo.

Vsq; ad aquam: et veteris iam fracta cacumina fagi

Via carminibus vram seruasse menalcam.

Construe sic. Equidem id est certe. Ego audieram **M**enalcam ve-
strum seruasse id est retinuisse omnia. scilicet predia carminibus ea parte. scilicet qua
colles incipiunt subducere id est in campos dissolui. et qua montes inci-
piunt demittere id est deorsum mittere. iugum id est summitatem. cliuo
molli id est ascensu dulci vsq; ad aquam. et vsq; ad cacumina id est summi-
tates fagi id est illius arboris antiquae. **C**erte equidem. Respondet **Ly-**
cidas et querit quomodo potest hoc fieri: quia ego audieram quod vester me-
nalca id est **V**irgilius tuebatur totam mantuam et desepit illam patriam
et fines eius et situationem. **Hec.**

Audieras: et fama fuit: sed carmina tm̄

Nostra valent lycida tela inter martia: q̄stum

Chaonias dicunt aquila veniente columbas.

Quod nisi me quacumq; nouas incidere lites

An te sinistra caua monuisset ab ilice cornix:

Nec tuus hic m̄gris: nec viueret ipse menalcas

Construe sic. Verum est quod tu audieras et fama id est rumor fuit
sed nostra carmina tantum valent. id est possunt inter tela martia. id est in-
ter facta bellicosa quantum homines dicunt columbas id est illas aues
chaonias id est **E**piroticas valere ipsa aquila id est aue illa veniente quod
nisi **C**ornix id est illa auis monuisset sinistra ab ilice id est a quercu. ca-
ua id est concaua me **D**ocrim incidere id est abscindere. lites nouas. id est
magnas lites contra **L**enturionem. quacumq; scilicet ratione. nec tuus **H**ec-
ris viueret hic id est in mantua. nec ipse menalcas viueret hic id est in ma-
ntua. **A**udieras. Respondet **D**ocris. Bene potuisti audire et verum fuit
quod **V**irgilius bene erat dilectus ab **A**ugusto propter sua carmina. et erat ei
mantua recommendata per **V**irgilium. sed nunc in furore belli carmina nihil
profunt sicut non valet paruum augurium adueniente maiore. nam in cha-

onia silua græcæ in qua columbe dant responsa z auguria. si superueniat
 aquila tunc cessat auguriū columbe. ¶ Quod nisi me. i. si ego non preui
 disse mihi ego z Menalcas fuisset nunc mortui. sed per augurium
 cognouimus q̄ non debeamus resistere arrio centurioni. z ponit modus
 auguriū qz cornix que est auis garrula z que aliquādo inuadit alias aues
 descendit a sinistris super ilicem ꝑcauam quod fuit nobis auguriū q̄ ar/
 migeri garruli descenderent super ilicem. i. super mātuam patriam ferti/
 lem. z quia descendit a sinistris ideo erat malum signū. z arbor ꝑcaua si/
 gnabat incolas esse frustratos bonis suis: z quia malum est ꝑcau augu/
 rium recalcitrare ideo cognouerunt Dæris z Menalcas quod non de/
 bebam resistere litibus. immo recedere. Juxta illud Catonis. Ede lo
 cum. zc. *ff. hanc p̄ litem in magis* *an. d. d. l. y.*

Heu cadit in quęquam tm̄ scelus: heu tua nobis
 Pene simul tecū solatia rapta menalca:
 Quis caneret nymphas: quis hūmū florentib; herbis
 Spargeret: aut viridi fontes induceret vmbra:
 Vel que sublegi tacitus tibi carmina nuper:
 Sum tu ad delicias ferres amaryllida nostras.
 Sit yre dum redeo (breuis ē via) pasce capellas:
 Et potū pastas age tityre z inter agendum
 Decusare capro (cornu ferit ille) caueto.

¶ **C**ōstrue. Heu id est prohdolor. tantum scelus id est nefas. cadit id
 est incidit in quęquam. Heu o menalca tua solatia sunt pene. i. q̄si simul
 tecum. i. cum teipso rapta. i. excepta a nobis. Quis caneret id est cātare
 nymphas. i. carmen bucolicū si Virgilius fuisset mortuus: z quis spar/
 geret id est cooperiret hūmū id est terram herbis florentibus. aut quis in/
 duceret id est tegetet fontes vmbra viridi. Aut quis caneret carmina que
 ego tacitus sublegi. i. furatus sum tibi uuper cum id est q̄n tu ferres id ē
 duceres Amaryllida. i. amicam nostrā ad delicias nostras. o Tityre pa/
 sce capellas dum redeo id est reuertar z via est breuis. z o Tityre age id ē
 duc capellas pastas id est saturatas potū id est ad potādum. z inter agē/
 dum id est dum tu ducis caueto id est caueas occulare. i. obuiare Capro
 id est Arrio. quia ille arrius ferit id est nocet cornu id est gladio ¶ Heu
 cadit Lycidas admirando ꝑdolet quomodo potest esse tyrānus tam cru/
 delis q̄ interficeret virum tam solēnem sicut erat Virgilius qui non finit
 erat adhuc carmina sua. immo fuissent mortua cū eo ¶ Quis caneret: id
 est si virgilius fuisset mortuus quis fecisset bucolica z georgica z agricul/
 turas? ¶ Vel que sublegi. Singit enim se sustulisse Virgilio sua carmi/
 na quādo virgilius ibat ad Amaryllidā. i. romam que ēz amor transpo/
 nendo litteras ¶ Tityre. Hic virgilius recōmendat suas possessiones
 suo procuratori. quia virgilius vadit romā z statim redibit. quia breuis
 via est. z sperabit habere promissionē z remediū ab Augusto cesare con/

ma tyrannum arziū. **E**t inter agendum. itez debes agere illud qđ sedē
s. occurere vel obuiare capro. s. arrio. sed caute agendum ē ei blandiēdo
et non rigorem faciēdo qđ ille caper cornu perit vel ferit qđ pcutit de gla
dio. occurfare est frequentatim de occurro. **Dee.**

Immo hęc quę varro nec dum pfecta canebat

Varre tuū nomen (supet modo mantua nobis

Mantua ve misere numium vicina cremonę)

Cantantes sublime ferent ad sidera cygni.

Construe. imo qđ cātasset hęc carmina qđ ipse sęgilius canebat. i. pponē/
bat varro. i. illi duci necdū pfecta. i. qđ non erāt ppleta. o varre. i. o dur ci/
gni. i. poete cātantes. ferēt. i. portabūt tuum nomen sublime. i. nobile ad
sidera mō. i. dum mō mantua. i. nra ciuitas supet. i. supsit nobis mantua

nis. dico mātua vicina. i. ppinq̄ nīmiū cremonę. i. illi opido. **I**mmo hęc
Prius dr. lycidas qđ caneret nymphas. sic dr. mceris. qđ caneret carmen
qđ ego incepi varro amico meo qđ non ē adhuc limitatū nec pfectū. z in/
telligit meidē quā facere pposuerat in hōrem cesaris. **C**lare tuū nomē

. i. nunc maneat nomen tuū nobis ppiciū vt tmmō nobis reddat mātua.
Mātua ve misere. i. defleo miseriā mātue qđ nullo mō malefecit z au/
gustum: sed parit multa dāna ppter vicinitatē cremonę ciuitatis qđ tene/
bat ptem antonij. **C**ātantes. o varre fac reddere mantuā z cygni. i. poe
tę cādidi leuabunt nomen tuū vsq̄ ad astra.

Sic tua cyrneas fugiant examina taros.

Sic cyrifo paste distentent vbera vacce.

Incipe si quid habes: z me fecere poetā

Pierides: sunt z mihi carmina: me qđ dicunt

Glatem pastores: sed nō ego credulus illis.

Nam neq̄ adhuc varro videoz nec dicere cynna

Digna. sed argutos inter strepe anser olozes.

Construe. o mceri incipe cātare si qđ habes. z sic. i. eo pacto oro vt tua
examina. i. tue apes fugiāt taros cyrneas. i. illas arbores sic dictas. z oro
qđ vacce paste. i. saturatę distentent. i. repleāt vbera. i. mamillas lacte. **I**n
cipe qđ si quid hēs z pierides. i. ille musę me fecere poetā. z carmina sūt mi
hi. i. apud me habeo carmina: z pastores dicūt. i. noīant me varē. i. poetā
sed ego nō sum credulus illis: s; ego non videoz dicere carmina qđ sunt di
gna varro. i. illo poeta vel cynna. i. illo poeta. sed ego tanqm anser videoz
strepe. i. strepitum emittere inter olozes. i. cygnos argutos. i. sonoros

Sic tua. **H**ic lycidas adiurat mcerim vt dicat vnū carmen. z est mos
loquēdi. sicut si diceret. sic deus te adiunet tua. i. exoro qđ oīa tua prospēt
et qđ oēs apes tue fugiāt taros cyrneas. i. cyrne regionis. s. ptis gręcię vbi
sunt multi taxi arbores pestifere apibus. depcor etiam vt vacce tue post
pastuz repleant lacte. z tō incipe si qđ habes. i. dic si scis aliqđ carmen qđ
ego libēter audiā. nā et; ego suz poeta z musę fecerit me poetā. **D**e qđ
dicūt. loqđ hūiliter nec audz se dicere poetā s; solū qđ pastores reputāt eis

talem. nec audeat dicere q̄ viri sapientes reputauerūt eum vatem. **H**gilius
em̄ fuit poeta verecund⁹ sicut dictū est in p̄ncipio h⁹ libri. **S**ed nō. i. non
credo pastorib⁹. nā neq; .i. varrus fuit magnus poeta. id̄ sibi magis crede
rem q̄ pastorib⁹. nec videoz esse dignus dicere carmina digna cynthia q̄ fuit
it̄ altiloquus poeta: sed videoz interstrepere. i. discordanter canere vel imp
fecte sicut anser canit inter olozes vel cygnos q̄ optime cantāt. z d̄t argu
tos olozes. i. sonoros sicut prius forte sub arguta. **De:**

Id quidē ago. z tacitus lycida mecū ipse voluto.

Si valeā meminisse. neq; est ignobile carmen

Huc ades o galathea: quis est nam ludus in vndis:

Hic ver purpureum variis hic flumina circū

Fundit humus flores. hic candida populus antro

Imminet. z lente texunt ymbraacula vites

Huc ades: infanti feriant sine littoza fluctus.

Construe. id̄ quidē ago. i. cogito apud me facere aliquod carmen. o lyci
da ipse tacit⁹ cogitabund⁹ voluto. i. p̄sideo mecum si valeam. i. si possim
meminisse illoz carminum. z carmen meum nō est ignobile. i. inutile. o
galathea. i. o amica: huc ades. i. venias quis ludus. i. que delectatio est in
vndis. i. a quis: z h̄ ver. i. tempus purpureum. i. delectabile est apud nos.
et humus. i. terra fundit. i. spargit varios flores circum flumina. i. in circuitu
fluuioz. z populus illa arbor candida imminet antro. i. in fouea z vi
res lente. i. flexibiles texunt. i. p̄ponunt ymbraacula. o huc ades. i. venias
et sine. i. p̄mitte vt fluctus infanti. i. magni feriant. i. tangāt littoza. **Id**
quidem. Loquit̄ moeris. ego etiam cogito apud me ipsum aliquod car
men glorificum in memoriā mei z ceteris si possim memorari: qz tribu
lationes mundanę impediūt memoriā. **H**uc ades. **N**unc inuocat ga
lathea q̄ fuit vna nymp̄ha z quā amauit ciclops z vocauit eā vt dimis
sis fluctib⁹ veniret ad ipsum super terrā. d̄t ergo. **O** galathea amica mez
. i. cesar huc ades. i. respice nos mantuanos. qz non est delectatio in vndis
sicut in terra vbi sunt flores z flumina z arbores. ymbrosę vites. veni ḡt
permittere fluctus furiosos p̄berare littoza. **De:**

Quid: que te pura solum sub nocte canentē

Audierā: numeros memini si verba tenerē.

Construe. **O** moeris quid facis de illis carminib⁹ q̄ ego audieram h̄ d̄
cto te canente solū sub nocte pura. i. serena z ego memini numeros. i. me
tra si tenerem. i. si haberem in mente p̄ba. **Q**uid q̄. **L**oquit̄ lycidas. o
moeris quid facies de ill' carminib⁹ que ego audiui te facere tota nocte. qz
bene audiui sonum z numer. i. qz faciebas p̄sus hexametros: sed non po
tui distincte percipere p̄ba tua. vbi notatur q̄ metra melius fiunt in tem
pore sereno z sub silentio. **De:**

Daphni quid antiquos signoz suspicis ortus:

Ecce dyonēi processit cesaris astrum

Astrum quo segetes gauderent frugibus. et quo

2. h. 2. r. 2. v. 2. p. 2. r.
Duceret apricis in collibus vva colozem.

Insere daphni puros carpent tua poma nepotes.

Omnia fert etas: animū quoq; sepe ego longos

Cantando puez memini me condere soles

Hinc oblita mihi tot carmina: vox quoq; merim

Iam fugit ipsa. lupi merim videre priores.

Sed tñ ista satis referet tibi sepe menalcas.

Construe sic. o Daphni quid. i. qre respicis ortus antiquos signorum
id ē stellaz: ecce astz id ē stella cesaris dyonei. i. veneri processit. i. ortus ē
dico astz quo. i. astro segetes. i. frumenta gauderent. i. maturescerent fru-
gibus. i. fructib' suis z quo astro vva duceret. i. h'et in collibus apricis. i.
amēnis colozem. o Daphni. insere. i. planta puros. i. illas arbores nepo-
tes. i. successores carpent tua poma. etas id est tempus fert. i. aufert om-
nia: etiā etas aufert animum. i. memoriā: ego sepe. i. plerūq; memini me
puez. i. cum essem puer p'dere. i. finire longos soles. i. magnos dies cātan-
do: z nunc tot carmina sunt oblita mihi. i. a me. z ipsa vox fugit mē mœ-
rim z lupi p'ores videre. i. viderunt mœrim. tñ menalcas. i. ille pastor re-
feret. i. cātabit tibi sepe ista carmina q̄ oblitus sum. **C** Daphni qd. Hic
loquit mœris ad daphnidē z qrit. qre respiciebas stellas: z p't rñderi q re-
spiciebat astz cesaris dyonei. i. de gñe dyones qz fuit filius veneris **C** Al-
trum quo segetes. Hic ē anadyptosis qz p'sus incipit sicut pcedens finiuit
et ē epheregesis expō prioris: z ē illud astz quēdā stella noua: quā vidit
Augustus qñ faciebat ludos funebres p'ris sui et fuit visa in mēse quin-
tuli qñ segetes et vinee maturescunt et ille mensis fortit nomen iulij cesa-
ris. et in hoc laudat Augustus cesar. z post istā laudem postulat ab eo
prospitas in terra mātuanoz: non solū pro pñtib' sed etiā pro futuris ne-
potibus. cum dē Insere daphni puros **C** Omnia fert etas. i. aufert p' pro-
thesim. et est sensus Nemo ē ppetuus immo nec memoria ē perperua nisi
per pulchra gesta et magna beneficia: ideo orat cesarem vt in vita sua fa-
ciat aliq̄ digna memoria post mortem **C** Sepe ego. Ego h'gilius cāta-
ui multis diebus blādiendo cesari: sed memoria tribulationis conturba-
uit sensus meos. et oblitus sum carminum que feci: et non plus possum
cātare q̄ ille qui efficit raucus quem prius lupi viderunt **H**ic em di-
cunt qz qñ lupus prius videt hoīem q̄ videat ab illo efficit hoīem visura
raucum. vñ tractum ē illud. Lupus ē in fabula: qñ prius aduenit ille de
quo fit sermo qz tunc tacemus et efficiamur muti **C** Sed tñ ista. Locut'
est Virgilius de seipso sub persona mœris. nunc idem facit sub persona
menalce. z dī o mœri ego non possum cantare carmina oblita: sed **M**e-
nalce ea cantabit. *Virg. Georg. lib. 2. v. 250.* **L. p.**

Causando nostros in longū ducis amores

Et nunc oē tibi stratum silet equoz. z oēs

Aspice ventosi ceciderunt murmuris aure.

Hinc adeo media ē nobis via, nāq; sepulchz

^{asot. f.} Sic tibi cum fluctus subterlabere sicanos:
^{fin. f. 6} Doris amara suam non intermisceat vndam.
Incipe sollicitos galli dicamus amores.
Dum tenera attondent sume virgula capelle:
Non canimus surdis: respondent omnia silue
Que nemoza: aut qui vos saltus habuere puelle
Naiades: indigno cum gallus amore periret!
Nam neq; parnasi vobis iuga: nam neq; pindi
Nulla moram fecere: neq; aonie aganipe.
Nullum etiam lauri: etiam fleuere mirice.
Sinifer illum etiam sola sub rupe iacentem
Menalus: 7 gelidi fleuerunt saxa lycei
Stant 7 oues circum: nostri nec penitet illas.
Nec te peniteat pecoris diuine poeta.
Et formosus ouis ad flumina pauit adonis.
Venit 7 opilio: tardi venere subulci.
Quidus hyberna venit de glande menalcas.
Quinnes vnde amor iste rogant: tibi venit apollo.
Dalle quid insanis: inquit: tua cura licoris
Perq; nives alium perq; horrida castra secuta est
Venit 7 agresti capitis siluanus honore.
Florentes ferulas 7 grandia lilia quassans
Pan deus arcadie venit: quem vidimus ipsi
Sanguineis ebuli baccis in ynioq; rubentem.
Et quis erit modus: inquit amor non talia curat
Nec lachrymis crudelis amor: nec gramina riuis.
Nec cytilo saturantur apes: nec fronde capelle:
Tristis at ille tamen cantabitis arcades inquit
Montibus hec vestris soli cantare periti
Arcades: o mihi tum quam molliter ossa quiescent:
Vestra meos olim si phystula dicat amores
Atq; vtinam ex vobis vixis vestriq; fuisset
Sut custos gregis: aut mature vinitor vuc
Lerte siue mihi phyllis: siue esset amyntas
Seu quicunq; furor: quid tum fulcus amyntas:
Et nigre viole sunt 7 vaccinia nigra:
Decum inter salices lenta sub vite iaceret.

Serta mihi phillis legeret. cantaret amynthas:
Nic gelidi fontes. hic mollia prata lycozi.
Nic nemus. hic ipso tecū consumerer quo:
Nunc insanus amor duri me martis in armis
Tela inter media. atq; aduersos detinet hostes.
Tu procul a patria (nec sit mihi credere tantum).
Alpinas ab dura niues. z frigora rheni
De sine sola vides. ab tene frigora ledāt.
Ab tibi ne teneras glacies secet aspera plantas.
Ibo. et chalcidico q̄ sunt mihi condita versu
Carmina. pastoris siculi modulabor auena.
Tertum est in siluis inter spelea ferarum
Valle pati. tenerisq; meos incidere amores.
Arboribus. crescent ille. crescetis amores.
Intetea mixtis lustrabo in chala nymphis.
Aut acres venabor apros. nō me vlla vetabūt
Frigora: parthenios canibus circūdare saltus.
Iam mihi per rupes videoz. lucosq; sonātes
Ire. libet partho torquere cydonia cornu
Spicula. tanq; hęc sunt nostri medicina furoris.
Aut deus ille malis hominū mitescere discat.
Iam neq; hamadz yades rursus. nec carmina nobis
Ipsa placent. ipse rursus concedite silue.
Non illum nostri pūt mutare labores.
Nec si frigoribus medijs. hebrūq; bibamus
Scythonialesq; niues hiemis subeamus aquosq;
Nec si cum moriens alta liber aret in ylmo.
Ethiopū versemus oues sub sydere cancri.
Omnia vincit amor z nos cedamus amori.
Hęc sat erit diue vestrum cecinisse poetam.
Dum sedet: z gracili fiscellam texit hibisco
Pierides. vos hęc facietis maxima gallo
Dallo. cuius amor tm̄ mihi crescit in horas
Qantum vero nouo viridis se subijcit alnus.
Surgamus solet esse grauis cantantib; vmbra.
Juniperi grauis vmbra nocent z frugib; vmbre.
Ite domū saturę venit hesperus ite capelle.

S. d. h. randa leg.
De Danta
De forte amare ut
putat ubi amica est
De Alpes sed magis
malis z g. l. m. + f. r.
plurimū alpinū
By. d. d. p. r. l. m. d.
Parthenios canibus
par. d. d. z leg. d. d. p. u.
libet ita - art. r. m. o.
labore
lunib; mag. al. m. u.
de d. d. d.
z. n. o. l. a. t. a. m. i. t. e. r. e. s.
+ v. n. p. a. s. t. r. o. m. p.
G. e. l. i. d. i. s. p. l. u. m. i. n. g. d. h. a. n. e.
f. f. r. a. c. i. l. i. t. e. p. h. i. s. c. e. l. l. a. m.

h i

Cōstrue. o arethusa. i. o musa hūc laborē extremū qz pau-
ca carmia sunt dicēda. i. canēda meo gallo. i. amico meo sz carmia q̄ ip̄a
lycoris. i. amica ip̄ius galli leget q̄s neget carmia gallo. i. in honorē gal-
li scā z sic. i. sicut me iuuabis dozys mater aquaz te adiuuet q̄n labere. i.
laberis subter fluctus sycanos. i. subter mare siciliēse z dozys. i. mater aq̄-
rum amara. i. salsa nō intermiscet yndā suā. i. mare saluz tibi. o arethu-
sa icipe meū z dicam. i. canam. amores sollicitos. i. anxios galli. i. illi
poetę dum capelle simę. i. hñtes nares pressas attondēt id ē mordēt vir-
gulta tenera. i. fructices teneras z nō canim. id ē cātam. surdis id est non
audiētibz siluę mñdent id ē cantabūt nobis oīa. o puelle nayades q̄ nemo-
ra aut q̄ saltus id est cāpi habuere id ē tenuere vos cū gall. periret id est
moriret indigno amore. nā neqz iuga. i. summitates gnali. i. illi. montis
et pyndi. i. alteri. mōtis nō fecere. i. nō fecerūt vobis vllā morā. i. aliquā
tardationē nec aganippe aonię. i. ille fons boetię nō fecit vobis morā et
lauri id ē illę arbores z myricę. i. alię arbores fleuerūt illū gallū z mena-
lus. i. mōs pinifer. i. ferēs pinū fleuit illū iacentē. i. quiescentē sub sola nu-
pe. i. deserto scopulo z saxa. i. lapides licei id ē mōtis archadię gelidi. i. fri-
gidi fleuerūt illū z oues stāt. i. sunt circū illū gallū nec pœnitet illas id ē
oues nri. o poeta diuine. i. o p̄gili nec pœniteat te p̄giliū pecoris. i. scribe
re bucolica z adonis id ē ille pastor formosus. i. pulcher pauit id ē nutri-
at oues ad flumia z opilio id ē ductor bouum venit z subulci. i. custodes
porcoz tardi id ē stulti venere z menalcas vuidus. i. pinguis de glāde hi-
berna. i. h̄emali veit z oēs rogāt. i. infrogāt vñ iste amor p̄cessit z apol-
lo id ē ille de. venit tibi id ē ad te. z ipse apollo inq̄t. i. dixit. o galle qd̄ in
sanis lycoris. i. amasia tua exis tua cura id ē tu. amor secuta est aliū scz
marcū anthoniū p̄ niues id ē tpe frigido z p̄ castra horrida. i. aspera z sil-
uan. i. de. siluaz veit cū hōre agresti. i. siluestri cassans. i. p̄cutiēs ferulas
florētes z cassans lilia grādia. pan de. archadię veit. i. accessit quē scz pa-
na ip̄si id ē nos vidim. rubentē id est rubicūdū bacctis sanguineis. i. fructi-
bus talē colorē hñtibz ebuli illi. herbe. z ipse pan inq̄t. i. dixit q̄s modus
erit amori amor nō curat talia z amor nō saturat lachrymis. i. gemitibz
nec gramia. i. herbe saturant riuis. i. aq̄s nec apes saturatur cyrifo. i. illo
floze. nec capelle saturant frōde. i. folijs. tñ ille scz gall. tristis. i. mœst. in-
quit. o archades vos pastores cātabitis vos inq̄s archades pastores qui
estis soli periti. i. docti cātare hęc carmia i vris mōribz o id ē opto q̄smol-
lit ossa q̄scēt. i. q̄stū mollit ego cubabo tū. i. tūc si phystula v̄ra dicat. i.
canat olī id est i futuz meos aōres id ē meas voluptates atqz yrinā ego
gall. fuisse vñ ex vob. pastoribz aut custos v̄ri gregz aut vinitoz id ē colle-
ctor vuz mature. Certe siue phyllis id ē aica mea siue amyntas id est ille
puer estz mihi siue q̄cūqz furoz. i. aōz iaceret id ē q̄sceret meū inf salices
id ē illas arbores sub vite id ē vinea lēta id ē flexibili qd̄ tū si amyntas ē
fusc. id ē niger z violę. i. flores nigre sunt z vaccinia id ē illi flores sūt nig
phyllis. i. aica mea legeret id ē colligeret ferta id ē coronas mihi z amyn-
tas cantaret. o lycori fontes gelidi. i. frigidī sūt hic id ē in h̄ loco z prata
mollia id ē dulcia sunt hic z nemus ē hic. z ego p̄sumerer quo. i. tecū p̄su-
merē q̄tatē meā. nūc amor isan. id ē magn. martis id ē dei belli duri id est

crudel' derinet. i. morat me gallū i armis. i. in plijs int tela media id est in
 medio belloꝝ z etiā derinet int hostes. i. inimicos aduersos. i. Prios o ly/
 cori tu es. pcul a pafa. i. a rhoma nec sit mihi credere tm id est vtinā non
 possem credere q illō est; vez. ah infiectio dolētis dura id ē crudel' vides
 niues alpinas z vides frigora rheni. i. illi' fluiū z tu sola sine me vides z
 ego metuo talia ne frigora lēdāt te ne glacies aspa secet. i. scidat tibi plā
 tas molles id ē pedes teneros z ego modulabor. i. canā carmīa pastoris
 ficuli id ē theocriti auena id ē stilo tenui q carmīa sūt mihi cōdita. i. cō/
 posita psu id ē metro chalcidico. q vsus ē euphorio certū est. i. decretū est
 me malle pari. i. velle magis tolerare i siluis id est hemorib; int spelea. i.
 cubicula feraz id est bestiaz z certū est mihi id est magis volo incidere.
 id est insculpere meos amores id est carmīa de amorib; scā arborib; id est
 corticibus arboꝝ teneris id est recentib; z illę arboꝝ crescēt id ē surgent
 et vos amores crescētis z interea ego lustrabo id est circūdabo menala. i.
 illum. mōtem cum nymphis mixtis cōcomitantib; aut ego venabor id ē
 agitabo apros acres id est feroces z nō vlla frigora vetabūt id est prohi/
 bebūt me circūdare saltus parthenos id est siluas archadicas cum ca/
 nibus z ego videor mihi ire p rupes id est per saxa z p lucos sonātes id ē
 per nemora rēsonantia: quia liber id est placet mihi torquere id est emit
 tere spicula sydonia id est tela cretensia cornu partho id est arcu quo vte
 bantur parthi z hęc spicula sūt medicina nri furoris aut ille deus. i. ipse
 amor discat miscelcere. id est mitis esse malis hoīm id est sollicitudibus
 hoīm. iam neq; amadriades id est deę floꝝ nec carmīa ipsa placēt nobis
 et ipse silue id ē vos nemora rursus id est itez recedite. i. recedite a me. nec
 nri labores pūt mutare id est variare illum amorem etiā si bibam' hebz
 id est illum fluiū frigorib; medijs id est i medio hyemis siue subramus
 id est subintremus niues scithonias id est illi' mōtis thracię hyemis aq;
 se plene aquis nec si versemus id est pascam' oues ethyopū sub sidere can
 eri id est illi' signi cum id est qn liber. i. cortex moriēs. i. deficiēs aret. i. de/
 siccat in ylmo alta. amor vincit oia z nos cedamus id est demus locum
 amori. o diue. i. musę sat erit. i. sufficiet vobis veltz poetā id ē pgiū cecī
 nisse hęc carmīa bucolica dum sedet. i. quiescit z texit. i. pponit fiscellā
 id est illud instrumētum hibisco. i. illa herba gracili. i. fragili. o pierides
 musę vos facietis hęc carmīa maxima gallo cur' amor tm crescit mihi p
 gilis i horas id est singulis horis quātum alnus id est illa arbor viridis
 se subijcit id est surgit nouo vere id est quādo nouum ver incipit venire.
 Surgamus id est nos pastores recedamus q; vmbra solet esse grauis. i.
 molesta cantātib; z vmbra iuniperi est grauis z vmbꝝ nocent frugib;
 id est segetibus. o vos capellę ite saturę id est satiate domū q; hesperus. i.
 illa stella venit. i. a ppropinqt z itez ite.

Extremum. **H**ęc decima egloga cui pponit talis titulus. conquestio
 de agris cū gallo cornelio. vbi sciēdum ē q hic rāgit de amore immēlara
 to galli cornelij ad lycorim meretricē p quem amorē excessiuū pt etiam
 intelligi amor excessiuus pgiij ad agros mantuanos z capit hic lycoris
 vna meretrix p alia scz citheride. **E**ū iste gallus fuit pimus pfectus egi/
 pri. z in pncipio fuit multū car' cesari sz postea fuit suspect' de falsa pspi

ratōe p̄tra augustū z iō tādē occisus ē. **I**ste gallus fuit magnus poe-
ta q̄ trāstulit euphorionē de greco in sermonē latinū s̄z impatiēter ama-
nit cytheridē meretricem q̄ ipso sp̄reto secuta ē anthoniū euntē ad galliā
vñ multū doluit gall⁹ z ipm solatur p̄gili⁹. qz ipm cōplurimū diligebat
intācum q̄ quart⁹ liber georgicoz a medio vsqz ad finē fact⁹ est in hono-
rē ei⁹. **S**z iubente cesare p̄gili⁹ mutauit laudes suas in fabulā de aristeo.
Ista tñ egloga remāit integra qz si bñ aspiciat magis vitupat gallum
q̄ laudet p̄pter amorē supflūū. vitupat etiā anthoniū qui p̄ statutū rho-
manū tenuit i castris suis meretricē illā. **E**xercit⁹ em̄ dicebat castz z ei⁹
milites dicebātur castrēses a castitate quā debebāt obseruare nec erat li-
citū ducere mulieres i arma. orat ḡ p̄gili⁹ musam sicilię arethusam z pe-
tit auxiliū theocriti q̄ fuit sicul⁹ iuxta illud cathonis. auxiliū a notis. zc
Quā arethusa fuit nymp̄ha mutata in fontē qui sub̄ mare defluit i al-
pheū flūiū elide isule greciē l̄ fm̄ alios fuit ecōtra. s̄ q̄ ille fōs defluit ab
alpheo z ē penultima lōga in h̄ noie arethusa sicut creusa. qz fm̄ rōez la-
tinā ita res se hz sed fm̄ grecos corripit vt d̄t seruius. d̄t ergo p̄gilius. o
arethusa musa da mihi p̄tēz faciēdi hūc extremū laborē. i. vltimā eglo-
gā nō qz carnē sit poete laboriosum s̄z qz nymp̄he sunt castz iō fa cere car-
mē de supfluo amore meretricē videt eis p̄tra suā naturā laboriosum iō
nō rogat ab illa nymp̄ha nisi pauca carmīa cum d̄t pauca meo gallo ami-
co meo q̄ carmīa nolo legi a lycori. i. a cytharide q̄ nūc est p̄is sicut olim
fuit lycoris. q̄s negz carmīa gallo q̄ lib̄ter dedit alijs carmīa qz fuit po-
eta sicut d̄m̄ est. **S**ic tibi cū fluct⁹. **H**ic verecūde p̄iurat illā nymp̄hā
arethusam dicēs. o arethusa sic velis me adiuuare sicut est p̄p̄tia dorys
mater aqz z ē fœci gñis p̄ dea s̄z p̄ flūio ē masculī gñis. illa em̄ dorys re-
adiuuat qñ laberis z defluis subter mare siciliēse veniēdo de elide in sici-
liā vt d̄m̄ est qz dorys mater aqz nō p̄mittit mare salsum p̄misceri tibi
Incipe id ē o arethusa incipe mecū z dicam⁹ amores curiosos z ipati-
entes galli. **D**um tenera. i. cōdiu capre n̄re pascūtur p̄gulta tenera. vo-
cat aut capras sumas qz h̄nt nares dep̄ssas. **N**ō canim⁹ surdis. i. nō de-
bes dimittere carnē p̄ defectū audientū qz siluē audiet illud qd̄ p̄bat.
qz respondēt ad oīa carmīa n̄ra p̄ sonum qui d̄t echo q̄ est vox reflecta
Que nemoza. hic loq̄tur tanqz stupefact⁹ de hoc qz tantus poeta sicut
erat gallus ipatiēter amauit qz musē poetice q̄ amat castitatē debuerūt
p̄feruasse suū vatē ab imersiōe in amorē supflūū iō fingēs illas abel-
se gallo. d̄t vbi erāt tūc qñ gallus tātus poeta submersus ē in amorē il-
lū. z d̄t nayades capiēdo vnā sp̄m̄ pro alia. quia orcaes sunt deę mō-
riū et nayades sunt deę fontū. **I**ndigno amore. i. iniusto vel idigno
tali viro. **N**ā neqz p̄naso. i. vbi eratis tūc qz nō eratis i monte p̄naso
thessalię neqz in mōte pyndo thraciē nec vos detinebāt alij montes thra-
ciē scz aonię aganippe. **I**llū etiā lauri. i. quō dimisistis eū perire quem
deflēt arbores siluē pecora z pastores magni z pui z mōtes archadię scz
lyceus zc. **S**tāt et oues. i. oues etiā circundāt gallū plāgentes eū nec
illud ē sibi verecūdia scz fuisse pastore ouū vel fecisse carmīa bucolica.
qz etiā ego p̄gili⁹ nō verecūdor silia fecisse. ergo galle o diuine poeta nō te
d̄z penitere. **E**t formosns. **A**rguit a fortiori. qz adonis amasius ve-

neris pulcerim? pãstor seruauit oues iuxta flumina z fecit bucolica carmina. ¶ **V**enit z opilio .i. pastor ouiu circūdedit gallū plāgendo ipm et subulci .i. pastores porcorū z dicit subulcos esse tardos qz porci tarde vadūt ad cãpos. ¶ **Q**uidus .i. plen? humore sicut vua humore plena dicit vuida. z sic menalcas pastor rustic? venit ad siluas hibernas vbi sūt plenus glãdes. ¶ **O**ms vñ amor. oēs isti pastores interrogabãt gallū vñ venit sibi iste amor impatiēs z nedum venerūt ad eū pastores. s; etiã quidam dij q fuerūt amatores. venit em apollo dicēs .galle qd infantis. qz lycoris que ē tua cura. tu? amor sequit aliū in gallia z sic fatue agis cã diligēdo. qz ipsa nō te diligit. ¶ **E**t per horrida castra. hoc dicit in detestationem antonij apollo fuit amator daries. pan deus archadię amaui syringam et siluanus deus nemoz amaui cupressum. iō venerūt ad psolādum gallū amatorē. Siluanus ho venit sine via p fructices quasians sub pedib; ferulas z luteola. et ē ferula arbutū cui? succus vocat capsia Pan etiam venit cū illis dñs ¶ **S**anguineis. i. hēbat faciē tinctā rubeo colore sicut pelicerij z burfarij tingūt pelles suas ex baccis ebulorum galice hyebles ¶ **E**t causa qre pan sic describit z pingit dictū fuit p̄us cū dicebat. pan p̄mus calamos zc. Pan igit̄ interrogat q̄s erit finis ipsi? amoris vel quō sanabit ipse amās. quia cupido deus amoris nō p̄t satiari fletib; sicut nec prata riuilis nec apes cyrifo nec amor curat carmina vel int̄tationes ¶ **T**ristis. i. gallus tristis r̄dit ad pana deū archadię. dicēs q̄uis amor nō curet carmia tñ ego volo qz vos dij archadię vel poete optimi p anto noniamiam soli cãtare periti canatis carmia de amore meo z tñc me mortuo dulcius quiescerēt ossa mea. ¶ **S**teps vrinã. Nūc detestat̄ morari in vrbib; z extollit vitã pastora lē dicens qd p̄dest mihi habitare in vrbib; vbi sunt pulcre s; fallaces meretrices. s; si fuissē pastor sicut vos habuissē lycorim castã z iugē meã et amyntham filiū qui cãtasset mihi carmina leta z vxor mea fecisset mihi sertū violaceū. ah vrinã fuissē agricola mecū inter salices iacuisset z iunx mea. ¶ **H**ic gelidi fontes. Hoc tur ad lycorē q̄si diceret qd q̄ris in gallia qz hic in ytaliam sunt gelidi fontes z prata virētia et silue ymbrosę vbi vixissem tecū p̄petuo. ¶ **N**ūc in san? amor. Ab isto loco vsq; ad finē describit̄ amor. et nūc sibi placet qd statū displicet z ecōuerso. Et ergo nūc a p̄aret sibi qz sua amica ē in periculis int̄rela armatoz in exercitu antonij. p̄cul a patria ytaliam s; in galliam nec sit mihi credere tñ. i. vrinã esset sola visio imagiaria et nō esset periculi ex̄ticia realis. i. qz ipsa a p̄areret esse i galliam z qz veraciter nō existeret ibi non tñ est ita imo re vera tu es ibi z ponit interiectionē metuētis ah vel a. q. d. timeo ne ledas pedē tuū ad lapidē dur̄ sicut blādium fatuū amatores pellicib; suis et plus p̄curāt eis q̄ sibi ipsis. ergo ne niues alpine te ledāt multū timeo. et dicūtur alpine ab alpi. i. mōtane. ¶ **E**t frigora rheni. Rhenus est fluui? gallię belgię ¶ **S**bo et calchidico. Calchis est insula in cuboea regione de qua fuit euforion cui? lib; transtulit gallus in latinum vt dictum est et ipm metrificauit fm stilum theocriti poete siciliēsis. Et ergo qz ipse dicit carmina pastoris siculi q̄ sunt p̄dita versu calchidico z cãtabit illa stipula auēne quod est cōtra illud qd nuper dixerat s; amor non carmina curat ¶ **C**ertum est in siluis. hic mu/

tat ppositum. z dicit q non placet sibi cantare. immo placet sibi ire ad sil-
 uas vel spelea ferar. i. ad cauernas. z est spelea nome grecu accu plural
 aptote forme. z in illis siluis scriberet amores suos i arborib scz in cor-
 ticibus earz vbi crescunt amores sicut arbores. ¶ **I**nterea mixt. nunc hz
 aliud ppositum. qz cantaturus cum nymphis circūdabit mena la mōtes
 archadie. ¶ **S**ut arces. i. vel venabit apros z non timebit aliqua frigora
 dūces canes p siluas parthenias. Parthenus est mons archadie vbi hgi-
 nes solebāt venari. ¶ **I**am mihi p rupes. i. videf mihi. q sum ibi z torqueā
 sagittas sydonias. qz in sydone ciuitate fiūt optime sagitte z iacula z in-
 de dicta est sydonia dydo z in parthia fiunt boni arcus cornei. ¶ **T**ancz
 hęc. i. acsi ista essent remedia sui amoris z forte deus amoris miserebitur
 eius ptra illud qd prius dixerat nec lachrymis crudelis amor. ¶ **I**ā ne-
 qz amadriades mutat iam ppositum qz nō amplius placet sibi nymphe
 nec amadriades q sunt dee floz quasi amātes dras. i. flores : nascuntur
 em cum floribus z occidūt cum ipsis. ¶ **S**z driades habitāt inf arbores z
 sunt dee arboz. ideo dicit eis recedite. qz nō curo amplius de vobis ¶ **N**on
 illum. mutat ppositum qd dixerat tancz hęc nri zc. qz nō amplius sperat
 salutem vel remedium. imo si biberet hebz fluuium thracie frigidissimū
 vel niues cythonias in hyeme nō posset refrigerari z ē cython mons thra-
 cie niuosus. ¶ **N**ec si moriens. i. sicut nō pōt sedari sitis i ethiopia calidissi-
 ma i insulis sub sidere cancri qn liber. i. cortex medi vitis aret. i. morit in
 ylmo. ¶ **D**ia vincit amor. Hic reddit se victum ab amore. ¶ **H**ęc sat-
 erit. loqitur hgilus ad nymphas dicēs. sufficiat vobis istud carne de gal-
 lo nostro qn poeta scz hgilus facit fuscillam vas de virgis ad faciendum
 raseum. z est hibiscus arbustum flexibile sicut viburnus vbi hgilus no-
 rat se fecisse bucolica sub stilo humili faciendo humile negociū. ¶ **P**ieri-
 des. itez loquit ad nymphas de monte pyreo dicens: quis ista carmina
 sint paruavos muse p grām vrām publicabit is ista p omnes vrbes amo-
 re galli. ¶ **G**allo cuius amor. Hic latēter dicit virgilius se amasse galluz
 sed nō audebat ostēdere amorē timore cesaris augusti q oderat eū. ¶ **S**icut
 igitur in vere parua arbor crescit sub ymbra magne arboris sic latebat
 amor hgilij ad gallum sub cesare. ¶ **S**urgamus. Hic ponit finem sui li-
 bri dicens. dimittam bucolica qz ymbra iuniperi solet pastoribz nocere
 id est amor galli posset mihi nocere sicut ymbra nocet frugibus. ¶ **I**re-
 domū saturę. fingit sicut pastor q pecora sunt satura z iā apparēt hēspes
 z stella vespertina: ideo tēpus ē recedēdi. ¶ **L**etera videātur supra textū.

Bucolica Virgilij cum cōmento fami-
 liarissimo Dauentrie impressa per Jacobū
 de Breda. et nup summa cum diligētia cor-
 recta et emendata feliciter expliciunt Anno
 ab incarnatione dñi. M. cccc. xcij. p̄die ka-
 lendas Nouembres

